

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**YÜKSEK
LİSANS
TEZİ**

**YAVAŞ ŞEHİR AKIMINA YÖNELİK YEREL HALKIN
ALGISININ BELİRLENMESİ: PERŞEMBE ÖRNEĞİ**

EMEL BALCI

TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI

MART 2019

**YAVAŞ ŞEHİR AKIMINA YÖNELİK YEREL HALKIN ALGISININ
BELİRLENMESİ: PERŞEMBE ÖRNEĞİ**

Emel BALCI

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

MART 2019

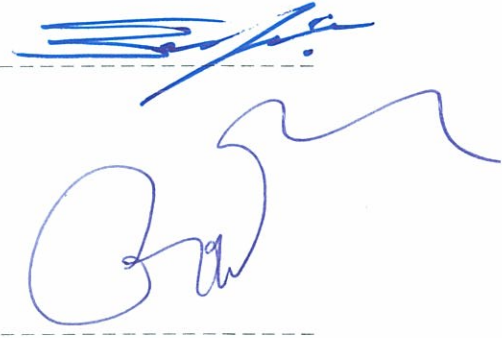
Yüksek Lisans Tezi Kabul ve Onay Sayfası

Emel BALCI tarafından hazırlanan “Yavaş Şehir Akımına Yönelik Yerel Halkın Algısının Belirlenmesi: Perşembe Örneği” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ ile Gazi Üniversitesi Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Evren GÜÇER

Rekreasyon Yönetimi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

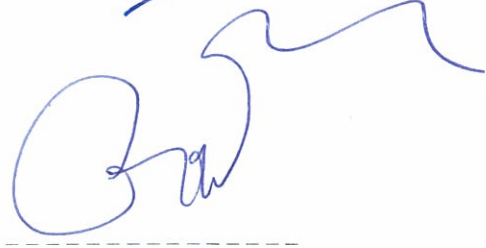
Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Başkan : Doç. Dr. Gonca GÜZEL ŞAHİN

Turizm ve Otel İşletmeciliği, Atılım Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Üye : Doç. Dr. Hakan KOÇ

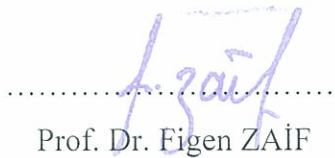
Turizm İşletmeciliği, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Tez Savunma Tarihi: 04 / 03 / 2019

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Egen ZAI F

Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Emel BALCI

04/03/2019

YAVAŞ ŞEHİR AKIMINA YÖNELİK YEREL HALKIN ALGISININ BELİRLENMESİ:

PERŞEMBE ÖRNEĞİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Emel BALCI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Mart 2019

ÖZET

Bu çalışmada Yavaş Şehir kavramının Perşembe ilçesi yerel halkına olumlu ve olumsuz etkileri araştırılmıştır. Bu kapsamda literatür taraması yapılarak yavaş şehirlerin ortaya çıkmasındaki nedenler ve yavaş şehir kriterleri üzerinde durulmuş, yapılan anket çalışmalarıyla da yerel halk açısından etkileri araştırılarak veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Cittaslow unvanının yerel halkın yaşam kalitesini ne ölçüde etkilediği belirlenmesi amaçlanmış ve yerel üretimi destekleyici önerilerde bulunulmuştur. Türkiye’de yavaş şehir kapsamında Cittaslow kavramı incelendiğinde bu ağa üyeliği kabul edilen şehirlerin bu unvana nasıl sahip oldukları incelenmiştir. Aynı zamanda bu şehirlerin doğal, kültürel ve ekonomik yapıları üzerinde durulmuştur. Son bölümde ise yapılan anket çalışmasının verileri analiz edilmiş ve genel bir değerlendirme yapılmıştır. Yapılan araştırma sonucu görülmüştür ki, Yavaş Şehir Hareketi Dünya’da ve Türkiye’de hızla duyulmaya ve yayılmaya başlamış, üyelik başvuruları artmakla beraber üye sayısı da artmıştır. Yavaş hareketiyle beraber nitelikli yaşam kalitesi artmış, sürdürülebilir çevre yaklaşımı ile birlikte turizme katkı sağlamıştır. Aynı zamanda görülüyor ki, Yavaş Şehir Hareketi şehirler için faydalı bir araçtır ve ne kadar çok kente ulaşırsa kentler için olumlu değişime yol açacaktır.

Bilim Kodu: 116905

Anahtar Kelimeler: Yavaş Şehir, Cittaslow Algısı, Perşembe İlçesi, Yavaş Şehir Algısı,
Yerel Halk

Sayfa Adedi: 105

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Evren GÜÇER

DETERMINATION OF PERCEPTION FOR THE CİTTASLOW OF LOCAL PEOPLE:
THE CASE OF PERSEMBE
(M. Sc. Thesis)

Emel BALCI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
March 2019

ABSTRACT

In this study, it was aimed to focus on the positive and negative effects of Cittaslow concept to the Perşembe district. Within this context, by making a literature review, it has dwelled on the reasons how Cittaslow emerged and what is the criterions of Cittaslow and by the means of survey studies. It has been aimed to obtain data in terms of local people. It has been aimed to determine to what extend that the Cittaslow title affects the quality of life for local people and been made some suggestions promoting the local production. By the time we investigate the Cittaslow concept as a slow city, it can be clearly seen how the cities were accepted to this web and had this title. At the same time it has been focused on the cultural, natural and economical structures. At the final section, it has been made a general evolution and analyzed the data of survey research. As a result of reserach, it was clearly obseerved that “Cittaslow movement” has started to be heard and spread rapidly in Turkey and all around the World and as well as the increase in membership application, the number of members has dramatically increased. Thanks to the Cittaslow movement, the quality of a qualified life has increased and with the sustainable environmental approach, the contribution to tourism has been provided. It also seems that Cittaslow movement is a beneficial implement and the more cities it reaches to the more positive changes will be led to

Science Code: 116905

Key Words: Slow city, Cittaslow Perception, Perşembe District, Slow City Perception,
Local People

Page Number: 105

Supervisor: Associate Prof. Dr. Evren GÜÇER

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın hazırlanması sürecinde desteklerini hiç esirgemeyen sevgili hocam Doç. Dr. Evren GÜÇER'e önderliği ve sabrı için,
Çalışmanın hazırlık aşamasında moral ve desteklerini esirgemeyen Ayşe EREN ve Ramazan EREN'e,
Bugüne kadar maddi manevi desteklerini esirgemeyen ve her zaman yanımda olan ailem ve sevgili eşime sevgilerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
ÇİZELGELERİN LİSTESİ.....	ix
RESİMLERİN LİSTESİ.....	xi
1. GİRİŞ.....	1
2. YAVAŞ ŞEHİR ÜZERİNE KURAMSAL ÇERÇEVE	7
2.1.Slow Food (Yavaş Yemek)	7
2.2.Yavaş Hareketi	10
2.2.1. Yavaş Yaşam.....	10
2.2.2. Yavaş Turizm	11
2.2.3. Yavaş İşletmecilik.....	12
2.2.4. Yavaş Para	13
2.2.5. Yavaş Ticaret	13
2.2.6. Yavaş Seyahat	14
2.2.7. Yavaş Trafik.....	14
2.3.Cittaslow (Yavaş Şehir)	15
2.3.1. Yavaş Şehir Manifestosu.....	20
2.3.2. Yavaş Şehir Organizasyon Şeması.....	20
2.3.3. Yavaş Şehir Yönetim Komisyonu.....	21
2.3.4. Cittaslow Kriterleri.....	23
2.4.Adaylık Süreci	31
2.4.1. Başvuru Mektubunun Hazırlanması;.....	31
2.4.2. Başvuru Mektubunun Değerlendirilmesi	32
2.4.3. Bilgilendirme Toplantısı ve Değerlendirme Ziyareti	32
2.4.4. Başvuru Dosyasının Hazırlanması ve Teslimi;	32
2.4.5. Başvuru Dosyasının Değerlendirilmesi;.....	33
2.4.6. Başvuru Dosyasının Genel Merkeze Gönderilmesi ve Üyelik İlanı;	33
2.5.Cittaslow'un Dünya'da ve Türkiye'deki Yeri	33
2.6.Türkiye'nin Yavaş Şehir Modelleri	35
2.6.1. Seferihisar, İzmir.....	36
2.6.2. Gökçeada, Çanakkale	37
2.6.3. Akkaya, Menteşe, Muğla	39

2.6.4. Taraklı, Sakarya	40
2.6.5. Yenipazar, Aydın	40
2.6.6. Yalvaç, Isparta.....	41
2.6.7. Vize, Kırklareli.....	42
2.6.8. Perşembe, Ordu	42
2.6.9. Halfeti, Şanlıurfa	45
2.6.10. Şavşat, Artvin.....	46
2.6.11. Uzundere, Erzurum	46
2.6.12. Eğirdir, Isparta	47
2.6.13. Gerze, Sinop.....	47
2.6.14. Göynük, Bolu	48
2.6.15. Mudurnu, Bolu	48
2.7. Coğrafi İşaret Olarak Cittaslow Şehirleri.....	49
2.8. Yavaş Şehirlerin Öne Çıkan Özellikleri	49
2.9. Yavaş Şehir Olmanın Olumlu Yanları	50
2.10. Yavaş Şehir Olmanın Olumsuz Yanları	51
3. YÖNTEM	53
3.1. Araştırmanın Modeli.....	53
3.1.1. Evren ve Örneklem.....	53
3.1.2. Veri Toplama Teknikleri	54
3.1.3. Veri Analizi Yöntemi	55
3.2. Bulgular ve Yorumlar	56
3.2.1. Araştırmaya Katılan Kişilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Elde Edilen Bulgular.....	56
3.2.2. Araştırmaya Katılan Kişilerin, Cittaslow Unvanının Turizmin Etkilerine Yönelik Algısından Elde Edilen Bulgular	58
3.2.3. Araştırmaya Katılan Kişilerin, Cittaslow Unvanının Turizmin Sosyo-Kültürel Etkilerine Yönelik Algısından Elde Edilen Bulguları	60
3.2.4. Araştırmaya Katılan Kişilerin Cittaslow Unvanının Turizmin Ekonomik Etkilerine Yönelik Algısından Elde Edilen Bulgular	63
3.2.5. Araştırmaya Katılan Kişilerin Cittaslow Unvanının Turizmin Doğa ve Çevre Etkilerine Yönelik Algısından Elde Edilen Bulgular	66
3.2.6. Hipotezlerin Test Edilmesine Yönelik Elde Edilen Bulgular.....	68
4. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	85
KAYNAKLAR	93
EKLER	101
ÖZGEÇMİŞ	105

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 3.1. $\alpha = 0.05$ için örneklem büyüklükleri	54
Çizelge 3.2. Yerel halkın demografik özelliklerine ilişkin dağılımı (n=385).....	56
Çizelge 3.3. Katılımcıların yöredeki turist yoğunluğuna ilişkin görüşleri (n=385).....	57
Çizelge 3.4. Araştırmaya katılan kişilerin yöreye gelmesini istedikleri turistlerin ülkelerine göre dağılımı	57
Çizelge 3.5. Yerel halkın cittaslow unvanına yönelik algısına ilişkin görüşleri.....	58
Çizelge 3.6. Turizmin sosyo-kültürel algısı ile ilgili ankete verilen ifadelere ilişkin yerel halkın görüşleri	60
Çizelge 3.7. Turizmin ekonomik boyutu ile ilgili ankete verilen ifadelere ilişkin yerel halkın görüşleri	64
Çizelge 3.8. Turizmin ekonomik boyutu ile ilgili ankete verilen ifadelere ilişkin yerel halkın görüşleri	66
Çizelge 3.9. Cittaslow unvanı algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile yaş değişkeni arasındaki ilişki	69
Çizelge 3.10. Cittaslow unvanı algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişki	69
Çizelge 3.11. Cittaslow unvanı algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile medeni durum değişkeni arasındaki ilişki	70
Çizelge 3.12. Cittaslow unvanı algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile meslek değişkeni arasındaki ilişki	70
Çizelge 3.13. Cittaslow unvanı algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile sektör değişkeni arasındaki ilişki	71
Çizelge 3.14. Cittaslow unvanının algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile gelir seviyesi değişkeni arasındaki ilişki	71
Çizelge 3.15. Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile yaş değişkeni arasındaki ilişki	72
Çizelge 3.16. Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişki	73
Çizelge 3.17. Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile medeni durum değişkeni arasındaki ilişki.....	73
Çizelge 3.18. Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile meslek değişkeni arasındaki ilişki	74

Çizelge 3.19. Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile gelir seviyesi değişkeni arasındaki ilişki.....	75
Çizelge 3.20. Turizmin ekonomik etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile yaş değişkeni arasındaki ilişki.....	76
Çizelge 3.21. Turizmin ekonomik etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişki	76
Çizelge 3.22. Turizmin ekonomik etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile medeni durum değişkeni arasındaki ilişki.....	77
Çizelge 3.23. Turizmin ekonomik etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile meslek değişkeni arasındaki ilişki.....	77
Çizelge 3.24. Turizmin ekonomik etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile gelir seviyesi değişkeni arasındaki ilişki.....	78
Çizelge 3.25. Turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile yaş değişkeni arasındaki ilişki	79
Çizelge 3.26. Turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişki	79
Çizelge 3.27. Turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile medeni durum değişkeni arasındaki ilişki.....	80
Çizelge 3.28. Turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile meslek değişkeni arasındaki ilişki	80
Çizelge 3.29. Turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile gelir seviyesi değişkeni arasındaki ilişki.....	81
Çizelge 3.30. Cittaslow unvanının algısı ile turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanması arasındaki ilişki.....	82
Çizelge 3.31. Cittaslow unvanının algısı ile turizmin ekonomik etkilerinin algılanması arasındaki ilişki	82
Çizelge 3.32. Cittaslow unvanının algısı ile turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanması arasındaki ilişki.....	83

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim	Sayfa
Resim 2.1. Cittaslow Logosu.....	18

1. GİRİŞ

21. yy hızlı tüketim ve küreselleşme çağı olarak nitelendirilmektedir. Bu akım en küçük kasabalardan metropol kentlere kadar toplumun en küçük bireylerini dahi etkilemektedir (Mutdoğan, 2010). Küreselleşmenin en belirgin örnekleri kentler üzerinde görülmektedir. Yeryüzündeki kentlerin çoğunda benzer yapılanma sonucu bütün kentlerin birbirinin aynısı olduğu görülmektedir. Aynı yapı malzemelerinin kullanılması, aynı prototipler üzerinde çalışılması dünya kentlerini birbirine benzer kılarken, yerel özgünlüğün getirmiş olduğu kent kimliklerinden uzaklaşmalarına neden olur (Kiper, 2004). Çağımızın zorunluluğu haline gelmesi birçok yararın yanında zararlar da karşı karşıya kalmamıza neden olmuştur (Karatosun ve Çakar, 2017). Küreselleşme, yerel toplumların ayırt edici farklılıklarını, kendilerine ait özelliklerini ve özgün karakteristik yapılarını değiştirme ve böylece bir topluma özgü olmayan, sıradanlaşma yolunda ilerlenmektedir (Uslu, 2009).

Her geçen gün Dünya'daki nüfus artmaktadır, bu artış ilerleyen yıllarda Dünya'ya oldukça fazla gelmeye başlayacaktır. Artan nüfus sonucunda enerji kaynakları tükenecek, hava, su, çevre kirliliği artacak, kentler tekdüze hale gelecek ve doğal güzellikler yok olacaktır (Günerhan, Erdem ve Günerhan, 2010). Nüfusun hızla artması şehirlerdeki yaşam kalitesini düşürmektedir.

Turist tercihleri incelendiğinde, hızlı iş temposu ve monotonlaşan şehir hayatından uzaklaşıp sakin bir ortamda dinlenmek istedikleri görülmektedir. Bu bölgeler, turistler açısından sakinlik ve dinginlik olarak algılanmaktadır (Coşar, 2013). Son yıllarda insanlar beş yıldızlı otellerde tatil yapmak yerine alternatif tatil yörelerini, doğası bozulmamış mekanlarda dinlenmeyi ve yöresel besinleri tüketmeyi tercih etmektedirler. Yavaş Şehir hareketi tam bu noktada ortaya atılarak yerel üretimin desteklenmesi, sürdürülebilir tüketim anlayışının benimsenmesi, şehirlerin mimarisi, doğası ve kültürünün korunup gelecek nesillere aktarılması amacıyla başlatılmıştır. İnsanların sürekli tüketim amaçlı yaşamdan sıyrılıp farklı yaşam biçimleri arayışı içerisine girmeleri kentsel boyutta Cittaslow hareketinin başlangıcı olmuştur (Ünal, 2016).

Günümüzde nüfusu 50.000'i geçmeyen şehirlerde, sürdürülebilir bir kalkınma planı olarak "Yavaş Hareketi" benimsenmeye başlamıştır. Bu hızlı ilerleyişin önüne geçebilmek tek

başına Yavaş Hareketi ile mümkün olmasa bile, Yavaş Hareketindeki kriterlerin yerine getirilmesi durumunda bazı sorunların ortadan kaldırılması mümkün olacaktır (Olgun, 2016).

Cittaslow, Yavaş Yemek hareketini küçük kentlerin gelişim ve planlamasında kullanmayı hedefleyen uluslararası bir ağıdır (Miele, 2008). Cittaslow, özgün kimlik ve geleneksel doku ile ilgilenmektedir (Radstrom, 2011). Dünya’da hızla artış gösteren harekete katılım son yıllarda Türkiye’de de oldukça hızlı artmaktadır. İsminin aksine hızla gelişen ve büyüyen bu ağın Türkiye’deki öncülüğünü Seferihisar yapmaktadır. Seferihisar’ın Yavaş Şehir hareketine katılımıyla kente bir turizm hareketliliği gelmiş, bu hareketlilik 60’ın üzerinde şehrin bu ağa başvurusu için çalışmalara öncü olmuştur (Olgun, 2016). Yavaş Şehir hareketi ile kentlerin kendilerine özgü kimliklerini koruması ve geliştirilmesi hedeflenmektedir (Nilsson, Svård, Widarsson ve Wirell, 2011).

Küçük yerleşim yerleri olan şehirlerde yaşamını idame ettiren halkın yaşam kalitesini yükseltmek, geleneksel ve yerel kültürel değerleri yaşatmak ve korumak, sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak amacıyla ‘yavaş’ algısı ortaya çıkmıştır (Akman, Akman ve Karakuş, 2018). Bu çalışmada küreselleşmenin de etkisiyle kentlerin kaybolmaya yüz tutan ekonomik, sosyal ve kültürel değerlerinin yok olmasını önlemek ve yaşam kalitelerini yükseltmek amacıyla başlatılan Cittaslow hareketinin önemini, ortaya çıkış sürecini, bu süreçte bu unvana sahip olan Perşembe ilçesinin ekonomik, sosyo-kültürel ve beşeri yapısı üzerinde analizler yapılarak açıklanması amaçlanmıştır. Aynı zamanda Cittaslow hareketine katılan Perşembe ilçesinde yaşayan yerel halkın turizm faaliyetleri ile etkileşimini belirlemek, elde edilen sonuçlar ışığında önerilerde bulunmak ve alternatif turizm pazarında var olmasını sağlamak amacıyla yerel halkın düşüncelerine başvurulmuştur.

Problemin Durumu

Turizm olgusu günümüzde birçok ülkenin önemli gelir kaynakları arasındadır. Turizm endüstrisi, diğer endüstri alanlarından farklı olması nedeniyle başlı başına bir araştırma konusudur (Kozak, Kozak ve Kozak, 2013:1). Turizmin bir endüstriye dönüşmesi sebebiyle turizme katılan bilinçli turist sayısı artmaktadır. Turizm bilinci arttıkça turizmden beklentiler de artmaktadır ve alternatif turizm çeşitliliği oluşmaktadır.

Konu Cittaslow olunca, bölgeye gelen turistin daha bilinçli olması gerekliliği, turizmin yarattığı etkilerin önemini arttırmaktadır. Cittaslow kelime anlamı olarak şehirlerin mimarisi ve sürdürülebilirlik kavramlarını ele alsa bile, 1999 yılı itibariyle nüfusu 50.000 altında olan şehirlerin turizm açısından kalkınmasına olanak sağlamıştır (Doğutürk, 2010).

Cittaslow kriterleri, bölgenin gelişmesinde beşeri, ahlaki ve doğal çevreye zarar vermeden, sürdürülebilir turizm kapsamında, bölgeye ve yerel halka gelir sağlayıcı bir politika olarak düşünülmüştür. Bu nedenle Cittaslow unvanına sahip şehirlerdeki yerel halkın bakış açısından incelenmesi, bu markanın olumlu ve olumsuz etkilerinin araştırılması önem arz etmektedir. Hem bilimsel literatüre katkı sağlamak hem de yerel halkı bu konuda daha fazla bilinçlendirmek amacıyla bu araştırma yapılmıştır. Bu araştırmada yerel halkın turizme bakış açısı ve yerel üretime desteğini ölçmek, çıkan sonuçlar baz alınarak öneriler sunmak ve gelecek nesillere bu bilinci aşılamak amaçlanmaktadır. Bu nedenle Karadeniz Bölgesi'nde ilk Cittaslow şehri olmaya hak kazanan Perşembe ilçesi sakinlerinin düşünceleri doğrultusunda bu çalışma gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Karadeniz Bölgesi'nde ilk Cittaslow şehri olan Perşembe ilçesinin fiziksel, sosyo-kültürel ve ekonomik olarak nasıl etkilendiğini belirlemektir. Aynı zamanda Cittaslow kavramının yerel halkın kentsel yaşam kalitesini ne ölçüde etkilediğini belirlemek hedeflenmiştir. Bu bağlamda Cittaslow unvanının Perşembe ilçesine küreselleşme sürecinden olumlu-olumsuz etkilerinin tartışılması, elde edilen bulgular ışığında Cittaslow unvanı taşıyan Perşembe ilçesinin Karadeniz turizminin gelişmesine yönelik önerilerde bulunulması amaçlanmıştır.

Araştırmanın bir diğer amacı Cittaslow markasının ekonomik olarak getirilerinin belirlenmesi, sosyo-kültürel etkilerinin ve doğaya verdiği olumlu-olumsuz etkilerin belirlenmesidir.

Cittaslow kapsamında Perşembe ilçesi değerlendirildiğinde, oluşturulan hipotezler şu şekildedir:

H₁: Cittaslow unvanının algısı, yerel halkın demografik özelliklerine göre farklılık göstermektedir.

H₂: Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanması, yerel halkın demografik özelliklerine göre değişkenlik göstermektedir.

H₃: Turizmin ekonomik etkilerinin algılanması, yerel halkın demografik özelliklerine göre değişkenlik göstermektedir.

H₄: Turizmin doğa ve çevre üzerindeki etkilerinin algılanması, yerel halkın demografik özelliklerine göre değişkenlik göstermektedir.

H₅: Cittaslow unvanının algısı ile turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

H₆: Cittaslow unvanının algısı ile turizmin ekonomik etkilerinin algılanması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

H₇: Cittaslow unvanının algısı ile turizmin doğa ve çevre üzerindeki etkilerinin algılanması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

Araştırmanın amaçlarına yönelik olan hipotezlerin test edilmesiyle, Cittaslow markasına sahip olan şehirlerin turizmi olumlu-olumsuz etkilediği, yerel halkın kişilik özelliklerine göre değişkenlik gösterip göstermediğinin ve şehirlerin destinasyon olarak seçiminde Cittaslow markasının etken olup olmaması konusunun belirlenmesi açısından literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Önemi

Turizm olgusu bulunduğu bölgenin gelişmesini ve ekonomik olarak kalkınmasını sağlamaktadır. Cittaslow unvanı, turizm pazarlaması açısından küçük şehirlerde ve kasabalarda turizm stratejileri geliştirmek açısından önemlidir. Cittaslow kapsamında birçok araştırma yapılmasına rağmen (Andarabi 2010, Coşar 2013, Yıldırım ve Karaahmet 2013 ve Alagöz 2018), Karadeniz Bölgesi'nde bulunan Perşembe ilçesinde çok fazla araştırma yapılmamıştır. Bu araştırma Cittaslow unvanının Perşembe ilçesinde bir durum analizi yapılması, yerel halkın Perşembe ilçesine bakış açısının belirlenmesi, aynı zamanda tutum ve beklentilerinin ortaya çıkarılması açısından önemlidir. Ayrıca Cittaslow unvanıyla gelen değişikliklerin Perşembe halkına ve esnafına olumlu-olumsuz ne gibi

etkileri olduğunun belirlenmesi konusunda önem arz etmektedir. Cittaslow'un sürdürülebilirliği açısından bu önemli bir konudur.

Bunun yanı sıra, küreselleşmenin beraberinde getirdiği monotonluktan kurtulup bir Cittaslow şehri olan Perşembe'nin, Karadeniz turizmine olumlu-olumsuz etkisinin ortaya çıkarılmasıyla hem Karadeniz'de yapılacak turizm aktivitelerinin çeşitlendirilmesi hem de ileride yapılacak çalışmalara bir ışık tutması düşünülmektedir.

Araştırmanın Varsayımları

Perşembe ilçesi halkı ile 2018 yılı Ocak ayı içerisinde anket çalışması yapılmıştır. Araştırmaya katılanların konuyu önemsedikleri ve anket sorularına tamamen tarafsız cevaplar verdiği varsayılmıştır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışmada Cittaslow markası ve Perşembe ilçesi ele alınmıştır. Araştırmada maddi kısıtlılıklar ve zaman kısıtlılığı, evreni oluşturan bireylerin tamamına ulaşamamak gibi sıkıntılar nedeniyle Perşembe ilçesindeki örneklem basit tesadüfi yöntemle seçilmiştir. Bu kapsamda yerel halkın yaklaşımı araştırmanın odak noktası olmuştur. Bunlara etki eden faktörler ise ekonomik, sosyo-kültürel nedenler ve fiziki koşullar çerçevesinde ele alınmış, diğer unsurlar kapsam dışı bırakılmıştır.

2. YAVAŞ ŞEHİR ÜZERİNE KURAMSAL ÇERÇEVE

İnsanoğlu varlığıyla beraber çevresindeki olaylardan etkilenmiş, bir o kadar da çevresini etkilemiştir. Bu etkileşim çevrenin kirlenmesine ve bozulmasına neden olmuştur. İnsanlığın var olması için çevrenin var olması gerekmekte olduğu gerçeği yadsınamaz. Çevre varsa insan yaşamını devam ettirebilir. Bozulmuş ve kirlenmiş bir çevre insanın yaşaması için gerekli ortamın bozulması anlamına gelmektedir. Hızla artan dünya nüfusuna baktığımızda tüketimin de hızla arttığı varsayılırsa, kullanılan enerji kaynakları azalmakta, çevresel kirlenmeler (su, hava, atık, gürültü ve görüntü kirliliği) artmakta, yenilebilir besin maddelerinin fiyatları da artmaktadır. Sonuç olarak ekolojik çeşitlilik ve süreklilik tehdit altındadır. İnsan yaşamının devamını sağlayabilmek için ekolojik anlayışın ve çevre bilincinin yaygınlaştırılması gerekmektedir (Gürel, 1984).

Dünya’da sağlıklı çevrede yaşayabilmek adına, hızla gelişen ‘fast food’ (hızlı yemek) kültürünün insanlar arası iletişimin ve duygu paylaşımını azaltmasına tepki olarak ‘yavaş yemek’ (slow food) hareketinin başlatılmasıdır. Sonrasında küreselleşmenin getirdiği sıradanlık, insanlar arası iletişim ve kaynaşmanın azalmaya başlaması üzerine farklılıkların yok olmaya başlayıp tekdüze bir hayatın geleceği düşüncesiyle ‘Yavaş Şehir’ (Cittaslow) hareketi başlatılmıştır (Çiner, 2011).

2.1. Slow Food (Yavaş Yemek)

Slow Food, “bir gıdanın, bir içeceğin, bir yemeğin kültürel değerlerle keşfedilmesine fırsat vermesi, tadının gerçek anlamda anlaşıldığı somut ve duygusal bir tecrübe” olarak tanımlanmaktadır (Petrini ve Padovani, 2012). Slow food hareketi, Mc Donalds’ın Roma’daki İspanyol merdivenlerinden birine fast food restoranı açmak istemesi üzerine Roma’da, İtalyan bir gastronom olan Carlo Petrini’nin önderliğindeki bir grup tarafından tabaklar dolusu İtalyan makarnası fırlatılarak protesto edilmesiyle ortaya çıkmıştır (Ergüven, 2011). Bu yeni restoran şehrin estetiğini bozmuştur. Doğaçlama olarak ortaya çıkan ve şekillenen bu hareket o andan itibaren hızlı yemek yemeye tepki olarak ortaya çıkmış ve giderek artmıştır. Daha sonraki yıllarda ise sadece yemek üzerinde değil, seyahat, eğitim, para, yaşam ve diğer alanlarda gelişen bir akım haline gelmiştir (Şahinkaya, 2010).

Unutulmaya yüz tutan lezzetlerin gelecek nesillere aktarılıp sürdürülebilirliğinin sağlanması ve kültürel çeşitliliğin artması akımın en önemli ilkesidir (Leitch, 2013). Slow food akımı, fast food akımına tepki olarak yerel lezzetleri destekleyerek sağlıklı beslenmeyi, doygunluk derecesinde yemeyi değil, yemekten tat alarak yemeyi, ne yediğini bilmeyi hatta yiyeceği besinleri kendi yetiştirmeyi amaçlayan bir akımdır (Kavas ve Kavas, 2011).

Yavaş yemek hareketi (slow food) ‘iyi, temiz, adil gıda’ felsefesi ile ortaya çıkmıştır. Hem çevreyi, hem tüketiciyi, hem de üreticiyi düşünen bir akımdır. Sürdürülebilirlik konusunda tüketicileri ve üreticileri bilinçlendirmeyi amaçlamaktadır. Yerel ekonomiyi desteklemenin yanı sıra geleneksel gıdaları, ekolojik sistemi korumak, çeşitliliği ve sürekliliği sağlamak ve yemek eğitimi vermeyi amaçlamaktadır (Günerhan, Erdem ve Günerhan, 2010). Bu hareket taze, yerel, mevsimlik ve gündelik ürünler, geçmişten günümüze ulaşan yemek tarifleri, el sanatları, aile ve arkadaşlarla bir arada yenilen yemekleri temsil eder (Honore, 2008: 61).

Yavaş yemek hareketi, aynı zamanda fast food kültürüne, yerel gıda geleneklerinin yok oluşuna, insanların yediklerinin tadı, nerelerden geldiği ve seçtikleri yemek çeşitlerinin dünyayı nasıl etkilediği konusundaki pervasız tavırlarına yönelik kurulmuş, kar amacı olmayan eko-gastronomi organizasyonudur (Slowfood Gençlik, 2018). Slow Food, her kültürün kendine has lezzetlerinin olduğunu ve genetiği bozulmamış ürünler ile geleneklerin yansıtılması gerekliliğini amaçlamaktadır. Marketlerdeki ve sanayilerdeki seri üretime karşı el sanatlarına yönelen ve yerel ürün yetiştiren çiftçilerin desteklenmesini öngörmektedir.

Yavaş yemek, ustalık ve ekonomik açıdan unutulmaya başlayan yemek çeşitlerini yeniden canlandırmayı ve piyasada yeniden yer almasını sağlamayı amaçlar. Küçük üreticilerin bürokrasi silsilesinden sıyrılıp dünyanın her yerindeki market zincirlerine kolayca ulaşarak yerel tatlarını tanıtmalarını sağlamaktadır (Honore, 2008: 62).

1990 yılında ilk uluslararası yavaş yemek kongresi Venedik – İtalya’da düzenlenmiştir. Almanya’da ise 1992 yılında Königstein şehrinde, İsviçre’de ise ilk yavaş yemek hareketi 1993 yılında başlamıştır. Merkezi İtalya – Bra’da olan yavaş yemek hareketinin amacı,

yöresel yiyeceklerin ön plana çıkarılarak damak tatlarının geliştirilmesidir (Günerhan, Erdem ve Günerhan, 2010).

Slow Food hareketi gıdaların yöresel olmasını, günlük, taze, dalında ve mevsiminde olgunlaşmasını savunan bir düşüncedir. Birinci elden tüketiciye sunulmasını ve böylece paketlenme, ambalaj ve taşıma zorunluluğu olmaksızın, çevreyi de kirletmeden tüketiciye ulaştırılmasını amaçlar. Üretici ile tüketici arasında bire-bir iletişim sağlanarak, hem tüketicinin ürünün nasıl elde edildiği hakkında doğru bilgiyle bilinçlendirilmesi sağlanır hem de üretim-tüketim zinciri arasındaki mesafe kısaltılmış olur. Araya komisyoncu girmediği için üretici emeğinin karşılığını hakkıyla alma olanağı bulur. Böylece hem tüketici ucuz mal satın almış olur hem de üreticinin emeğinin karşılığını alması sağlanmış olur. Aynı zamanda yerel peyzaj, geleneksel üretim yöntemleri ve yerel tohum korunmuş olur (Günerhan, Erdem ve Günerhan, 2010).

Yavaş Yemek, kültürel ve gastronomik sürdürülebilirliği hedefler. Bu harekete katılım tamamen gönüllülük ve demokratik esaslar doğrultusunda olur. Katılım, bireysel ve herkese açıktır. Dünya’da birçok ülkede Slow Food merkezleri bulunmaktadır ve üye ağıları yerel gruplar tarafından organize edilir. Slow Food, yöresel üretim ve ürünlerin sürdürülebilirliğini, yöresel pişirme yöntemlerinin devamlılığını, Slow Food mesajının yayılarak çoğalmasını ve eğlenmeyi kendine amaç edinen bir harekettir (Yurtseven, 2007: 19). Organik tarım, gıda güvenliği gibi toplumsal tabanlı bir gıda hareketi olan Slow Food, kültürel kimliğe ve beslenme alışkanlıklarına yaptığı vurgu ile diğerlerinden farklılaşmaktadır (Hayes-Conroy ve Martin, 2010). Kültürel özgünlüğün yerel mutfak kültürü yoluyla sürdürülebilir olması ve uluslararası bir ağ tarafından desteklenmesi fikri, zararlı katkı maddeleri içeren gıdaların tüketiminin artması, genetiği değiştirilmiş ürünlerin satışının artması ve gıdaların lezzetlerindeki azalmadan rahatsız olan tüketicilerin şikayetlerinin artmasına neden olmuştur (Meneley, 2004). Bu ürünlerin beslenme alışkanlıklarını değiştirdiği ve günümüzün de en büyük sağlık sorunu haline gelen obeziteye neden olduğu düşünülürse, gıda güvenliğine verilmesi gereken önemi ortaya çıkartmaktadır. Bu nedenle doğal, yüksek kaliteli ve sağlıklı ürünlerin tercih edildiği gözlemlenmektedir (Ursulo Sto, Arnold ve Unni, 2010).

Yavaş Yemek hareketini geleneksel çiftçi pazarlarının yeniden kurulması çok net bir şekilde açıklar. Şehirlerde marketlerin yakınlarında çiftçiler meyve, sebze, peynir ve etlerini direk halka satış yapabilmektedir (Honore, 2008: 68).

2.2. Yavaş Hareketi

1986 yılında Carlo Petrini önderliğinde fast-food işletmelerine karşı Yavaş Yemek Felsefesi ile açılan savaş Yavaş Hareketine ön ayak olmuş, küresel dünyanın getirdiği tehditlere karşı yerel ürünleri ve yerel mutfakı korumayı amaçlayarak tüm dünyaya yayılmıştır (Çiner, 2011).

Yavaş Hareketi, aceleden kaçınarak hayatın gerçek deneyimlerinin tadına varmayı, hıza karşı durmayı, saate bakmadan yaşamın kalitesini yükseltmeyi amaçlar (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 107). Yavaş hareketinin hayata uyarlanmış başlıkları aşağıdaki gibidir:

Yavaş Yaşam

Yavaş Yemek (Slow Food)

Yavaş Şehir (Cittaslow)

Yavaş Turizm

Yavaş İşletmecilik

Yavaş Para

Yavaş Ticaret

Yavaş Seyahat

Yavaş Trafik

2.2.1. Yavaş Yaşam

Endüstri devrimi ile başlayan hızlı yaşam anlayışı günümüzde tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Birçok insan her alanda daha hızlısını ister. Örneğin, daha hızlı internet, daha hızlı araç, daha hızlı bilgisayar. Bunun yanında daha sağlıklı ve dengeli beslenme arzusu da vardır. Bunun nedeni içinde bulunduğumuz ortama ayak uydurmaktır (Yurtseven, Kaya ve

Harman, 2010: 3). Dünya çapında ekonomik gelişme, üretim süreçlerindeki hızın artması dünya kapasitesinin sınırını zorlamaktadır (Heinonen, Halonen ve Daldoss, 2006).

Yavaş Yaşam anlayışı 1986 yılında Carlo Petrini tarafından başlatılan Yavaş Yemek anlayışının izlerini taşımaktadır (Nosi ve Zanni, 2004). Bunun yanı sıra küreselleşmeyle birlikte kaybolmaya yüz tutan yerel ve geleneksel yemek kültürünü canlı tutmayı ve geliştirmeyi hedefler. Yavaş Yaşam hareketi kişilere rahat ve alışılmış hayat biçimi değil, yerel ve toplumsal odaklı yaşama olanağı sunar (Doteuchi, 2003). Yavaş Yaşam, en temel noktası zaman olan ve bu zamanı daha anlamlı kılmaya çalışan, alışlagelmiş düzeni değiştiren ve bireylere daha fazla zaman ayıran bir eylemdir. Ancak bu eylem sadece hayatı yavaşlatmak anlamına gelmemektedir. Yavaş Yaşam, tedbirli ve bilinçli eylemler bütünüdür, zamanı daha dikkatli kullanarak ilgi ve önem verilen konulara daha fazla zaman ayırmaktır (Parkins ve Craig, 2006: 67).

Sağlıklı bir yaşam için “yavaş” kelimesini hayatımızın içerisinde en önemli noktaya koymamız gerekmektedir. Hızlı yaşamak bireylerin günlük hayatlarının büyük bölümünü çalışarak, alış-veriş yaparak, televizyon izleyerek geçirmelerine neden olmaktadır. Yavaş Yaşam ise geç kalma korkusundan uzak, zamanı değerli kullanarak, hayatın tadına vararak zamanı anlamlı kılmaktadır. Her alanda kaynakların tüketimini dengeleme gerekliliği gibi zaman kaynağını de dengeli tüketebilirsek sürdürülebilirliği arttırmış oluruz.

2.2.2. Yavaş Turizm

Yavaş Turizm, bölge halkının ve bölgeye gelen turistlerin, turizm değerlerini korumak ve geliştirmek amacıyla bilinçlendirilmesi hareketidir. Turizmin gelecek nesillere aktarılmasında önemli bir etkidir. Toplumun turizm olgusunun farkında olması ve kültürel farklılıklarına saygı duyulmasını sağlamayı amaçlar. Yavaş turizmi altı farklı boyutta incelemek mümkündür (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 124):

- Zaman
- Yavaşlık
- Kirlilik
- Gerçeklik
- Sürdürülebilirlik

- Heyecan

Yavaş turizmin temelinde konukseverlik vardır. Konukseverlik, aynı haneden olmayan kişilerin ağırlanması, yiyecek içecek sunulması hatta gerekirse barınma imkanı sağlanmasıdır. Yavaş turizm, doğanın, tarihi ve kültürel kaynakların sürdürülebilirlik açısından düzenli kullanılması ve yerel ekonominin hareketlendirilmesi olarak nitelendirilebilir (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 124). Turizm aslında bir endüstridir. Toplumlar arasında işbirliği ve ekonomik alış-veriş, araçlarından biridir. Ancak turizm ekonomik olduğu kadar da sosyo-kültürel bir olgudur. Toplumların birbirlerini daha iyi tanımasını ve kültürel değerlerin sürdürülebilirliğini sağlar (Avcıkurt ve Köroğlu, 2002).

2.2.3. Yavaş İşletmecilik

Yavaş ve işletmecilik kavramları bir araya geldiğinde anlamsız bir kelime bütünü olarak algılanabilir. Ancak bir işletme farklı insanların bir arada huzur içerisinde yaşayabilmesi, yavaş işletmeciliği alternatif bir iş kolu olarak ortaya çıkarmaktadır (Doetuchi, 2010). Yavaş işletmeciliğin tek amacı maddi olarak para değildir, aynı zamanda toplumun olumlu yönlerini ortaya çıkartıp bu yönleri güçlendirmektir. Ancak birçok iş adamı daha güçlü olmayı zorlarken, insan ve doğa arasındaki ilişki yok olmaya yüz tutmuştur (Messitte, 2008).

Yavaş işletmecilik toplumların üretim süreçlerini, gelenek ve kültürlerini, yaşadıkları alanları içeren yeni ekonomik düşüncedir. Küreselleşmenin sonuçlarından biri olarak günümüz pazar ekonomisi sürdürülebilirlik ve devamlılık açısından kısıtlanmıştır. Küreselleşmenin olumsuz etkilerinden sıyrılıp, doğa odaklı yerel ekonomi oluşturmak temel amaçtır. Ortaya atılan ekonomi, insancıl, doğal ve ekolojiktir. Yeni ekonominin sonucu yavaşlıktır. Yavaşlık her alanda olduğu gibi işletmecilik alanında da alışlagelmiş sistemleri reddetmekle birlikte sürdürülebilirliğin yerel toplumlara uyarlanabileceğine inanmaktadır. Yavaş işletmecilikle hedeflenen, iyi üretim ve çeşitlilik gibi değerler olarak belirtilebilir (Yurtseven, Kaya ve Harman, 2010: 73).

2.2.4. Yavaş Para

19.yy öncesi, kur sistemi bir taneydi. 19.yy'a kadar farklı zaman ve kültürlerde değişik nesneler para olarak kullanılmaktaydı. Bunlara hayvan postu ve dişi, altın, gümüş ve balmumu gibi nesneler örnek olarak verilebilir. Modern yaşama geçildikten sonra ilk etapta ulusal, hemen sonrasında da uluslararası parasal tekdüzeliğine geçildi (Yurtseven, Kaya ve Harman, 2010: 76).

Paranın tek elden kabul görmesi geleneksel ekonomi kavramını ortaya çıkartmıştır. Ekonomik küreselleşme, karı maksimum değerlere çıkartmak amacıyla sınırları yok edip pazarın yetersizlerden arındırılmasına yönelik harekettir. Bu kapsamda ortaya çıkan yerel, ulusal ve uluslararası kurlar sosyal ve finansal maliyetleri zorlayarak ekonomik gelişmeyi engelleyen önemli bir hata olarak görülmektedir. Bazı araştırmacılara göre ise ekonomik küreselleşmenin ekonomik ve sosyal maliyetleri direkt olarak yükselttiğini öne sürmektedir. Örnek olarak bölgeler arası oluşan gelir adaletsizliğinin bölgeler arası özgüveni ve ekonomik egemenliği azalttığını iddia etmektedirler. Finansal küreselleşme arttıkça ticaret tabanlı sistemden, topluma yönelik yavaş para sistemine yönelik eğilim artmaktadır (Tibbett, 1997).

Sürdürülebilir gelişmeyi hayata geçirebilmek amacıyla, yerel ekonomi kapsamında yeni araçlar geliştirmeyi mecburi kılmıştır. Bunlardan biri de ulusal para birimi yerine alternatif oluşturan, çevresel ihtiyaçları karşılayan kur sistemi olarak ortaya çıkan Yavaş Paradır. Yavaş Para ile küreselleşme ve geleneksel para biriminin oluşturduğu olumsuz etkileri azaltmak amacıyla bir çözüm oluşturulmaya çalışılmıştır (Zagata, 2004).

2.2.5. Yavaş Ticaret

Küreselleşme kelime anlamına bakıldığında tüm dünyadaki tek pazar olarak açıklanabilir. Anapara ve ölçek olarak üstün olan küresel firmalar, uluslararası tek pazar olması nedeniyle dünya ekonomisinin belirleyici unsurları olmuştur. Bu firmalar, dünya ekonomisinin pastasında en büyük dilime sahip işletmelerdir. Küresel sistemde var olan firmalara kıyasla yerel işletmeler dezavantajlı durumdadırlar. Yavaş Ticaret, bu dezavantajlı yerel işletmelerin küresel ekonomiye açılıp, pazarda yer bulabilmek, adil, hakkaniyetli, şeffaf bir ticaret anlayışı olarak tanımlanabilir (Yurtseven, Kaya ve Harman,

2010: 88). Başka bir tanıma bakacak olursak Yavaş Ticaret, merkezden uzakta bulunan dezavantajlı konumdaki üretici şirketlere, adil, eşit ve sürdürülebilir ticaret yapma fırsatı sunan bir ticaret şeklidir (Redfern ve Snedker, 2002).

Yavaş Ticaret birkaç amaca hizmet etmekle birlikte bu amaçlardan en önemlileri dezavantajlı konumda bulunan üreticilerin gelişmesini sağlamak, bilinçli bir tüketici kesimi oluşturulup satın alma gücünü arttırmak, adil, eşit ve şeffaflık çerçevesinde küresel ticaretin sürdürülebilirliğini sağlamak olarak nitelendirebiliriz (Redfern ve Snedker, 2002).

Doğal kaynaklar, küreselleşmenin de etkisiyle yok olmaya yüz tutmuştur. Yavaş Ticaret kapsamındaki ürünler için getirilen uluslararası standartlar yerel üreticilerin doğayı daha çok korumasını ve çevre bilincini oluşturmasını sağlamaktadır. Yavaş Ticaret geliştikçe doğal kaynaklar ve çevre sürdürülebilir olabilecektir (Yurtseven, Kaya ve Harman, 2010: 98).

2.2.6. Yavaş Seyahat

Slow Tavel yani Yavaş Seyahat, diğer insanlara oranla daha az seyahat eden, ziyaret ettikleri yerlerde daha uzun süreler kalan, seyahat araçları olarak uçak, araba gibi araçların dışında alternatif araçlar kullanan kişiler için ortaya atılan bir olgudur (Dickinson ve Lumsdon, 2010). Yavaş Seyahat bilinçli seçimler ile gerçekleştirilir. Hayatın her alanında istenilen, ‘hız’ın aksine yavaşlamaktır. Gidilecek yer için yaratılan stres değil, bir rahatlama anıdır. Yavaş Seyahat gideceğimiz yerle farklı bir bağ kurup, ziyaret ettiğimiz yerleri daha iyi tanımamıza olanak sağlar. Gidilecek yer için kullanılacak seyahat aracı seçimi yapmak bile bazen çok zordur. Bu seçim uçakla tren arasında yapılan bir seçim değildir. Bazen tren bile çok hızlı bir ulaşım aracı olabilmektedir. Gidilecek yerde varış aşamasında görmemiz gereken manzara için fazlasıyla hızlı olabilmektedir. Yavaş seyahat, paradan çok ruhsal bir olgudur (Gardner, 2009).

2.2.7. Yavaş Trafik

İlk olarak Almanya ve Hollanda’da artan trafik ve yetmeyen yol kapasitesi için 1970’li yıllarda ortaya atılmıştır. Bu anlayış içerisinde bisiklet yollarına ve transit geçişlere önem verilmiştir. Ayrıca uygulamaya konulan trafik eğitimleri ile yoğunluk azaltılmaya

çalışılmıştır. Tüm dünya ülkelerinde yapılan araştırmalar sonucu elde edilen verilere göre Yavaş Trafik ile az benzin tüketimi arasındaki ilişki oldukça açıktır (Newman ve Jennings, 2008: 196). Yavaş trafik sayesinde motorlu araç kullanımı azalırken, trafiğin de yavaş ve akıcı olmasını sağlayarak yakıt tüketimini minimize etmektedir (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 123).

2.3. Cittaslow (Yavaş Şehir)

Yavaş Şehir anlam olarak, o bölgede hayatını devam ettiren yerel haklın, doğal ve kültürel yapısı bozulmamış, çevre kirliliğinden uzak bir şekilde günlük faaliyetlerine devam etmesi için modern şehir kavramına alternatif olarak ortaya atılmıştır (Mayer ve Knox, 2006). Yavaş Şehir hareketi, geleneksel ile modern, yerel ve küreseli bir araya getirerek insan ilişkilerinin çevreye duyarlılığını dikkate alan bir harekettir (İçli, 2017).

İtalyanca Citta (Şehir) ve İngilizce Slow (Yavaş) kelimelerinden oluşan Cittaslow kelimesi, ‘Yavaş Şehir’ anlamında kullanılmaktadır. Cittaslow Ağı, Slow Food hareketinden ortaya çıkmış küreselleşme sonucu şehirlerin yapısını, yaşayanları ve yaşam tarzının standartlaşmasını ve yerel özelliklerinin ortadan kaldırılması amaçlanarak bir araya gelen kentler birliğidir. Küreselleşmenin ortaya çıkarttığı homojen ortamdaki sınırlanmış, yerel kimliğini ve özelliklerini koruyarak varlığını sürdürmek isteyen kasabaların ve kentlerin oluşturduğu bir birliktir (Cittaslow Türkiye, 2018). Yavaş Şehirler Birliği sadece koruma amaçlı ortaya çıkmamış, küreselleşen dünyada şehirlerin ruhlarını kaybetmeden yapılması gereken hareketlerin sorgulanmasını, periyodik olarak incelenmesini sağlamıştır. Aynı zamanda şehir planlamasında yavaşlık akımını hayata geçirmeyi amaçlamıştır (Bilgi, 2013). Bu birlik toplumların ilerlemesini engellemenin aksine şehirlerin kendilerine has kimlikler oluşturmaları ve bu kimliklerinin yaşatılmasına yönelik bir harekettir (Küçükali ve Şen, 2017).

Yavaş Şehir Sloganı: İtalyanca “Cittaslow Rete Internazionale delle città del buon vivere”, İngilizcesi “International network of towns where quality of life is important”, Türkçe anlamı ise “Cittaslow Birliği: Yaşamın Kolay Olduğu Kentlerin Uluslararası Ağı” şeklindedir (Cittaslow International Charter, 2011). Bu ağa katılımda ilk sırada Avrupa gelirken diğer kıtalarda da katılım yaygınlık kazanmaktadır. Bu kentlerin ortalama % 50’si İtalya’da bulunmaktadır. Bunun yanı sıra İtalya dışında pek çok kentin ilgisi Yavaş Şehir

Hareketi üzerine çekilmiştir. Almanya, ABD, Avustralya, İngiltere, Norveç, Polonya ve Yeni Zelanda'da Yavaş Şehir sayısı gittikçe artmaktadır (Miele, 2008).

Cittaslow felsefesine bakılacak olursa, şehirlerdeki yaşam kalitesini arttırmak ve franchise şirketlerin etkin olduğu tekdüze şehir statüsünü ortadan kaldırmaktır. Yani klon şehir (clone town) yerine, yerel şehirlerin (home towns) ön plana çıkarılması amaçlanmaktadır. Çünkü yerel değerler ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan daha uzun ömürlüdür ve sürdürülebilirdir (Ergüven, 2011). İyi yiyecek, sürdürülebilir finans, sağlıklı çevre ve gelenek-göreneklerin devam ettirildiği bir ortam yaratılarak insanların yaşamdan daha fazla memnun kalmasını amaçlayan hareketin en önemli etkeni yiyeceklerdir. Yiyecekler, kültürel kimliğin önemli bir kısmını oluşturur. Bu kimlik sayesinde yerel kültür, küreselleşme ile başa çıkabilmektedir (Loades, 2005). Diğer taraftan Yavaş Şehir hareketinin mihenk taşlarından birinin yerel ekonomiler olduğunu söylemek mümkündür. Endüstri Devrimi ile birlikte gelen küresel sorunlara çözüm olacağı düşünülen teknolojik gelişmeler, yerel ekonomiye ve kültüre çözüm değil daha çok sorun getirmiştir. Yerel üretimin doğal sürecini olumsuz yönde etkilemesinin yanı sıra hava, toprak, su kirliliği ve genetiği değiştirilmiş ürünlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur (Yurtseven, 2007:164).

Yavaşlık, durağanlık veya yavaş hareket etmek, çalışma temposunu düşürmek değil, teknolojinin ve küreselleşmenin dayattığı kirlilik ve karmaşadan uzak durarak aradaki dengeyi sağlamaktır. Yavaş şehir akımı küreselleşmeyle ortaya çıkan teknolojik gelişmeler ve yeniliklere karşı, geleneklere saygı duymayı ve kültür asimilasyonuna karşı direnmeyi vurgularken, yerel üretim ve sağlıklı tüketimi amaçlamaktadır (Bilgi, 2013).

Hız, kalitesi düşük, sürdürülebilirlikten uzak, tarihi ve kültürel değerlerin unutulduğu, birbirinin kopyası olan yapılar ve yaşamlara neden olmaktadır. Yavaşlık ise toplumlara ve bireylere özgü ve yüksek kalitede üretim ve tüketim yapılan, kişilere alternatiflerin sunulduğu, yerel geleneklerin ve lezzetlerin sürdürülebilirliğinin sağlanmasıdır (Grzelak-Kostulska, Hołowiecka ve Kwiatkowski, 2011).

Cittaslow, küçük şehirlerdeki yaşam kalitesinin sürdürülebilir olması için çalışan küçük şehirlerdeki büyüyen bir ağıdır. Cittaslow hareketinin başlangıç noktası 1999 yılında Greve in Chianti'nin eski belediye başkanı Paolo Saturnini'nin kentlerin yaşam kalitelerini yükseltmek amacıyla kendi kendilerini değerlendirmelerini ve farklı bir boyutta

kalkınmalarını istemesini ulusal boyuta taşımasıdır. İdealleri kısa zamanda Bra (Francesco Guida), Orvieto (Stefano Camicchi) ve Positano (Domenico Marrone) belediye başkanları tarafından kabul görmüştür (Cittaslow Türkiye, 2018f). Ardından “yavaş yemek” hareketinin başkanı olan Carlo Petrini’den de destek alarak yayılmaya başlamıştır (Doğutürk, 2010). “Yavaşlık” hareketi ulusal sınırları oldukça çabuk aşmıştır. Yaşam kalitesini hazmetme ve daha sakin yaşama dileği Cittaslow’u tüm Avrupa’ya tanıtmıştır. Böylece somut adımlarla kaliteli yiyecek, misafirperverlik, hizmet ve kentsel alanda birlikte deneyim kazanmak için bir araya gelen uluslararası bir ağ olarak ortaya çıkan Cittaslow ağı (Doğutürk, 2010) günümüzde 30 ülkede 252 üyeye ulaşmıştır (Cittaslow International, 2018). Cittaslow hareketinin hedefi Slow Food felsefesini kentsel boyuta taşımaktır. Yavaş Şehir hareketinin ortaya çıkışı ve hala geçerli olan hedefi, “yavaş yemek” felsefesini, eko-gastronomik kavramları günlük yaşama dağıtarak toplumun geneline ve yerel yönetimlere yaymaktır (Doğutürk, 2010). Temelde konsept olarak ‘Cittaslow’ yerel halkın yaşam kalitesini arttırmaya yönelik bir harekettir. Bu da ancak yerel halkın ‘sakinleşme’ sürecini benimsemesiyle hayata geçirilebilir. Bu aşamada ise belediyelerin de yerel halkla ortak çalışarak hareket etmesi gerekmektedir (Ergüven, 2011).

Yerel kimliğin canlandırılması için yavaş şehir hareketi oldukça etkindir. Bu doğrultuda bu hareket içerisinde yer almak isteyen bazı kuralları uygulamak zorundadırlar (Sezgin ve Ünüvar, 2011:135,136). Bu kurallar:

- Yavaş Şehir hareketi için kullanılan uluslar arası logonun kullanılması,
- Hareketin başlıca hedefleri doğrultusunda doğrudan ve dolaylı çalışan kamu ve özel sektöre destek verilmesi,
- Yaşanılan çevrenin korunması, şehrin kendine has özelliklerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve doğayla iç içe bir hayat sağlanması,
- Ses ve gürültü kirliliğini azaltılması,
- Teknoloji ile altyapı çalışmaları desteklenerek şehrin tarihi yapısının korunması,
- Şehir merkezinin motorlu taşıtlardan arındırılarak yayalara ayrılan alanların arttırılması,
- Tamamen yerli üretim ürünlerin kullanılarak gıda üretimi yapılması,
- Yerli pazarların desteklenmesi ve yerel ürünlerin temin edilebileceği alışveriş yerlerinin kurulması,

- Yerel halka ve gelen turistlere Yavaş Şehir hareketi bilincinin her fırsatta anlatılması.

“Yavaş Şehir” olarak adlandırılabilmek için şehrin sürekli kontrolünün sağlanması ve belirli aralıklarla görevliler aracılığıyla denetlenmesi gerekmektedir. Yavaş şehir logosu ise turuncu renkli salyangoz böceğidir (Günerhan, Erdem ve Günerhan, 2010). Salyangoz yavaşlık ve dinlenmeyi temsil eder. Evini her yere taşıyabilmesi, yol alabilmek için oldukça fazla çaba harcaması ve acele etmemesi en belirgin özelliğidir. Cittaslow bu özellikten yola çıkarak bu felsefeyi geliştirmeyi amaçlar. Salyangozların yaşamından iki temel sonuç çıkar:

1. Salyangoz yavaş hareket eder (Hızlı olmak düşüncesiz ve acele hareket etmeyi gerektirir).
2. Salyangoz evini sırtında taşır (Gittiği her yere evini götürebilir) (Yurtseven, 2007:26).

Resim 2.1. Cittaslow Logosu

Logo ile ifade edilmek istenen düşünceler, logonun üstündeki binalar donuk, ruhsuz ve zevksiz betonarme binaları ifade ederken, önünde bulunan salyangoz bu ifadeyi protesto etmek amacıyla sembolleştirilmiştir. Yemek kültüründen şehir planlamasına kadar her bir detayın geleneklere ve tarihi miraslara da uygun olacak şekilde sakinlik esasına göre olması gerektiğini ifade eder.

Merkezi Orvieto’da (İtalya) bulunan Yavaş Şehir Derneği’nin amacı, kaliteli ve sürdürülebilir yaşamı desteklemek ve yaygınlaştırmaktır. Kurallar gereği Cittaslow ismi

başka dillere çevrilemez. Cittaslow olabilmenin şartlarının başında kent nüfusunun 50 binden fazla olmaması gerekmektedir. Başvurusu kabul edilen şehir, derneğin kurallarını yerine getirmekle yükümlüdür; aksi halde üyelikten çıkarılabilir (Günerhan, Erdem ve Günerhan, 2010).

Cittaslow şehri olabilmek, şehrin dokusu, müziği, gelenek-göreneklerinin bir arada olabilmesi, şehri ziyaret edenlerin bu uyumdan hoşnut olabilecekleri bir ortam olması demektir. Yerel zenginliklerin bilinmesi, sadece yöre halkının yaşlıları değil, hem yeni nesillere hem de farklı kültürlere aktarılması, gelen ziyaretçilerle paylaşılmasıdır. İş hayatının getirdiği tekdüzelik ve koşuşturmadan kurtulup, doğaya da zarar vermeden gelişebilen kentler anlamına gelmektedir (Kabacık, 2015).

Cittaslow'a katılmak isteyen bir şehir, bazı yükümlülükleri kabul ederek Birlik Tüzüğüne imza atmak zorundadır. Bütün üye şehirler yılda bir kez farklı şehirlerde olmak şartıyla toplanırlar. Bu toplantılarda bir yıllık süreç değerlendirilir ve sonraki bir yıllık süreçlerle ilgili olarak uygulamalar planlanır. Ayrıca bu toplantıların bir başka amacı da ağa yeni katılan üye şehirlerin yetkililerine Cittaslow hareketinin düzenlenen seminerde ayrıntılarının anlatılmasıdır (Keskin, 2010).

Yavaş Şehir Hareketinin temel bileşeni yavaşlıktır ancak bu yavaşlığın yanlış kurgulanmaması gerekmektedir. Yavaş hareketi, teknolojiye karşı değil, teknoloji ile birlikte gelişen bir akımdır. Yavaşlık denilince her şeyi yavaş yaşamak anlamına gelmemelidir. Hayatın akışı içerisinde yapılan eylemlerin daha tatmin edici seviyede olması gerekmektedir (Olgun, 2016). Günümüzde teknoloji ile dünyanın diğer ucu ile görüntülü konuşma yapılırken, bu mekanın anlamını yitirmesi gibi algılanmaktadır (Gottscholk, 1999). Yavaş hareketinin temelini oluşturan unsur aslında sahip olunan zamanın gerekli ve önemli işler için kullanılmasıdır. Yani insanların günlük yaşamları içerisinde hayatın akışı doğrultusunda zamanlarını doğru kullanmaları gerekmektedir (Parkins, 2004). Yavaş Şehir, şehirlere kendi kimliklerini kazandırmanın yanı sıra kişilere de kendi kimliklerini kazandırma açısından iyi bir alternatif hareket olma özelliği sağlamaktadır (Sağır, 2017).

Yavaş Şehir hareketi, başlangıç noktası olan İtalya'nın dışına çıkarak çeşitli bölgelere yayılmasıyla küresellik kazanmıştır. Yavaş şehirlerin Dünya'daki dağılımına bakıldığında

ilk üç ülke İtalya, Polonya ve Almanya'dır. Ardından Güney Kore ve Türkiye gelmektedir. Diğer gelişmiş ülkelerde ise Yavaş Şehir sayılarının oldukça az olduğu görülmektedir (Vatansever Deviren ve Yıldız, 2015).

2.3.1. Yavaş Şehir Manifestosu

Yavaş Şehirler, eskiye meraklı insanları, tiyatroları, meydanları, el sanatlarını atölyelerini, bozulmamış manzaraları, restoranları hala eskisi gibi devam ettiren şehirlerdir. Bu şehirler hala zamanın yavaşlığının farkına varan, gerçekten toprakta yetişen, genetiği değiştirilmemiş ürünlerin tadına varan ve geleneklerin yaşatıldığı yerlerdir (Cittaslow International Philosophy, 2016).

Yavaş Şehir uygulamalarıyla ilgili internet sitelerinde çeşitli bilgiler yayılmaktadır. Bu bilgiler doğrultusunda Cittaslow olarak ilan edilen kentlerin uygulamaları farklı olabilmektedir. Örnek teşkil etmesi açısından iki farklı Yavaş Şehrin aynı soruna getirdiği çözüm önerisi farklı olabilmektedir. Bunun sebebi, şehirlerin coğrafi olarak farklı konumda olması, gelenek ve göreneklerin farklılık göstermesi ve getirilen çözüm önerilerinin de bu farklılıklara göre değişkenlik göstermesidir. İnsanlar karşılaştıkları sorunları bulundukları ortam ve çevre koşullarına göre değerlendirip çözüm önerisi getirmektedir (Olgun, 2016).

Yavaş Şehir Manifestosu; endüstri gelişimi ile birlikte makinanın icat edilmesi sonucunda hayatın koşturmacası sinsi bir virüs gibi yayılarak insanları hayatın hızına mahkum etmiştir. Hayatın hızına karşı durmanın tek yolu sakin ve keyif alarak yaşamaktır. Ara vermeden çalışmayı verimlilik olarak algılamamanın yanlış olduğunu, buna karşı koymanın başlangıç noktasının da yemek yemek olduğunu belirtmektedir. Hızlı yemeğin etkisinden sıyrılıp yöresel ve geleneksel lezzetlerin tadına varılarak sürdürülebilirliğinin sağlanması gereklidir. Asıl kültür, lezzetlerin unutulmasını engelleyip onları geliştirmektir. Bunun da tek yolu bilgi ve projelerin paylaşılmasından geçer (Weiner, 2005).

2.3.2. Yavaş Şehir Organizasyon Şeması

Organizasyonun hiyerarşik yapısı Uluslararası Yönetim Kurulu, Ulusal Yönetim Kurulu ve Yerel Şubelerden oluşmaktadır. Ulusal Yönetim Kurulu kurulması için bir ülkede en az beş aktif şube ve bu şubelerin en az bin üyesi olması gerekmektedir. ABD, Almanya, İngiltere,

Fransa, Hollanda, İsviçre ve Japonya Ulusal Şube olan ülkelerdir. Ancak bu hareketin temel bileşenini Yerel Şube'ler oluşturmaktadır. Yerel Şubelere, Latince'de eğlence, ziyafet ve şölen anlamına gelen 'Konviviym' denilmektedir. Yerel Şube Lideri, Yerel Şube Komitesi ve üyelere oluşan bu yapı, Slow Food çerçevesinde gerçekleştirilmesi planlanan projelerin gerçekleştirilmesine yardımcı olur (Springer, 2011).

Cittaslow ağının organizasyon şeması 'düzenleme komitesi', 'bilimsel komite' ve 'sekreterlik'ten oluşur. Düzenleme komitesi; karar vermeden sorumludur, bilimsel komite; hareketin ana hatlarının belirlenmesi görevini üstlenir, sekreterlik ise ulusal ve uluslararası anlamda eylemsel etkinliklerden sorumlu birimdir (Doğutürk, 2010).

Bir şehrin yavaş şehir olabilmesi için "Yavaş Yemek" kriterlerini kabul etmesi, "keyif" anlayışını geliştirmesi ve geleneksel dokuyu koruması gerekmektedir (Özkan, 2011).

2.3.3. Yavaş Şehir Yönetim Komisyonu

Yavaş şehir yönetim komisyonu aşağıdaki birimlerden oluşmaktadır (Aydoğan, 2015):

Uluslararası Koordinasyon Komitesi;

- Uluslararası Başkan
- Başkan Yardımcıları
- "Yavaş Yemek" Temsilcisi
- Ulusal Koordinasyon Komitesi Yönetim Kadrosu
- Denetçi
- Garantörler Komisyonu
- Onursal Başkanlar
- Bilimsel Komite

Uluslararası Koordinasyon Komitesi;

Oy çoğunluğu esası ile başkanlık konseyini atar, şehirler için üyelik prosedürlerini görüşür, şehirlerin yapmış olduğu üyelik başvurularını değerlendirir, garantörler kurulunun görüşlerini alarak birliğin amaçlarına ters düşen ve birliğe zarar verebilecek üye şehirlerin ihraç konusunu değerlendirir. Bunların dışında fon yönetimi, bütçe ve mali konuları

müzakere eder. Birliğin faaliyetlerini ve gelecek projeleri organize eder ve yılda bir kez sonuçları değerlendirir, doğruluğunu tespit eder. Yavaş Şehir unvan/ödül kriterlerini onaylar, logoyu taşıyacak üyelerin yıllık etkinlik takvimini tespit eder. Bilimsel Komite ve Garantörler Kurulu üyelerini atar.

Uluslararası Başkan;

Birliği temsil eder, birliğin faaliyetlerini izleyip denetler, Garantörler Kurulu ve Koordinasyon Komitesini toplantıya çağırır.

Başkanlık Konseyi;

Başkan ve üç başkan yatımcısının oluşturduğu bu konsey, komitenin toplantıya çağırılmasında işbirliği yapar ve komiteye talimatlar verip yetkisini yönetir

Garantörler Kurulu;

Yasalarla ve yargılamayla ilgili birimdir. Üyelerce iletilen davaları değerlendirir ve 60 gün içerisinde alınması gereken önlemleri yazarak davaları neticelendirir. Kendi içerisinde üç üyesi bulunur ve bu üyelerden birinin başkanlığında toplanır.

Bilimsel Komite;

Bu komite Cittaslow hareketinin kurumsal aktivitelerinin geliştirilmesi için kurumun organlarına kültürel, güncel ve bilimsel alanlarda bilgi akışını sağlayıp geliştirmekle yükümlü uzmanların ve akademisyenlerin bir araya gelmesiyle oluşturulmuştur.

Muhasebe Denetçisi;

Birliğin işletme yönetimini gözlemler, harcamamaları denetler ve genel kurula raporlar hazırlar (Cittaslow International Charter, 2011).

Bu bileşenlerden her biri üç yıllığına seçilir. Harekete katılan şehirler, halkın bu harekete katılımın gerekliliklerini yerine getirmesi konusunda bilinçlendirilmesi ve

yaygınlaştırılmasını sağlamak amacıyla sürekli çalışmak zorundadır (Günerhan, Erdem ve Günerhan, 2010).

2.3.4. Cittaslow Kriterleri

Yavaş Şehir akımı küçük şehirler için önemli bir kalite projesidir. Bu akımla birlikte üye kentler yerel kültür, yerel ekonomi, teknoloji, barınma, sürdürülebilir kaynaklar, sağlıklı gıda, doğal çevre gibi konularda zengin bir yapıya ulaşması düşünülmektedir. Yavaş Şehir akımıyla birlikte şehrin pazarlama politikası ve turizm olanaklarında artış görülmektedir. Turizm, bir şehrim marka olması ve kendi kimliğini yansıtmaya açısından önemli rol oynamaktadır. Günümüzde turizm, ekonomik açıdan oldukça hızlı büyüyen bir sektördür. Şehirler turizm olgusunu kullanarak dünyada olumlu imaj yaratabilirler. Turizm cazibesi olan şehirler aynı zamanda birer marka şehirdir. Yavaş Şehir unvanına sahip olan bir kent hem yerli hem yabancı turist akınına uğramaktadır. Yavaş Şehir olan kentlere yerleşim amaçlı gelen yerli ve yabancı turist sayısı oldukça yüksektir. Bunun en güncel örneği Seferihisar Beldesi'dir (Olgun, 2016).

Yavaş Şehirler, toplumun yaşam kalitesi arttırmayı hedefleyen şehirlerdir. 1999 yılında İtalya'nın Greve in Chianti kentinde, Belediye Başkanı Paolo Saturnini'nin, Bra, Orvieto ve Positano Belediye Başkanları ile Slow Food Hareketi kurucusu Carlo Petrini'nin de desteğini alarak kurduğu bu ağ, Avrupa'nın bazı kent ve belediyelerindeki hızla akan yaşamın ritmini yavaşlatmayı amaçlar (Radstrom, 2011). Bu ağ oluşturulurken daha sakin, daha az kirli çevre, gelenekleri, yöresel lezzetleri ve yerel işletmeleri korumayı amaçlamışlardır (Sezgin ve Ünüvar, 2011:127). Yavaş Şehirler yerel üreticiler ve tüketiciler arasında alışveriş ve iletişim sağlamayı amaçlar. Çevrenin korunması, sürdürülebilirliğin sağlanması ve kent yaşamının iyileştirilmesi kapsamında doğal ve çevreye zarar vermeyen tekniklerle üretim yapılması amaçlanmaktadır (Miele, 2008).

Yavaş Şehir akımına göre şehirler, geleneksel kültür ve yapılarını belirli kurallar çerçevesinde uygulamak zorundadır. Arabalar şehir merkezine girmemeli, insanlar yerel üreticilerden alışveriş yapmalı ve yerel ürünler tüketilmeli, enerji kaynakları sürdürülebilir kullanılmalıdır. Yavaş Şehir bildirisinde trafiği ve gürültü kirliliğini azaltmak, yayaların üstünlüğünü sağlamak ve yeşil alanları arttırmak, yerel üretim yapıp yerel pazarlarda ürünlerini satan kişileri ve işletmeleri desteklemek gibi taahhütler içermektedir. Yavaş

Şehir logosunu kullanabilmek için öncelikle gerekli kriterleri sağladığının belirlenmesi, sonrasında ise Cittaslow yetkilileri tarafından düzenli olarak kontrol edilmesi gerekmektedir. Yavaş Şehir olmaya aday olan şehrin “Yavaş Şehir Manifestosu” yayınlaması ve sözleşme imzalaması gerekmektedir (Güney, 2008).

Cittaslow Uluslararası Ağı nüfusu elli binin altında olan şehirlerin katılabileceği uluslararası bir birliktir. Bu birliğe katılabilmek için belirlenen kriterlerin yerine getirilmesi için projeler üretilmeli ve uygulamaya geçilmelidir. Bu kriterler çerçevesinde yapılan çalışmaların puanlanması ve çıkan sonucun 50 ve üzerinde olması gerekmektedir. 1999 yılında belirlenen kriterler kısa sürede İtalya ve Avrupa dışına çıkarak tüm dünyaya yayılmıştır. Bu kriterler (Cittaslow Türkiye, 2018g):

- Uluslararası Bilim Komitesinin yapmış olduğu çalışmaların onaylanmasından sonraki süreçte eklenen kriterlerin bir yıllık deneme süreci olmaktadır.
- Yeni eklenen kriterler ile hali hazırda olan kriterler arasındaki farklılıkların en önemlisi perspektif ve zorunlu kriterlerin olmasıdır.
- Zorunlu kriterler bir asteriks (*) ile gösterilir ve hangi alanda yapılıyorsa o alandaki çalışmaların mevcudiyetinin zorunlu olduğunu göstermektedir. İki asteriks (**) ile gösterilen perspektif kriterler ise aday şehirlerin gelecekte yapmayı planladığı kesin ve imtiyazlı taahhütlerin belirtildiği kriterlerdir. Perspektif kriterler gerçekleştirildiğinde hangi alan başlığı altındaysa %15 oranında puan artışı sağlamaktadır.
- Belediyelerin başlatıp devam ettiği ve sonuçlandığı organizasyonlar ve projeler hakkında değerlendirme yapılırken projenin başlangıç tarihi, nasıl ilerlediği ve ne kadar başarıya ulaştığı dikkate alınmaktadır.
- Başvuru dosyaları bilgisayar ortamında kriter adı ve alt başlıklarının yer aldığı Word dosyası halinde hazırlanmalıdır.
- Kriterleri destekleyici olarak yapılan etkinliklere ait görsellere yer verilmelidir.
- Başvuru dosyası hazırlanırken kriterler hakkında yapılan faaliyetlere ait yazışmalar, alınan kararlar, düzenlenen rapor ve toplantı tutanakları gibi belgeler ile desteklenmelidir. Gerekirse ek belge şeklinde fotoğraflar ait oldukları kriterin numarasını gösterecek şekilde ek klasör oluşturulmalıdır. Örneğin su temizliği hakkında bir kriter sunuluyorsa, su temizliği hakkında yetkili kurumdan alınan analiz raporu alt madde olarak ek dosyada yer almalıdır. Hazırlanan ek dosyalar

taratılarak bilgisayar ortamında görünecek şekilde cv/dvd ile dosyaya eklenmelidir. Ek dosya için ayrıca çeviri yapılmayacaktır.

- Kriterler değerlendirilirken yapılan çalışmaların düzeyi de dikkate alınmalıdır. Örneğin hava kirliliği için hiçbir adım atmayan bir şehir ile gerekli ölçümleri yapıp sonuçları analiz ve raporlarla belgelendiren şehirlerle aynı puanı alamayacaklardır. Bunun yanı sıra ölçüm için tarih belirlenmiş ama henüz yapılmamış olan şehirler de kısmi puan alacaklardır. Her durumda gerçekleştirilen faaliyetler için alınan meclis kararları, tutulan tutanaklar, sonuç raporları ve diğer belgeler kanıtlayıcı belge olarak sunulmalıdır.
- Yeni sistemin ortaya çıkardığı en önemli yeniliklerden bir tanesi ulusal ağlara verilen kriterlere ekleme yapma yetkisidir. Bu yenilikle birlikte her şehir kendi kriter başlıklarına o kriter başlığının %20'si kadar puan ekletebilecek şekilde ulusal kriter ekleyebilecektir.

Ayrıca şehirlerin 7 başlık ve 59 ana ölçüt/farkındalık başlığı altında 3 özel koşulu gerçekleştirmeleri gerekmektedir. Bu kriterlerin açıklandığı 7 ana başlık şu şekildedir (Cittaslow Türkiye, 2018g):

1. Çevre Politikaları(12 adet)
2. Altyapı Politikaları (9 adet)
3. Kentsel Yaşam Kalitesi Politikaları (17 adet)
4. Tarımsal, Turistik, Esnaf Ve Sanatkarlara Dair Politikalar (10 adet)
5. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim için Planlar (10 adet)
6. Sosyal Uyum (9 adet)
7. Ortaklıklar (3 adet)

Çevre Politikaları

Çevre politikaları başlığı altındaki maddeler şu şekildedir;

- a. Hava temizliğinin yasa tarafından belirtilen parametrelerde olduğunun belgelenmesi *
- b. Su temizliğinin yasa tarafından belirtilen parametrelerde olduğunun belgelenmesi *

- c. Halkın içme suyu tüketiminin ulusal ortalamayla karşılaştırılması
- d. Kentsel katı atıkların ayrıştırılarak toplanması *
- e. Endüstriyel ve evsel kompostlamanın desteklenmesi
- f. Kentsel ya da toplu kanalizasyon için atık su arıtma tesisinin bulunması *
- g. Binalarda ve kamu kullanım alanlarında enerji tasarrufu
- h. Kamunun yenilebilir enerji kaynaklarından enerji üretimi
- i. Görsel ve trafik kirliliğinin azaltılması
- j. Kamusal ışık kirliliğinin azaltılması *
- k. Hane başına düşen elektrik enerjisi tüketimi
- l. Biyoçeşitliliğin korunması

Yani yavaş şehir olabilmek için şehrin dokusunun ve çevresindeki alanların, enerji kaynaklarının doğru tüketimi ve geri dönüşümünün sağlanması önemli bir ölçüttür. Bunun için de EMAS, ECOLABEL, ISO 9001, ISO 14000, SA 8000 gibi çevre yönetim politikaları dikkate alınmaktadır (Cittaslow Türkiye, 2018g).

Altyapı Politikaları

Mükemmeliyet koşulları arasında yer alan altyapı politikaları başlığı altındaki maddeler şu şekildedir;

- a. Kamu binalarına bağlı verimli bisiklet yolları
- b. Mevcut bisiklet yollarının araç yollarıyla kilometre üzerinden karşılaştırılması *
- c. Metro ve otobüs durakları gibi aktarma merkezlerinde bisiklet park yerleri
- d. Özel taşıt kullanımına alternatif olarak eko ulaşım planlanması (Elektrikli otobüs, dik yokuşlarda yürüyen merdivenler vb.)*
- e. Engellilere yönelik mimari engellerin kaldırılması *
- f. Aile hayatı ve hamile kadınlar için girişimler (Kent merkezlerinde ve/veya hastanelerde hamileler için özel park yeri ayrılması gibi)*
- g. Sağlık hizmetlerine onaylanmış ulaşılabilirlik
- h. Kent merkezlerinde malların sürdürülebilir dağıtımı (Tarihi kent merkezlerinde mal dağıtımı için havayı kirleten araçlar yerine elektrikli veya motorsuz taşıtların tercih edilmesi havayı kirliletmeyen araçların kullanılması)
- i. Şehir dışında çalışan şehir sakinlerinin oranı *

Bir diğ er  l   t ise teknolojid en faydalanmayı gerektiren altyapı politikalarıdır. Ancak bu planlamalar yapılırken Şehrin doğ al yapısı ve k  lt  rel değ erlerine zarar vermeden, kentsel estetiğ e ve peyzaj mimarisine uygun olmasına dikkat edilmelidir (Cittaslow T  rkiye, 2018g).

Kentsel Yaşam Kalitesi Politikaları

Kentsel yaşam kalitesi politikaları baŐlığ ı altındaki maddeler Şu Şekilde açıklanabilir;

- a. Kentin direnci için planlama [Kentlerin  ağımızda karŐılaŐtığ ı krizlere karşı dirençlerini arttırmak Cittaslow hareketinin odak noktalarından biri haline gelmiştir.

Bu amaçla gerçekleŐtirilebilecek projeler yerel yönetimlerin yaratıcılıklarına bağ lıdır. Bir fikir vermesi açısından aşağıdaki örnekler dikkate alınabilir:

- Kamu binaların enerji t k timini azaltmak ve özel binaların t k timlerin azaltılmasını teşvik etmek.
- Yerel yenilenebilir enerji kaynaklarına ulaŐılabilirliğ i  oğ altıp, içilebilir suyun gereksiz kullanımını azaltmak.
- Petrol bazlı ürünlerin kullanımını azaltmak.
- Yerel kompostlamayı teşvik etmek
- Verimli bitkiler dikmek (ceviz, elma, fındık, akça ağ acı - karbon emisyonu emen yerel bitkiler)
- Yerel yiyecek üretimini teşvik etmek.
- Üretim/dağ ıtım zincirini kısaltabilmek için her ekonomik sektörde yerel üretimi teşvik etmek.
- Permakültür ilkelerini benimsemek.
- Kentin kendine yeterliliğ ini göz önüne almak ( rneğ n kentin bağ ımlı olduğ u sistemlerden birinin durması sonucu alternatifte sahip olup olmaması. Ulaşım sisteminin bir arıza sonucu birkaç gün durmasının kentin geneline olan etkisinin azaltılmasına yönelik çalışmalar gibi.
- Mevcut kriz temalarında çözümlerinin tartıŐılmasını teşvik etmek ve sonuçları plan haline getirmeden halka sunarak düŐüncelerini

değerlendirmek. Halkın aktif katılımı çok önemli, bu sayede insanların gruplar oluşturarak toplumun kalanının farkındalıklarının arttırılmasında aktif olarak çalışabilir. Günümüzdeki baskın hayat tarzının insan psikolojisinde gösterdiği etki hafife alınmamalı.]]**

- b. Kente ait değerlerin iyileştirilmesi, kent merkezlerinin ve kamu binalarının değerlerinin arttırılması için programlar (Sokak mobilyaları, turizm levhaları, kentsel peyzaj ve korunması)*
- c. Verimli bitkiler ve meyve ağaçları kullanılarak sosyal yeşil alanların iyileştirilmesi ve/veya oluşturulması **
- d. Kentsel yaşanılabilirliğin arttırılması (Kentin daha yaşanabilir olması için çalışmalar yapmak. Örnek olarak işe gidiş ve çıkış saatlerinde oluşan trafik sıkışıklığını azaltmak için okulların veya kamu kurumlarının mesai saatlerini kaydırmak. İş yerlerinde kreş açılmasını teşvik etmek de örnek verilebilir.)
- e. Marjinal alanların tekrar değerlendirilip kullanılması *
- f. Vatandaşlara ve turistlere yönelik interaktif hizmetlerin geliştirilmesinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden faydalanılması *
- g. Sürdürülebilir mimari için hizmet masası oluşturulması (Biyomimari vb.)*
- h. Kentin internet ağına sahip olması (Fiber optik, kablosuz sistemler)*
- i. Kirleticilerin izlenmesi ve azaltılması (Gürültü, elektrik sistemleri vb)*
- j. Tele çalışmanın geliştirilmesi (Bilgisayar bağlantısıyla evden çalışma)
- k. Kişisel sürdürülebilir kentsel planlanmanın teşviki (Pasif ev vb)
- l. Sosyal altyapıyı desteklemek
- m. Kamusal sürdürülebilir kentsel planlamanın teşviki (Pasif ev vb)*
- n. Kent içindeki kullanışlı yeşil alanların verimli bitkiler ile değerlendirilmesi **
- o. Yerel ürünlerin ticarileşmesi için alanların yaratılması *
- p. Atölyelerin korunması ve değerlerinin arttırılması - doğal/yerel alışveriş merkezlerinin yaratılması (Tarihi kent merkezlerinde yer alan geleneksel kasap, fırın, bakkal vb. dükkanların desteklenmesi)*
- q. Yeşil alanlarda kullanılan beton miktarı (Metre küp olarak) (Cittaslow Türkiye, 2018g).

Tarımsal, Turistik, Esnaf ve Sanatkarlara Dair Politikalar

Mükemmeliyet koşulları arasında yer alan tarımsal, turistik, esnaf ve sanatkarlara dair politikalar başlığı altındaki maddeler şunlardır;

- a. Agroekolojinin geliştirilmesi [Agroekoloji'den kastedilen tarımda ekolojik prensiplerin uygulanması. Bu bağlamda asıl amaç kimyasal ürünlere ve fosil yakıtlara mümkün olduğunca az bağımlı bir “agrosistem” oluşturmak.] **
- b. El yapımı ve etiketli veya markalı esnaf/sanatkâr ürünlerinin korunması (Yerel ürünlerin sertifikalandırılması, kültür müzeleri kurulması)*
- c. Geleneksel iş tekniklerinin ve zanaatların değerinin artırılması *
- d. Kırsal bölgede yaşayanların hizmetlere erişimini arttırarak kırsal bölgelerin değerini arttırmak (Bölgedeki halkının hizmetlere ulaşımını arttırmak)*
- e. Kamuya ait restoranlarda (okul kantinleri, aş evleri vb) yerel,mümkünse organik ürünlerin kullanılması (Mümkünse yerel organik ürünlerin kullanılması. Okul kantinleri vb)*
- f. Kişisel kullanımda ve yemek sektöründe tat eğitimlerinin verilmesi ve mümkünse organik yerel ürünlerin kullanılmasının teşvik edilmesi *
- g. Yerel ve geleneksel kültürel etkinliklerin korunması ve değerlerinin artırılması *
- h. Otel kapasitelerin artırılması (Yatak sayısının nüfusa yıllık oranının değerlendirilmesi)*
- i. Tarımda GDO kullanımının yasaklanması
- j. Önceden tarım için kullanılmış alanların kullanımı hakkındaki imar planları için yeni fikirlerin varlığı (Cittaslow Türkiye, 2018g).

Yerel üretimin desteklenmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması Yavaş Şehir olabilmek adına yapılan başvuru sürecinde başlangıç ölçütü olarak nitelendirilebilir (Bilgi, 2013)

Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar

Misafirperverlik, farkındalık ve eğitim için mükemmeliyet koşullarını sıralamak gerekirse;

- a. İyi karşılama (Kenti ziyaret edenlere yönelik çalışacak bir karşılama/tanıtım görevlisinin belirlenmesi, görevlendirilmiş kişilerin eēitimi, yönlendirme levhaları, ziyaretçilere uygun altyapı olanakları ve tanıtım ofisleri gibi bu alanda çalışan noktaların mesai saatlerinin düzenlenmesi)*
- b. Esnafın ve operatörlerin farkındalıklarını arttırmak (Fiyatların ve tarifelerin açık bir şekilde sergilenmesi)*
- c. Yavaş güzergahların mevcut olması (Basılı olarak veya internet sayfasında ve web üzerinde)
- d. nemli yönetimsel kararlara tabandan tavana katılım sürecini saēlayacak aktif tekniklerin benimsenmesi
- e. Eēitimciler, yöneticiler ve alışanların Cittaslow temaları hakkında sürekli eēitim görmesi **
- f. Saēlık eēitimleri (Obezite, diyabet vb. sorunlara yönelik çalışmalar)
- g. Yöre halkına Cittaslow'un anlamı hakkında sistematik ve kalıcı eēitim vermek *
- h. Cittaslow zerine yerel yönetim ile çalışan derneklerin aktif varlıēı
- i. Cittaslow kampanyalarının desteklenmesi *
- j. Cittaslow logosunun internet sayfasında ve antetli kaēıt üzerinde kullanımı * (Cittaslow Türkiye, 2018g).

Sosyal Uyum

Sosyal uyum çerçevesinde mükemmeliyet koşulları şu şekildedir;

- a. Azınlıklara yönelik ayrımcılıēa karşı çalışmalar
- b. Farklı etnik kökene sahip insanların birbirlerine komşu olması
- c. Engelli kişilerin entegrasyonu
- d. ocuk bakımının desteklenmesi
- e. Genç neslin istihdam durumu
- f. Yoksulluk
- g. Toplumsal ortaklıklar/sivil toplum kuruluşların mevcudiyeti
- h. Farklı kültürlerin entegrasyonu
- i. Politikaya katılım (Cittaslow Türkiye, 2018g).

Ortaklıklar

Ortaklıklar kapsamındaki mükemmeliyet koşulları şu şekildedir;

- a. Slow food aktiviteleri ve kampanyaları için destek
- b. Doğal ve geleneksel yiyecekleri Slow food veya diğer kurumlar ile desteklemek
- c. Eşleştirme projelerini desteklemek ve geliştirmekte olan ülkelerin Cittaslow ve Slow food felsefelerinin yayılmasını da sağlayacak şekilde gelişmeleri için işbirliği yapmak (Cittaslow Türkiye, 2018g).

2.4. Adaylık Süreci

Yavaş Şehir ağına üye olabilmek için belirli basamaklar mevcuttur. Öncelikle Yavaş şehir kriterlerine uymayı kabul etmeleri ve aday olacak şehrin nüfusunun 50.000'in altında olması gerekmektedir. İlk aşama olarak kent yönetimi tarafından hazırlanan plan ve gerekçeleri anlatan başvuru mektubu hazırlanarak koordinatörlüğe iletilir. İlgili birimlerce incelenip olumlu geri dönüş sağlanan kentlere değerlendirme ziyaretinde bulunulur. Bu ziyaret sonucunda hazırlanan raporun olumlu olması durumunda eksiklikler belirlenir ve bu eksikliklerin tamamlanması için 1 yıllık süre tanınır. Bu süre zarfında eksiklikleri tamamlayan kent tekrar ziyaret edilir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda kentin yeterli olduğu kanaatine varılırsa başvuru dosyası Cittaslow Genel Merkezine sunulur. Genel Merkez tarafından da onaylanan şehirlere yıllık aidat karşılığında belgeleri takdim edilir ve bu şehir Yavaş Şehir olarak ilan edilir (Tural, 2018).

Adaylık süreci aşamaları 6 ana başlık şeklinde sıralanmıştır (Cittaslow Türkiye, 2018g).

2.4.1. Başvuru Mektubunun Hazırlanması;

Aday kent Cittaslow olma talebini ilk olarak bir niyet mektubuyla açıklamalıdır. Aday belediye tarafından antetli kağıda resmi yazı şeklinde hazırlanacak mektup Uluslararası Cittaslow Birliği Başkanlığı'na hitaben yazılacaktır. Başvuru mektubunda; kentin tanıtımı (tarihi, coğrafi yapısı, nüfusu, sahip olduğu özellikler, vb.), Cittaslow ağına başvurma sebep ve gerekçeleri (kentin yavaş felsefesiyle ilgisi, Cittaslow birliğine neden başvurmak istediği, vb.), Cittaslow kriterlerinden hangilerine hâlihazırda sahip olduğu ve bu çerçevede yürüttüğü projeler yer almalıdır. Başvuru mektubunda adaylık sürecinden sorumlu bir

Cittaslow kontak kişisi ve iletişim bilgilerini belirtmesi gerekmektedir. Belediye tarafından belirlenen kişinin belediye personeli olması zorunlu değildir. Başvuru mektubuyla birlikte kenti tanıtan broşür, kitapçık vb. malzemelerin de teslim edilmesi kentin ön değerlendirmesinin sağlıklı olması açısından önemlidir. Başvuru mektubu İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanarak ekleriyle beraber “AB İlişkileri ve Proje Birimi, Seferihisar Belediye Başkanlığı, Camikebir Mah. 52/1 No:1 Yeni Kültür Merkezi, 35460 Seferihisar, İzmir” adresine gönderilmesi gerekmektedir (Cittaslow Türkiye, 2018g).

2.4.2. Başvuru Mektubunun Değerlendirilmesi

Aday belediyenin başvuru mektubu Cittaslow Türkiye Merkezine ulaştıktan sonra adaylık ön değerlendirmesi yapılmaktadır. Kentin nüfusu, gerçekleştirdiği projelerin ve sahip olduğu değerlerin Cittaslow felsefesiyle uyumunun değerlendirildiği bu aşamada, Cittaslow Türkiye koordinatörlüğü tarafından gerekli görüldüğü takdirde aday kent ziyaret edilebilir. Ön değerlendirmenin sonucunun olumlu olması durumunda başvuru mektubu kabul edilir (Cittaslow Türkiye, 2018g).

2.4.3. Bilgilendirme Toplantısı ve Değerlendirme Ziyareti

Aday belediye tarafından halka Cittaslow felsefesini, amacını ve kentin birliğe üye olma niyetini anlatan bir bilgilendirme toplantısının düzenlenmesi zorunlu değildir. Ancak deneyimler sonucu aday kentin aktörlerinin, STK’larının ve diğer ilgililerin Cittaslow hakkında bilgilendirilmesi yararlı bulunmaktadır. Toplantıya gerek görüldüğü durumda Cittaslow Türkiye Koordinatörlüğü katılım gösterip sunum yapabilir. Bilgilendirme toplantısı aday belediye tarafından gerek görüldüğü kadar tekrarlanabilir veya farklı şekillerde bilgilendirme çalışmaları yürütülebilir. Cittaslow hareketinin kalıcı olabilmesi için halk tarafından benimsenmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Bu nedenle halkı bilgilendirmek için bu çalışmaların sürekli yapılması faydalı olacaktır (Cittaslow Türkiye, 2018g).

2.4.4. Başvuru Dosyasının Hazırlanması ve Teslimi;

Aday kent tarafından Cittaslow kriterleri hakkında yapılanları anlatan ve belgeleyen bir başvuru dosyası hazırlanacaktır. Aday kent başvuru dosyasını, ek klasörüyle birlikte

Türkçe ve İngilizce birer takım çıktı ve dijital olarak Cittaslow Türkiye Koordinatörlüğüne teslim etmesi ve Cittaslow Birliğinin tüzüğünde belirtilen dosya değerlendirme bedelini ödemesi gerekmektedir. Cittaslow başvuru dosyası ile birlikte kentte kurulu Slow Food Birliğinden (convivium) kent yönetiminin Slow Food felsefesiyle uyumlu faaliyet gösterdiğini belirten bir destek mektubu da sunmak zorundadır. Eğer kentte bir Slow Food birliği yoksa kente yakın bir Slow Food birliği ile birlikte çalışılabilir (Cittaslow Türkiye, 2018g).

2.4.5. Başvuru Dosyasının Değerlendirilmesi;

Başvuru dosyasının ve eklerinin doğruluğu dosya üzerinden ve yerinde Cittaslow Koordinatörlüğü tarafından değerlendirilecek ve puanlaması yapılacaktır (Cittaslow Türkiye, 2018g).

2.4.6. Başvuru Dosyasının Genel Merkeze Gönderilmesi ve Üyelik İlanı;

Değerlendirilen başvuru dosyasının geçer puan alması durumunda Genel Merkez'e teslim edilecektir. Başvuru dosyası Genel Merkez tarafından değerlendirilecek ve uygun görülürse aday kentin, Cittaslow Birliği'nin düzenlediği bir sonraki uluslararası toplantıda, tercihen Genel Kurul'da, sertifika töreni ile üyeliği ilan edilecektir (Cittaslow Türkiye, 2018g).

2.5. Cittaslow'un Dünya'da ve Türkiye'deki Yeri

Küreselleşmenin de etkisiyle, sosyokültürel, ekonomik, teknolojik gelişmelerin getirdiği etkileri durdurmak mümkün değildir. Şehirlerin, kültürel kapasiteleri düşünüldüğünde ise şehirlerin doğal ve kültürel yapısının bu değişimin yok edici gücüne karşı koyabilmesi mümkündür. Bu korumayı mümkün kılabilmek için şehirlerin özgün kimliği, karakteristik özelliği ve işlevselliğinin sürdürülebilirliği sağlanmalıdır. Özünde ekonomik, kültürel ve geleneksel korumayı sağlamak olsa da asıl önemli nokta geçmişten günümüze yaşatılması gereken kültürel yapı ve değerlerin bozulmadan, korunarak gelecek nesillere aktarılması ve sağlıklı yaşanılabilir bir ortam yaratılmasıdır. Şehirlerin kültürel yapılarının korunması, şehirlere vazgeçilmesi zor kılınan bir kalite ve estetik katar (Bilgi, 2013)

Cittaslow bir yandan butik bir turizm kenti yaratmanın yanı sıra diğer yandan yaşadığımız şehri, oranın yerel halkını ve ziyaretçi olarak gelen insanları önemsemek, yerel ve doğal ürünleri korumak ve bu ürünleri ön plana çıkartmak, şehirlerin birbirine benzemesinden ziyade farklılaştırmak ve özgünlüğünü sağlamak demektir. Bu nedenle tüm Yavaş Şehirlere turistler tarafından ilgi oldukça yüksektir. Avrupa’da bu ilginin Türkiye’den daha fazla olmasının birçok sebebi olmakla beraber en önemli sebeplerinden bir tanesi zincir mağazalardır. Çünkü uluslararası mağaza zincirleri en küçük kasabalara bile girmiş durumdadır, Cittaslow ise bu hareketin tam karşısındadır. Cittaslow her zaman yerel ürün ve küçük mağazalardan yanadır (Cittaslow Bilgi Notu, 2014)

Yavaş şehir olabilmek için öncelikli amaç gurme yiyeceklerin desteklenmesi, çevrenin korunması ve hizmet kalitesinin artmasıdır. Bu amaçla Yavaş Şehirler Birliği 50’den fazla kriter koymuştur; yeşil alanları korumak, trafiği azaltmak, yerel üretime destek vermek, gürültü ve görüntü kirliliğini azaltmak, yerel üretim ürünlerin satışını arttırmak gibi.

Cittaslow hareketi yavaş yaşamakla iyi yaşamak arasındaki farkı ortaya çıkartmaktadır. İyi yaşamak, kasaba halkının kolay ve rahat bir şekilde hizmetlerden faydalanmasıdır. Ancak yavaş yaşamak ise “festina lente” anlamına gelen yavaşça hareket etmeyi öğrenmektir. Bunun anlamı ise geçmişin bilgi birikimiyle bugünü ve geleceği yaşayabilmektir. Yani daha insani, daha yavaş, daha sakin, daha çevreci ve daha saygılı olarak gelecek nesillere kadar bu varlığı sürdürebilmektir (Cittaslow Bilgi Notu, 2014).

Aynı zamanda yerel bir kalkınma modeli olan Yavaş Şehirler ağına katılan şehirlerin bu unvana sahip olmaları ekonomik getirilerinin artmasını sağlamaktadır. Özellikle yerel üreticilerin harekete geçmesiyle yerel ürünlerin üretim ve satışının artması, yerel ekonomiyi canlandırır ve istihdam sağlamasının yanı sıra halkın belirli bir refah düzeyine ulaşmasını da sağlamaktadır. Bra şehri, yerel üretimin desteklenmesi sonucu pek çok noktada açılan peynir imalathaneleriyle hayvancılığın gelişmesine katkı sağlayarak iyi bir örnek teşkil etmektedir. Tüketicilere taze ve güvenilir ürünler sunmanın yanı sıra imalathanelere yapılan yatırımlarla da pek çok alanda istihdam sağlayarak Bra halkına iş imkanı sağlamaktadır (Sırım, 2012).

Orvieto’da ise yemek müziği, şarap malzemeleri, Umbria Caz Festivali, eko-gastronomik turizm uygulamaları olarak karşımıza çıkar. Orvieto halkının yavaş şehir olduklarının

farkına varmaları amaçlanarak 2006 yılında “Yavaş Pazar” olarak adlandırılan bir uygulama başlatılmıştır. Bu uygulamada Mart ve Mayıs aylarındaki Pazar günlerinden beş tanesi “Yavaş Pazar” olarak adlandırılır. Bu günlerde tarihi mekanlara araç alınmaz, alış-veriş mekanları açıktır, yöresel el sanatları sergisi açılır, yerel yemek ve şarap tadım alanları oluşturulur (Miele, 2008).

Başka bir örnek ise Avusturya’nın bir nehir limanı olan şehri Goolwa’dır. Goolwa, Yavaş Şehir olduktan sonra turist akınına uğraması ile birlikte tarihi binalardaki sanat galeriler, kafeteryalar ve küçük pansiyonlar ziyaretçilerin hizmetine sunulmuştur (Sırım, 2012)

Çok kültürlü ve geniş bir coğrafyaya sahip olan ülkemiz Cittaslow olabilecek yüzlerce şehre sahiptir. Bu şehirlerin Yavaş Şehir olması, şehirlerin kalkınmasının yanı sıra doğal ve mimari yapının korunarak sürdürülebilir hale getirilmesi, yöreye ait zanaatların gelecek nesiller tarafından tanınması, yerel yemek ve ürünlerin tanıtılması açısından önem arz etmektedir (Sırım, 2012).

Avrupa’da başta İtalya olmak üzere, Avusturya, Danimarka, Hollanda, Norveç, Polonya, İspanya, İsveç ve İngiltere ile Güney Kore ve Avustralya gibi kentlerin üyeliği kabul gören “Yavaş Şehirler” ağına Türkiye’den ilk bu üyeliğe hak kazanan şehir İzmir’in Seferihisar ilçesi olmuştur (Seferihisar Belediyesi, 2016).

2.6. Türkiye’nin Yavaş Şehir Modelleri

Türkiye’de Yavaş Şehir hareketinin başkenti İzmir’in Seferihisar ilçesidir. İlçenin Cittaslow ağına katılması ile birlikte turizm canlanmış ve birçok ilçenin Cittaslow olma yolunda önünü açmıştır (Olgun, 2016). Türkiye’de toplam 15 şehir bu ağa katılmaya hak kazanmıştır. Bunlar 2009 yılında İzmir/Seferihisar, 2011 yılında Çanakkale/Gökçeada, Muğla/Akyaka, Sakarya/Taraklı, Aydın/Yenipazar, 2012 yılında Isparta/Yalvaç, Kırklareli/Vize, Ordu/Perşembe, 2013 yılında Şanlıurfa/Halfeti, 2015 yılında Artvin/Şavşat, 2016 yılında Erzurum/Uzundere, 2017 yılında Isparta/Eğirdir, Sinop/Gerze, Bolu/Göynük ve 2018 yılında Bolu/Mudurnu’dur (Zengin ve Genç, 2018). Türkiye’deki Yavaş Şehir sayısının artması sahip olduğumuz kültürel ve doğal değerlerin gelecek nesillere bozulmadan aktarılabilmesi anlamına gelmektedir (Yıldırım ve Karaahmet, 2013).

Türkiye’deki Yavaş şehir statüsüne ulaşmış kentlerden hiçbiri doğrudan İtalya’daki Cittaslow Merkezi tarafından denetlenmemiştir. Türkiye’deki üyelik başvurularının değerlendirilmesi Ulusal Koordinatörlüğü yürüten Seferihisar Belediyesi ve Cittaslow Bilim Kurulu ile Yavaş Yaşamı Destekleme Derneği tarafından yürütmektedir (Savaş Yavuzçehre ve Donat, 2017).

2.6.1. Seferihisar, İzmir

Cittaslow’un simgesi olan salyangoz amblemini Türkiye’de ilk almaya hak kazanan ilçe İzmir’in Seferihisar ilçesidir. Türkiye’nin Cittaslow Başkenti olarak anılmaktadır. 2009 yılında Yavaş Şehir hareketine önyak olmuştur (Çoban ve Harman, 2016). Türkiye’nin ilk, Dünya’nın 129.’uncu ‘Yavaş Şehri’dir. Cittaslow logosuna sahip olabilmek için gerekli 60 kriterin %70’ini tamamlayarak aldığı bu unvan sayesinde Cittaslow Türkiye Koordinatörlüğü görevini de üstlenmiştir. Seferihisar’ın ardından Yavaş Şehir olmaya aday olan belediyeler örnek göstererek uluslararası ağa üye olmuşlardır (Akman, Akman, Karakuş, 2018).

Seferihisar’ın hem kültürel hem de ekonomik açıdan özel bir destinasyon olmasını sağlayarak 2011 yılından bu yana Belediye çalışmalarında karar alıcı bir birim olarak Çocuk Belediyesi kurulmuş, yörede yaşayan dezavantajlı çocukların toplumsal uyumunu kolaylaştırmak için masal ile terapi yöntemi kullanılarak gelişimlerinin sağlandığı Masal Evi kurulmuştur. 10’dan fazla projenin hayata uyarlandığı Genç Bank Projesi ile 2012 yılından itibaren gençlerin proje yapma kültürü geliştirilmesi amaçlanmıştır (Akman, Akman ve Karakuş, 2018).

Sözlü tarih yaklaşımını devam ettirmek için yetmiş beş yaş üstü partilerinde anneannelerin yaptıkları yemeklerden, dedelerin anlattıkları masallara kadar geçmişte yaşanan birçok güzelliğin gün ışında tutulması sağlanmaktadır. Bu vesile ile Seferihisar Sözlü Tarihi kitabı hayata geçirilmiş ve kültürel değerlerin belgelenmesi sağlanmıştır (Bilgi, 2013).

Cittaslow Seferihisar’ın bir başka önemli özelliği de Slow Food hareketinin önde gelen kriteri olan yerel üretim ve tüketimdir. Bu bağlamda genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO) tarımda kullanılması yasaklanmış ve konuyla ilgili bilgi edinilmesi amacıyla GDO’ya Hayır Platformuna katılım sağlanmıştır. Bu konuda ilerleyebilmek ve çıkan

kanunlar hakkında detaylı bilgi alabilmek adına yasal yollar araştırılmaktadır. Ayrıca eski belediye binası yerli üreticilere tahsis edilmiş ve haftanın altı günü açık tutularak yerli üreticilerin doğal olarak ürettikleri ürünleri burada sergileyerek satışı sağlanmaktadır. Bunun yanında her Salı günü kurulan Köy Pazarı'nın önünde açık bir Pazar kurulmakta ve bu pazara halden ürün sokulmamaktadır. Bu pazarlarda sertifikalı çiftçiler organik ürünlerini satışa sunma imkanı bulmakla beraber, belediye çiftçilerden kiralama ücreti de talep etmemektedir. Aynı zamanda kaybolmaya yüz tutan tohum çeşitlerinin korunması ve diğer üreticilerle takas yapılarak üretim çarkının devamı sağlanmaktadır (Keskin, 2010).

Cittaslow ağına katıldıktan sonra Seferihisar şehri bir turizm markası haline gelmiş ve birçok acentenin tur planı arasına girmeyi başarmıştır. Turizmin yanı sıra kadın istihdamı alanında da hareketlenme yaşanmaktadır. Belediyenin de katkılarıyla Kadın Emeği Evleri açılmış ve kadınların da çalışma hayatına atılması sağlanmıştır (Olgun,2016).

Çocuk Dostu Seferihisar Projesi UNICEF uhdesinde Türkiye'de ilk olma özelliğinin yanı sıra, 12 farklı ülkeden katılan öğrencilerle uluslararası kültürleri harmanlayıp drama ve tiyatro vasıtasıyla kültürel etkileşimle öğrenme sürecini başlatmıştır. Çocuklar kendi belediye başkanlarını ve üyelerini seçip belli sürelerle toplanarak alınan kararlarda etkili olmak için faaliyet göstermektedirler (Bilgi, 2013).

2.6.2. Gökçeada, Çanakkale

Polonya'nın Lidzbark Warminski kentinde 23 - 26 Haziran 2011 tarihleri arasında yapılan 2011 Yavaş Şehirler Genel Kurulu'nda Gökçeada Cittaslow Uluslararası Ağı'na dahil olarak dünyanın ilk Cittaslow adası ilan edilmiştir (Gökçeada Rehberi, 2018).

Birçok uygarlığın sentezlerini oluşturan ve kültürel miras değerleri günümüze kadar uzanan Kuzey Ege Adalarının bir parçası olan Gökçeada, Çanakkale iline bağlı olmakla beraber Türkiye'nin en büyük adasıdır. Bu adalarda yaşayan insanlar geçmişte geliştirdikleri ticaret ve sanat dallarıyla günümüz insanlarını da etkilemeyi başarmıştır. İlyada Destanında Imbros adıyla geçen Gökçeada, 2011 yılında Yavaş Şehir ağına katılmıştır. Dinmek bilmeyen rüzgarıyla ünlü koyları dünyanın birçok ülkesinden sörfçülerin ilgisini çekmesinin yanı sıra, tatlı su kaynakları bakımından oldukça zengin bir yapıya sahiptir. Türkiye'de tek sualtı milli parkı Gökçeada'dadır (Yurtseven, 2007:39).

Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, organik tarım üretimi, gastronomi ve kültürel miras yönetimi konusunda eğitim vererek Gökçeada'nın Cittaslow ünvanını almaya hak kazanmasında en büyük etkindir. Organik Tarım İşletmeciliği Bölümü, toplum yararına olabilecek sağlıklı ürünler üretimi ve tüketimi açısından bilimsel yöntemlerle çalışabilecek, yeni yaklaşımlara uyum sağlayabilecek bio-güvenlik ve bio-çeşitlilik konularının önemini kavramış, üretim, pazarlama ve tüketim ağına ve altyapısına sahip üreticiler yetiştirmeyi hedefleyen bir bölümdür. Gastronomi Bölümü ise, Türk Mutfağının Dünya Mutfağındaki yeri ve önemini araştırmayı amaçlamaktadır. Bu amaçla bölgesel seçmeli olmakla beraber birçok ders verilmektedir. Öğrenciler aldıkları derslerde uzmanlaşmak adına yurtiçinde ve yurtdışında alanlarıyla ilgili olarak uygulamaya yönelik stajlarla kendilerini geliştirmektedirler. Kültürel Miras Bölümü öğrencileri ise uygarlıkları temsil eden kültürleri tanıyıp teorik bilgiler edinmenin yanı sıra kültürel mirasın tanımı, yönetimi, belgelenmesi, korunması ve tanıtımı konusunda ulaştıkları teorik bilgi altyapılarını müze çalışmalarlarıyla geliştirmektedirler (Bilgi, 2013).

Gökçeada'da rüzgar enerjisi kullanımı yaygınlaşmaya başlamıştır, bunun için gerekli altyapı çalışmaları ve ihaleler devam etmektedir. Ayrıca rüzgarlı iklimle sahip oluşu sörf meraklılarının da ilgisini çekmektedir. Bu yönüyle sadece Türkiye'nin değil dünyanın da cazibe merkezi olmaya adaydır. Özellikle Bulgaristan'dan gelen sörfçü turistler sayesinde sörfle ilgi artmaktadır. Yeryüzü Pazarı anlamına gelen Earth Market projesi Gökçeada için oldukça önem arz etmektedir. Bu proje kapsamında yapılması planlanan düşünceler şunlardır (Gökçeada Rehberi, 2018).

- Tarım üzerine kurulan sanayi sektöründe yer alan kuruluşların pazarlama, ihracat ve gelişim kaynaklarının kapasitelerinin arttırılması,
- Tarım üzerine kurulan sanayi sektöründe yer alan kuruluşların ortak kullanım alanlarının geliştirilmesi,
- Adaya marka değeri oluşturabilecek, turistlerin ilgisini çekip cazibe merkezi haline gelmesini sağlayacak tarihi, coğrafi ve kültürel değerlerin tanıtımına katkı sağlanması,
- Adaya alternatif turizm oluşturabilecek çeşitliliğin sağlanması.

2.6.3. Akkaya, Menteşe, Muğla

1992 yılında belde belediyesi olarak kurulan Akyaka Belediyesi, 2012 yılında yayınlanan 6360 sayılı Kanun sonucu 2014 yılında belediye statüsünü kaybetmiştir. Akyaka Mahallesi olarak günümüzde Muğla Büyükşehir Belediyesi ve Ula Belediyesi hizmet alanı içerisinde yer almasıyla birlikte 2011 yılında kazanmış olduğu Cittaslow unvanını Ula Belediyesi'ne devretmiştir (Savaş Yavuzçehre ve Donat, 2017).

Muğla'nın Menteşe ilçesine bağlı bir mahalle olan Akyaka, Ege ve Akdeniz kıyılarındaki plansız yapılaşmaya karşı direnen örnek şehir uygulamasıdır. Akyaka coğrafyasını özel kılan geleneksel çizgilerdeki ahşap evler, Ağa Han mimarlık ödülünü eğitimsiz olarak alan tek kişi olan Nail Çakırhan tarafından stilize edilmiştir (Bilgi, 2013).

Akyaka dalış meraklıları için de “Kadın Azmağı” akarsuyu ile hem su altı bitki popülasyonu hem de doğal bir akvaryum olanağı sunmaktadır. Akarsu bu ismi yıl boyunca debisini ve sıcaklığını koruyan sodalı suyunda yöre halkının kadınlarının eskiden çamaşırlarını yıkamasından almaktadır. Denize döküldüğü yerin yakınlarında Doğal Sit Alanı oluşturan Akçakoca Azmağı ile Kadın Azmağı arasında rüzgar meraklıları için, uçurtma kayağı (kite surf), yamaç paraşütü ve kano yapılmaktadır (Tuvi, 2010:38).

Akyaka için belirlenen vizyon “Doğaya saygı çerçevesinde, mimari yapıyı bozmayan, etkin ve verimli hizmet altyapısı, sürdürülebilir ve alternatif turizm çerçevesinde, huzur ve birlik içerisinde yaşanan bir şehir”dir (Cittaslow Türkiye, 2018a).

Şehre verilen Cittaslow unvanından sonra gelen yerli ve yabancı günübirlik turistlerin sayısında belli derecede artış olduğu gözlenmektedir. Akyaka'nın teknoloji açısından yeterince gelişmiş olması gelen turistlerin internet ve fiber altyapı açısından rahat etmesini sağlamıştır. Akyaka, Cittaslow olduktan sonra hem doğa hem mimari açıdan daha fazla korunmuş ve bu konulara oldukça önem verilmiştir. Ayrıca organik tarım üretimi ve ürünleri konusunda artış yaşanmıştır (Canlı, 2016).

2.6.4. Taraklı, Sakarya

Polonya'nın Lidzbark Warminski kentinde 23 - 26 Haziran 2011 tarihleri arasında yapılan 2011 Yavaş Şehirler Genel Kurulu'nda Taraklı, Cittaslow Uluslararası Ağı'na dahil edildi (Cittaslow Türkiye, 2018e).

Taraklı, isminden de anlaşılacağı gibi, şimşir tarak ve kaşıklarıyla ün kazanan bir ilçedir. Aynı zamanda 19. yy'da İstanbul'dan Anadolu'ya uzanan İpekyolu üzerinde bulunması nedeniyle önemli bir konaklama merkezidir. 19. yy mimarisini yansıtarak günümüze korunarak ulaşan ahşap üç katlı tarihi karkas evler arasında Küçükhan, Kale Han, Çakırlar, Orhangazi Çarşısı ve Hacırifatlar vardır. Bu yapıların restorasyonu tamamlanarak butik otel şeklinde kullanıma açılmıştır (Bilgi, 2013).

Taraklı, genç nüfusun az olduğu bir Yavaş Şehir olması nedeniyle çok fazla ekonomik çeşitliliği yoktur. En önemli geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır. İlçede bulunan iki mandıranın yanı sıra eğitimi de verilmeye başlanan ve bu şekilde yaygınlaşan Taraklı Bezi, yöre halkının bayanlarına ek gelir sağlamaktadır. Sakarya'nın eski Osmanlı Evleriyle ün yapmış tarihi kenti olarak bilinen taraklı bu yapılar sayesinde turizmin gözdesi haline gelmiştir (Cittaslow Türkiye, 2018e).

2.6.5. Yenipazar, Aydın

Polonya'nın Lidzbark Warminski şehrinde 2011 yılında düzenlenen Cittaslow Genel Kurulu'nda alınan kararla uluslar arası ağa katılmayı hak kazanmıştır (Turizm Aktüel, 2018).

Yenipazar, adını çevre köy ve kasabalarda yaşayan halkın ürettikleri ürünleri satmaları için kurulan pazardan almıştır. En önemli Slow Food kaynakları Yenipazar Pidesi, yavru kavurması, pırasalı ekmek, hurma ve cızdırmadır. Yirmi altı yıldır devam eden Geleneksel Yörük Şenlikleri kültür mirası olarak Yenipazar'da her yıl düzenlenmektedir (Bilgi, 2013).

Yörede yetiştirilen incir, zeytin, pamuk, domates, biber ve narenciye ilçe ekonomisine yadsınamayacak derecede katkı sağlamaktadır. Yerel tohumların ve doğal şartlarda üretilen ürünlerin merkezi durumundadır. Yöre halkı evde hazırladıkları ve yetiştirdikleri ürünleri pazarda satmaktadır (Cittaslow Türkiye, 2018j).

Ayrıca Cittaslow kriterleri arasında bulunan motorsuz taşıta yönlendirme çabaları içerisinde alternatif ulaşım örnek teşkil edecek bisiklet istasyonları projesi gerçekleştirilmiş, her yıl bisiklet şenlikleri yapılarak motorsuz taşıtın alternatif bir araç olduğu daha ön plana çıkartılmıştır (Bilgi, 2013).

Yenipazar Cittaslow olduktan sonra özellikle kadınlara yönelik yapılan çalışmaların yanında aşağıdaki çalışmalara da ağırlık verilmiştir (Arslan, 2011):

- Türkiye İş Kurumu destekli kadınlara yönelik kurslar düzenlenmiştir,
- El emeği ürünlere yönelik kooperatifler kurulmuştur,
- Üreten kadın imajını destekleyen el emeği zeybek ve bebekler üretilmeye başlamıştır,
- İlçeye görsel güzellik katmak amacıyla elektrik kabloları yer altına alınmıştır.

2.6.6. Yalvaç, Isparta

Yalvaç, doğal zengin kaynaklara sahip olmak veya önemli yol güzergahları üzerinde olmak gibi özelliklere sahip değildir. Tarım potansiyelinin yüksek olması ve hammaddesi tarım olan sınırlı sayıdaki sanayi tesisleri de un ve süt fabrikalarının olması avantaj olarak görülebilmektedir. Ancak zamanla el sanatlarından deri işlemeciliği, sıcak demircilik, bakırcılık, halıcılık, yaylı araba yapımı, keçecilik faaliyetlerinin de yok olmaya yüz tutmaya başlaması, turizmi Yalvaç için önemli hale getirmeye başlamıştır. Özellikle “İnanç Turizmi” açısından son yıllarda sıkça adından söz ettirmeye başlamıştır (Sargın, 2006). Hristiyanların ilk ve en büyük kilisesi olan St. Paul Kilisesi Pisidia Antiokheia Antik Kenti’nde bulunmaktadır. Bu kilisenin ileride Hristiyan alemi için Haç merkezi olabilme ihtimali St Paul’un ilk vaazını bu kilisede vermiş olması ve İncil’de bu yerden bahsedilmiş olmasıdır (Durgun, 2007).

Yalvaç’ta Pazartesi günleri kurulan halk pazarının açılışında belediye hoparlörlerinden okunan Pazar Duası’nın pazara bereket ve bolluk getirdiğine inanılmaktadır. Bisiklet kullanımını özendirmek için, düzenlenen festival ve şenliklerde bisiklet turları, şehrin geleneksel yemekleri unutulmaması ve gelecek nesillere aktarılması için yemek yarışmaları düzenlenmektedir (Cittaslow Türkiye, 2018).

2.6.7. Vize, Kırklareli

Kırklareli'ne bağılı Vize İlçesi'nin Cittaslow Birliğı'ne başvurusunun onaylanmasının ardından 2 Haziran 2012 yılında Avusturya'nın Enns şehrinde toplanan Cittaslow Koordinasyon Komitesi toplantısı sırasında alınan karar sonrasında resmen Cittaslow kenti olarak ilan edilmiştir. Böylece Trakya bölgesindeki ilk Cittaslow olma unvanını da eline almıştır (Trakya Kalkınma Ajansı, 2018).

Vize, sürdürülebilir şehircilik anlamında başarılı bir örnek olabilecek tarihi ve doğal zenginliklere sahiptir. Istrancalar ve Karadeniz'e olan konumu nedeniyle önemli bir turizm destinasyonudur. Vize'nin "geçmişiyile başkent, tarihiyle kalekent, dokusuyla müzekent, bozulmamış doğasıyla doğakent" gibi önemli özellikleri vardır (Ergüven, 2011).

Vize'nin Yavaş Şehir olmasının ardından ilçede yapılan sağlıklı beslenme ve yerel besinlerin kullanılmasını özendirmek amacıyla restoranlarda yöresel yemeklerin yapımı ve sunumu için çalışmalar yapılmıştır. Organik tarıma yönlendirmek için yöre halkından özellikle bayanlar bu konuda desteklenmektedir. Şehir derneğinin kurulmasının ardından el sanatları ve hediyelik eşyalar satılmaya başlanarak kentin yöresel kültürü canlı tutulmaya çalışılmaktadır (Cittaslow Türkiye, 2018h).

2.6.8. Perşembe, Ordu

Ordu'nun Perşembe ilçesi, gelenek ve göreneklerinden taviz vermeden yeniliklere açık olması nedeniyle Cittaslow ağına 161. sıradan Dünya Cittaslow listesine, 8. sıradan da Türkiye Cittaslow şehirleri listesine 2 Kasım 2012'de girmeyi başarmıştır (Bahtiyar Karadeniz, 2014).

Yöre, Selçukluların sınır boylarına yerleştirmiş olduğı Oğuzların bir kolu olan Çepniler tarafından Türkleştirilmiştir. Selçuklu Devletinin yıkılmasının ardından Moğolların da zayıflamasını fırsat bilen Bayramoğlu Hacı İbrahim Emir adlı Türkmen Beyi tarafından bölgede yeni bir beylik kurulmuştur. XIV. yüzyılda bölgeyi fetheden Türkmen bölüklerinden her biri vadilere yerleşmiş ve Niyabet-ı Satılmış (Perşembe)'ı kurmuştur. İlçe ilk kurulduğunda farklı isimlerle anılmıştır. Bunlardan bazıları Niyabet-i Satılmış-ı Bayram, Vilayet-i Satılmış ve Bayramlu, Niyabet-i Satılmış'tır. Satılmış nahiyesinde

pazar, Perşembe günleri kurulduğu için Satılmış nahiyesi yerine Perşembe adı kullanılır olmuştur. Eski Türk geleneğine göre her yerleşim yerini kuranın ismi verilmiştir. Perşembe'yi kuran kişinin ismi Satılmış olduğu için bu isim verilmiştir (Perşembe Kaymakamlığı, 2018).

Bölgenin jeolojik yapısı II. Zaman'da oluşmuş olan lavların kuzeybatı-güneydoğu istikametinde uzanan volkanik kütleler ile IV. Zaman'da oluşan alüvyon birikintilerinden oluşmuştur (Gürgen, 1993).

İlçe, Kuzeyden Karadeniz sularıyla, doğudan Ordu, batıdan Fatsa ve Güneyden Ulubey topraklarıyla çevrilidir. Yüzölçümü 226 km² olup Karadeniz'in diğer illeri gibi engebeli arazi yapısına sahiptir. Dağların dik ve derin vadilerle birbirinden ayrılması sahilde ufak koyların oluşmasına neden olmuştur. Engebeli arazi yapısına sahip olmasıyla birlikte yerel halkın büyük kısmı tarımla ve balıkçılıkla ilgilenmektedir. Ancak toplu yerleşim alanları diğer Karadeniz illerinde olduğu gibi oldukça azdır. Perşembe limanı doğal bir liman olduğu için yılın her günü doğal balık bulma imkanı vardır. Ayrıca ilçede tarımda en önemli mahsul fındıktır. Bunun yanında kivi ve çilek meyvelerinin de dikim alanları oldukça genişlemiştir. Tarım ürünlerinin çeşitliliği ve bol olmasının yanı sıra, ilçe balıkçılık merkezi olarak da bilinmektedir (Yıldırım ve Karaahmet (2013).

Ilıman bir iklime sahip olan ilçede bulunan doğal limanını Karayel Rüzgarlarından koruyan iki kara parçası vardır. Bunlar Kuzeyden denize doğru uzanan Yason Burnu ve dik bir koyda bulunan Çam Burnu'dur. Yeşilin her tonunu barındıran Perşembe'de çıplak bir kara parçası dahi görmek mümkün değildir. İlçe, Karadeniz Sahil Yolu Projesi'nin şehrin arkasından geçirilmesiyle Karadeniz'de bozulmadan kalabilen tek sahile sahiptir (Cittaslow Türkiye, 2018d). Kıyı şeridindeki bitki örtüsü geniş yapraklı ormanlar ile fundalıklarla kaplıdır. Bölgedeki önemli bitki örtüsü orman ve fundalıklardır. Yükseltinin çok olmadığı yerlerde yapraklarını döken ağaçlar mevcutken, yükseklik arttıkça iğne yapraklı ağaçların bitki örtüsünü kapladığı görülmektedir. Mevcut ağaçlar kayın, meşe, gürgen ve sarıçam türleridir. Yüksek noktalarda ise çam, ladin, ince çalılıklar ve orman altı bitki türleri görülmektedir (Bahtiyar Karadeniz, 2014).

İlçe nüfusunun büyük bir kısmını oluşturan yerel halkın yanında diğer çoğunluğu öğrenci ve memurlar oluşturmaktadır. Çiftçiler ürettikleri tarım ürünlerinin ihtiyaç fazlasını satarak az da olsa gelir elde ederler. Son yıllarda sera faaliyetleri oldukça ivme kazanmıştır.

Karadeniz'in diğer illeri ve ilçeleri gibi Perşembe ilçesi de arazi yapısı nedeniyle sanayileşmenin gerisinde kalması, bu dezavantajını turizmi kullanarak avantaja çevirmeyi başarmıştır (Kabacık, 2015). Yıllarca devam eden çarpık yapılaşmayı önlemek ve sürdürülebilir turizm anlayışını canlandırmak amacıyla nitelikli yapılar ve sağlıklı kentsel alanlar oluşturmak için Bakanlar Kurulu Kararı ile 28.05.2009 yılında Efirli-Bolaman arasındaki bölge Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi olarak ilan edilmiştir. Kıyılarında su altı mağaraları, değişik yükseltide ilginç oluşumlar sergileyen kayalar, koylar ve kumsallar hemen kıyıda başlayan bitki örtüsüyle bütünleşerek çekici manzaralar oluşturmaktadır. Akasya ve fundalıklar tüm kıyı boyunca denize girenlere plaj şemsiyesi görevini üstlenirler. Tekne turizmi ve çeşitli su altı ve su üstü sporları için son derece elverişli ilçe sahilleri Karadeniz'in Bodrum'u olarak nitelendirilebilmektedir. Yörenin en önemli turistik kimliğini oluşturan Karadeniz sahillerinde görmeye alışık olmadığımız girintili çıkıntılı kıyılardaki koylar gür bitki örtüsüyle birleşerek manzara ve foto safariciler için başlıca çekim merkezi oluşturmaktadır. Ayrıca koylara serpiştirilmiş kır lokanta ve kafelerinde yöreye özgü lezzetlerin keyfine manzara eşliğinde varılabilmektedir (Bahtiyar Karadeniz, 2014).

İl Kültür ve Turizm müdürlüğü tarafından turizme açılması için hala çabaların sürdüğü Boğazcık Mağarası, sahile yakınlığı sebebiyle turizme açılması sağlandığı takdirde oldukça fazla turist çekecektir. 500 m.lik patika yol yürünerek ulaşılan mağarada genç sayılabilecek sarkıt ve dikitler, oldukça ilgi çekicidir. Bir noktadan sonra ileriye yürümek hem tehlikeli, hem zordur. Kamp, trekking ve diğer doğa sporlarının yapılabildiği Kurşunçal Ormanları aynı zamanda 100 m yüksekliğe sahip bir şelale ile önemli cazibe merkezlerinden biridir. Martı ve karabatakların yuva yaptığı Hoynat Adası ise önemli kuş merkezlerinden biridir. Nesli tükenmeye yüz tutmuş kuş türlerini barındıran ada eski gemiciler tarafından bir çeşit depo ve sığınak olarak kullanılmıştır (Perşembe Kaymakamlığı, 2018a).

Timsah görünümündeki kayalar ve doğal liman yapısında olan temiz ve sakin kumsalıyla Belicesu, deniz sporları için uygun bir ortam oluşturur. Çaka Kumsalı, ekolojik kirlilikten uzak 1300 m uzunluğunda beyaz kumsala sahiptir. İlçe merkezinde bulunan Kışlaönü ve

Aktaş plajı şehir merkezinde bulunmanın avantajıyla en hareketli plaj olma özelliğine sahiptirler. Efirli Plajı ise Perşembe'nin en doğusunda bulunması nedeniyle Ordu iline yakınlığı ile hem yerli hem yabancı turistlerin en gözde mekanlarından biridir. Yabancı turistlerin yılda bir kaç kez bu bölgeye karavanları ile gelerek kamp yaptıkları görülmektedir (Bahtiyar Karadeniz, 2014).

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın el sanatları araştırmasında Ordu ilinin ağaç işçiliği ve baston yapımı ile ön plana çıktığı belirtilmektedir. Bunun en büyük kaynağı fındık ağaçlarıdır. Fındık ağaçlarından sepet örmeciliği yapılmaktadır. Aynı zamanda kemeñçecilik sanatı da oldukça yaygındır. Kemeñçe müzik aletinin ham maddesi ardıç, erik ve dut ağacıdır. Minyatür olarak da üretilmektedir. Bölgenin başlıca geçim kaynağı balıkçılık olduğu için bölgede kayık, taka ve çırnık da el işçiliği ile üretilmektedir. El işçiliği olarak taş işçiliği az da olsa devam etmektedir. Taştan hem koleksiyon amaçlı hem de günlük kullanım amaçlı, hediyelik eşyalar, dibek taşı, ocak taşı gibi ürünler yapılmaktadır (Özcüre, 2006).

2.6.9. Halfeti, Şanlıurfa

2013 yılında Finlandiya'nın Kiristenstad şehrinde toplanan Cittaslow Uluslararası Koordinasyon Komitesi'nde Yavaş Şehir ilan edilen Halfeti, kent belediyesinin çabalarıyla kendine özgü kimliğini korumayı, yaşam kalitesini arttırmayı ve sürdürülebilir olmayı başarmıştır (Agos, 2018).

Günümüzde en çok konuşulan ve ilgi gören turizm noktası geçmişte birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan ancak şuanda sular altında kalan batık kenti olmakla birlikte, tarihi taş evleridir. Yörenin “saklı kenti” olarak da adlandırılan bu bölgede Fırat Nehri üzerine kurulan Birecik Barajı ile sular altında kalan batık kentte tekne turları yapılmasına imkan sağlamaktadır. İlçedeki kanyonlar, endemik bitki türleri (siyah gül), kuşlar ve endemik böcekler oldukça ilgi görmektedir. Halfeti, siyah gülün dünyada yetiştiği tek noktadır. Dubalar üzerine kurulan lokantalarda ilçeye gelen turistlere göl üzerinde yöresel lezzetler sunulmaktadır (Boyras ve Bostancı, 2015).

2.6.10. Şavşat, Artvin

2015 yılında Cittaslow Genel Kurulu’nda Türkiye’nin onuncu, Doğu Karadeniz bölgesinin ise ikinci Cittaslow kenti unvanını almaya hak kazanmıştır (Milliyet Gazetesi, 2018).

Kelime anlamı tam olarak bilinmese de Gürcüce dilinde “Siyah Yer” olarak geçmektedir. İlçe, endemik birçok türü barındıran bitki örtüsü, dar ve derin vadileriyle yüksekliği 3 bin metreyi aşan dağ sıralarının arasına kurulmuştur. Ortaçağ dönemine ait birçok medeniyete ev sahipliği yapan ilçe, krater gölleri, yaylaları ve geleneksel köy evleri ile doğa turizmine oldukça elverişlidir. Sahara Milli Parkı içerisinde koruma alanı olarak belirlenmiş bölgede çevresi ladin, çam ve köknar ağaçları bulunan Karagöl, Şavşat’taki en büyük göl olma özelliği ile turistlerin ilgisini çekmeyi başarmıştır (Aytekin, 2016).

İlçenin zor arazi koşulları neticesinde tarım arazilerinin az olması ve sanayileşmenin de yetersiz kalması sonucu istihdam yok denecek kadar azdır. Ayrıca ilçe ekonomisinde önemli yere sahip olan hayvancılık faaliyetlerinde de oldukça düşüş meydana gelmiştir. Bu nedenle ilçe ekonomisine katkı sağlaması düşünülerek turizm sektörüne destek verilmektedir. Şavşat, arıcılık faaliyetleri için eşsiz konum ve doğaya sahiptir (Şavşat Belediyesi, 2018).

2.6.11. Uzundere, Erzurum

2016 yılında Cittaslow ağına katılmıştır (Küçükali ve Şen, 2018). Türkiye’nin en yüksek şelalesi olma unvanına sahip olan Tortum Şelalesi birçok su sporuna ev sahipliği yapmaktadır. Dünya’daki en zengin endemik bitki örtüsüne sahip olan bölgenin birçok bitki, kuş ve kelebek türüne ev sahipliği yaptığı bilinmektedir (Orhan ve Karahan, 2010).

Uzundere ilçesi, kültürel ve doğal değerler bakımından oldukça zengin olmasına rağmen ciddi çevre sorunlarıyla karşı karşıyadır. Uzundere Vadisi, Uluslararası Koruma Birliği (Conservation International) tarafından hassas flora, fauna, su ve orman kaynaklarına sahip olması nedeniyle öncelikli korunması gereken 200 önemli ekolojik hassas bölge olan “Kafkasya Ekolojik Bölgesi” içerisinde yer almaktadır (Orhan ve Karahan, 2010).

Yörede düzenlenen festivallerde yerel ürünlerin satışının yapıldığı gibi yöresel bal, ceviz, dut, kiraz ve pestil gibi ürünlerin de tanıtımı yapılmaktadır. Her yıl 23-30 Haziran

tarikhlerinde düzenlenen Gastronomi Festivali ile yöresel lezzetlerin ve aşçılık tekniklerinin tanıtımı yapılmaktadır. Bu şekilde düzenlene küçük çaplı festivaller ve şenlikler aracılığı ile geleneksel değerler yaşatılmakta ve toplumsal kaynaşma sağlanmaktadır (Küçükali ve Şen, 2018).

2.6.12. Eğirdir, Isparta

Eğirdir, Artvin'in Şavşat ilçesinde yapılan Cittaslow toplantısında ülkemizin 12. Cittaslow Şehri olarak seçilmiştir (Milliyet Gazetesi, 2018a). Eğirdir, Göller Bölgesi'nin turizm merkezi konumundadır. Hem tarihi hem de doğal zenginlikleri sayesinde Yavaş Şehir olduktan sonrasında ağırladığı turist sayısı Yavaş Şehir olduktan öncesine göre daha fazla olduğu gözlemlenmektedir. Türkiye'nin dördüncü büyük tatlı su gölü olan Eğirdir Gölü kenarında konumlanan Eğirdir, sahip olduğu tarihi ve turistik yapılarla dikkatleri üzerinde toplamayı başarmıştır. Gölün çevresinde trekking ve kampçılık yapmanın yanı sıra göl çevresini kaplayan dağlık alanda yamaç paraşütü yapılmakta, göl ise balık avcılığı ve rüzgar sörfü için oldukça elverişli bir konuma sahiptir (Gezimanya, 2018).

2.6.13. Gerze, Sinop

Türkiye'den Cittaslow ağına 2017 yılı içerisinde katılmayı başaran Gerze, Türkiye'nin en mutlu ilçesi olmayı başarmıştır. Bu başarıdaki en önemli etki yeşilin bin bir tonunu barındıran, masmavi denizi ve izlemeye doyulamayacak koyları ile sahip çıktığı doğası, misafirperver halkının yöresel yemeklerle turistleri karşıladığı bir ortam olmasıdır. İlçeye adım atıldığında sokaklardaki çiçek kokusu adinsanları etkilemektedir (Cittaslow Türkiye, 2018b).

Gerze, hızlı şehir yaşamından kaçmayı planlayan insanların hayalinde olacak kadar şirin bir sahil kasabasıdır. Sosyal ve kültürel gelişmişliği, sokaklarda çiçek kokuları, caddelerinde gezerken çini ve peşkir atölyelerini ziyaret edebileceğiniz, geçmişten günümüze yöresel kültürün taşındığı bir şehirdir. Cuma günleri kurulan halk pazarında yerli ürünler satışa sunulmaktadır (Cittaslow Türkiye, 2018b).

2.6.14. Göynük, Bolu

Göynük, Bolu merkeze 98 km uzaklıkta olmasına ve büyük şehirlere yakınlığına rağmen şehir hayatının yoruculuğundan uzak ve sakinliğiyle dikkat çekmektedir (Cittaslow Türkiye, 2018c). 2014 yılında Cittaslow üyeliği için başvuruda bulunan Göynük Belediyesi'nin başvurusu Artvin'de yapılan Uluslararası Cittaslow Birliği'nin Türkiye Genel Kurulu toplantısında üyelik süreci tamamlanmış ve üye şehirler arasına girmiştir (Ekoyapı Dergisi, 2018).

Osmanlı'dan günümüze kadar tarihi, kültürel ve doğal yapısını korumuş olan Göynük'te geleneksel değerler de hala aslına uygun yaşatılmaktadır. Mimari dokunun yanı sıra tarihi yapısı da bozulmadan günümüze kadar ulaşmayı başarmıştır. Anadolu'daki Türk yaşantısının hala devam ettirildiği nadir şehirlerden birdir. Tarihi konut, hamam, türbe, işyeri ve tarihi çınar ağaçlarının yaklaşık olarak 700 yıllık tarihi değerlerle süslü olan şehir, 1987 yılında SİT alanı ilan edilmiştir (Cittaslow Türkiye, 2018c).

2.6.15. Mudurnu, Bolu

Uluslararası Cittaslow Koordinasyon Komitesi'nin 2018 yılı Mart ayında Mudurnu Belediyesi'ne göndermiş olduğu yazı ile 15 Eylül 2017 tarihinde yapılan başvurunun kabul olduğu ve Türkiye'nin 15. Cittaslow şehri olmasına hak kazandığı belirtilmiştir (Mudurnu Belediyesi, 2018). Cittaslow'un kelime anlamını tamamıyla benimsemiş olan Mudurnu, metropollerden ve yoğun iş temposundan bunalan kişilerin doğa ve tarih dolu bir hafta sonu geçirmek istediklerinde önemli duraklardan biri haline gelmiştir. Daracık sokak araları, gelen turistleri tarih ve doğa ile baş başa bir yolculuğa çıkarmaktadır. Osmanlı erken dönem mimarisinin eşsiz birçok örneğini barındıran şehirde asırlık çınar ağaçlarının yanı sıra Hızırfağı Mahallesinde gerçekleştirilen sokak sağlıklılaştırılma projesi kapsamında yapılan örnek evleri de görmek mümkündür. Aynı zamanda sağlık turizmi açısından önemli noktalardan biri olan Babas kaplıcalarına giderken yol boyu devam eden tarihi kaya evleri görülmeye değerdir. Akşamları tarihi konaklarda misafir olma imkanı bulanlar, yöre halkının aynı zamanda hala devam ettirdikleri birikme kültürünü izleyip, orta oyunlar eşliğinde yöre sanatçılarını dinleme imkanı bulabilirler (Cittaslow Mudurnu, 2018).

2.7. Coğrafi İşaret Olarak Cittaslow Şehirleri

Coğrafi İşaret uygulaması bir ürünün veya bir kültürel değer belirlen kanunlar çerçevesinde koruma altına alınmasıdır. Geçmiş yıllarca öncesine dayanan bu uygulama, belirli kriterler çerçevesinde ele alınan ürün veya değerlerin gelecek nesillere en az deformasyonla aktarılıp uluslararası alanlarda tanıtımının yapılmasıdır. Bu vasıta ile bölgelerin ürünleri ve değerleri korunma altına alınmış olmaktadır. Coğrafi İşaret uygulaması “Yerelliğin Dünya ile Buluşması” sloganıyla yola çıkmıştır ve otantik ürünlerin korunarak gelecek nesillere bozulmadan aktarılmasını sağlamayı amaçlamıştır. Bir ürünün Coğrafi İşaretli ürün olabilmesi için bulunduğu bölgeden bir veya birkaç özelliğini almış olması gerekmektedir. Böylece özelliğini aldığı bölgenin adını almaktadır (Sünnetçioğlu, Can ve Durlu-Özkaya, 2012). Türkiye’de Coğrafi İşaret uygulamasının tek yetkili birimi Türk Patent ve Marka Kurumu’dur.

Coğrafi İşaret olarak tescillenen ürün yerel ürün ve tatların turizm değerleri haline dönüştürülmesi bölge ekonomisine ve kalkınmasına katkı sağlamaktadır. Coğrafi İşaret olarak belirlenen ürünlerin bölgenin özgün bir kimlik oluşturduğu ve yöresel ürünlerin ekonomik değerlere katkı sağladığı görülmektedir (Babcock ve Clemens, 2004).

2.8. Yavaş Şehirlerin Öne Çıkan Özellikleri

Yavaş şehirlerin bu unvana sahip olmaya çalışırken belirli kriterleri yerine getirmeye çalışması aynı zamanda bu şehirlerin kalkınmasına da yardımcı olmaktadır. Bu özellikten bazıları şunlardır (Olgun, 2016);

- Yavaş Şehirler sanayileşmenin daha az olduğu bölgeler olduğu için tarım faaliyetleri öne çıkmıştır ve organik tarım faaliyetleri ile yerli tohum üretimine destek verilmektedir.
- Yavaş Şehir hareketinin turizm ile eş zamanlı olduğu düşünülürse misafirperverlik ve pansiyonculuk anlayışı gelişmiştir. Özellikle turistlerin tatil düşüncesinde sakinlik ve dinginlik olması nedeniyle bu düşüncelere hitap eden rahat ve kültürel değerlere bağlı kalınarak hazırlanan ortamlar ilgi çekicidir.
- Yavaş Şehir hareketinin en önemli özelliklerinden biri de kadın istihdamının önemli derecede artış göstermesidir. Hem verilen eğitimlerle hem de yapılan

teşviklerle kadınların hem hane ekonomisine hem de ülke ekonomisine katkı sağlaması sağlanmıştır.

- Yavaş Şehir olmaya hak kazanan veya aday olan şehirlerin genelinde yenilenebilir enerji kaynakları olarak bilinen jeotermal, rüzgar ve güneş enerjisinden faydalandığı görülmektedir. Yavaş şehir akımı da bu anlamda ülke ekonomisine katkı sağlar.
- Bir diğer önemli özellik ise şehir mimarisinde tekdüzeliğe gidilmesi turistlerin ilgisini çekmektedir. Aynı zamanda şehir planlaması yapılırken bisiklet yollarına yer verilmesi ilgi çekici özelliklerden biridir. Hatta bazı kentlerde bisiklet kullanımını özendirmek amacıyla bisiklet festivalleri düzenlenmektedir.
- Sürdürülebilirliğin sağlanması ve geçmişten gelen geleneksel yapı ve kültürün bozulmadan devam ettirilmesi bu şehirleri diğer şehirlerden ayıran önemli özelliklerden diğeridir. Bu sayede kendilerine özgü markalarını yaratabilmektedirler.

2.9. Yavaş Şehir Olmanın Olumlu Yanları

Yavaş Şehir akımının bulunduğu bölgeye sağlayabileceği katkılar şu şekilde sıralanabilir (Olgun, 2016):

- Yavaş Şehirler bulundukları bölgede sağlıklı yaşam için elverişli ortamı sağlarlar, organik ve geleneksel yetiştirme yöntemleriyle sağlıklı ürün yetiştirilmesi ve satışı desteklenmektedir. Ayrıca hazır gıda üretimini engeller.
- Yavaş Şehirler modern kentler ile geleneksel yaşam arasında iletişim kurup kaliteli yaşamaya ortam sağlamak için önemli bir kalite programıdır.
- Şehirlerin birbirinin aynısı olmasının önüne geçilip kendine özgü kimliklerinin oluşmasını sağlar.
- Sürdürülebilir enerji kaynaklarının yok olmasının önüne geçerek daha yaşanılabilir bir ortam sağlar. Birliğe üye olan şehirler çevreye daha az zararlı, yenilebilir ve temiz enerji kaynaklarının kullanımını öngörmektedir. Böylece kaynaklar yerinde ve sürdürülebilir kullanılabilir.
- Yerel kimlik canlandırılarak şehrin marka olmasını sağlar, şehrin kalite ve verimliliğini artırır. Yavaş Şehir hareketi ile şehirler kendi kültürlerini oldukça kolay pazarlama imkanı bulurlar. Buna örnek olarak Bursa İskender ve Akçabat

Köfte gösterilebilir. Bir şehir ürünlerini ne kadar kolay pazarlarsa o kadar daha kaliteli olmaktadır.

- Yavaş Şehir akımı ile gittikçe sıradanlaşan ve monotonlaşan günlük yaşamın stresinden uzaklaşıp hayattan zevk alınmasını sağlar. Psikolojik olarak insanların rahatlayıp hayatı anlamlandırmalarını sağlar.
- Yeşil alanların artırılarak bisiklet ve yaya yollarının yaygınlaştırılması, alternatif enerji kaynaklarının sürdürülebilir kullanılarak şehrin mimari ve tasarımının deforme olmasını engeller (Olgun, 2016).

2.10. Yavaş Şehir Olmanın Olumsuz Yanları

Her ne kadar Cittaslow yerel bir hareket olarak ortaya atılsa da bu ağa katılan şehirler çoğaldıkça bu süreç yerel hareket olmaktan çıkmaya, küreselleşmeye doğru ilerlemeye başlamıştır. Ayrıca ortaya atılan kriterler her bir üye şehir için yerine getirilmesi gerekirken bu şehirlerin hepsine farklı ölçüde uygulanması tehlikesi vardır. Diğer bir risk ise Cittaslow başkenti olan kentin başvuru yapılan kentler arasında ön eleme yaparken tarafsızlığını yitirebilme riskidir. Diğer olumsuzluklar ise; halk, çalışmalardan yeterince haberdar olmayabilir ve bu nedenle ciddiye almayabilir. Başka bir sorun ise bir kentin yavaş şehir olduktan sonra kontrol ve yönetilme mekanizmasının yeterli olmamasıdır (Ergüven, 2011).

Yavaş şehir olan kentlerde planlanan projelerin hayata geçirilmesi aşamasında oldukça fazla betonarme binaların yapılması halkı endişelendirmektedir. Üyelikle gelen süreçte mimari alanda yaşanan canlanma yeşil alan tahribatına neden olmaktadır (Olgun, 2016).

Yavaş şehirlerde yaşayan halk bu durumdan memnun görünmektedir ancak bir taraftan da ilerleyen aşamalarda bu özelliği kaybetme korkusu yaşamaktadırlar. Aynı zamanda markalaşan şehirlerde bu durumdan çıkar sağlayan, bu durumu rant amacıyla kullanmaya çalışan insanlar da çoğalmaktadır.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Çalışmanın araştırma bölümünde, öncelikle araştırma ile ilgili kuramsal çerçeve açıklanmıştır. Sonrasında modelin test edilmesi amacıyla, Perşembe ilçesine Cittaslow unvanına sahip olmasından sonra yerel halka yönelik yapılan araştırmanın, evren ve örnekleme, veri toplama ve veri analizi yöntemleri hakkında bilgi verilmiştir.

3.1.1. Evren ve Örneklem

Araştırmalarda ya da gözlemlerde ortaya çıkan, tam olarak betimlenmemiş birey veya nesnelerinin tamamına “evren” adı verilmektedir. Evrenin tamamından belirli kurallar çerçevesinde seçilmiş birey veya nesne sayısına da “örneklem” adı verilir (Çil, 2005:3-4).

Araştırmanın evrenini, Perşembe ilçesinde yaşayan yerel halk oluşturmaktadır. TÜİK 2016 ADNKS verilerine göre Perşembe ilçesi nüfusu 31.064 kişi olarak açıklanmıştır (Perşembe Kaymakamlığı, 2017).

Araştırma kapsamında araştırma evreninin çok geniş olması, bütün evrene ulaşabilmeyi olanaksız kılmaktadır. Bu nedenle evreni temsil edebilecek bir örneklem belirlenmesi hem zaman hem de maliyet açısından kolaylık sağlayacaktır. Örneklem üzerinde yapılan araştırmalar çoğu zaman bütün evrenin incelenmesiyle elde edilen sonuçlar kadar geçerlidir.

Örneklem büyüklüğünü saptamak için aşağıdaki formül kullanılmaktadır (Özdamar, 2001:116-118):

N : Evren birim sayısı, n : Örneklem büyüklüğü

P : Evrendeki X 'in gözlenme oranı, Q ($1-P$): X 'in gözlenmeme oranı

Z_{α} : $\alpha = 0.05, 0.01, 0.001$ için 1.96, 2.58 ve 3.28 değerleri

d = Örneklem hatası

σ = Evren standart sapması

$$n = \frac{\sigma^2 \cdot z_{\alpha}^2}{d^2} \quad n = \frac{P \cdot Q \cdot z_{\alpha}^2}{d^2}$$

Çizelge 3.1. $\alpha= 0.05$ için örneklem büyüklükleri

Evren Büyük- lüğü	± 0.03 örneklem hatası (d)			± 0.05 örneklem hatası (d)			± 0.10 örneklem hatası (d)		
	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q= 0.2	p=0.3 q=0.7	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q= 0.2	p=0.3 q=0.7	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q= 0.2	p=0.3 q=0.7
100	92	87	90	80	71	77	49	38	45
500	341	289	321	217	165	196	81	55	70
750	441	358	409	254	185	226	85	57	73
1000	516	406	473	278	198	244	88	58	75
2500	748	537	660	333	224	286	93	60	78
5000	880	601	760	357	234	303	94	61	79
10000	964	639	823	370	240	313	95	61	80
25000	1023	665	865	378	244	319	96	61	80
50000	1045	674	881	381	245	321	96	61	81
100000	1056	678	888	383	245	322	96	61	81
1000000	1066	682	896	384	246	323	96	61	81
100 milyon	1067	683	896	384	245	323	96	61	81

Kaynak: Yazıcıoğlu ve Erdoğan, (2004: 50)

Perşembe ilçesinin evren büyüklüğüne bakıldığında 50000 olduğu varsayılarak örneklem sayısının 381 geçerli anket olduğu görülmektedir.

Perşembe	32.150x1.1=35.365	1.96	0.5	0.5	0.05	381
$n = \frac{N.z^2.p.q}{N.d^2 + z^2.p.q}$						
TOPLAM						381

3.1.2. Veri Toplama Teknikleri

Araştırmanın literatür kısmını oluşturan bilgiler için daha önce yapılmış çalışmalar, yayınlanan makaleler ve tezler gibi yazılı kaynaklardan yararlanılmıştır.

Andarabi (2010)'nin, yapmış olduğu tez çalışmasında kullanmış olduğu 'Cittaslow Markasına Sahip Şehirlerde Yerel Halkın Turizme Yaklaşımı Üzerine Bir Analiz: Seferihisar Örneği' adlı anket çalışmasından yararlanılmıştır. Uygulama bölümü için ise

Perşembe ilçesi nüfusu ile ilgili veriler TÜİK'ten elde edilen, araştırma problemi doğrultusunda gerekli evren ve örneklem sayısı elde edildikten sonra hazırlanan anket, konuyla ilgili uzmanların görüş ve değerlendirmeleri alındıktan sonra gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Anketin birinci bölümünde katılımcıların bireysel ve demografik özelliklerine ilişkin 6 soru ve o yöredeki turizm faaliyetleri konusunda tavırlarını belirlemek için 7 soru yer almaktadır. Anketin ikinci bölümünde araştırmaya katılanların Cittaslow markasına yaklaşımlarını belirlemek, yerel halkın Cittaslow markasının turizmle etkileşimini ölçmek için 25 adet kapalı uçlu ifade yer almaktadır. Araştırmaya katılanlara uygulanan anket formlarının ikinci bölümündeki ifadeler 5'li Likert Ölçeği (kesinlikle katılıyorum, kısmen katılıyorum, katılıyorum, katılmıyorum, kesinlikle katılmıyorum) ile derecelendirilmiştir.

3.1.3. Veri Analizi Yöntemi

Geçerlilik ve güvenilirliği yapılan anketlerin son halini almasıyla beraber uygulandıktan sonra geri dönen bilgiler ışığında, istatistik paket programı aracılığıyla bilgisayara yüklenmiştir. Elde edilen verilerden tanımlayıcı istatistiksel metotlar (yüzde, ortalama) kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında ve %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Elde edilen verilerin karşılaştırılmasında iki grup arasındaki farkı bulmak için Bağımsız Gruplar T-Testi, ikiden fazla grup olması durumunda parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında One Way Anova Testi kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkinin derecesini ve yönünü belirlemek için ise Korelasyon Analizi yapılmıştır.

Araştırmada kullanılan Likert ölçek için kişilerin verilen önermelerle ilgili görüşlerini, 'kesinlikle katılıyorum'dan, 'kesinlikle katılmıyorum' düzeyine kadar sıralanan seçeneklerden belirtmeleri istenmiştir. Buna göre; (5) kesinlikle katılıyorum, (4) katılıyorum, (3) kısmen katılıyorum, (2) katılmıyorum, (1) kesinlikle katılmıyorum şeklinde bir ölçek kullanılmıştır.

3.2. Bulgular ve Yorumlar

3.2.1. Araştırmaya Katılan Kişilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Elde Edilen Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılan Perşembe ilçesi yerel halkına yapılan anket çalışmaları sonucunda elde edilen verilerin analizi yapılmıştır. Ankete katılım sağlayan yerel halkın demografik özellikleri (yaş, cinsiyet, medeni durum, mesleki durumu, çalıştığı sektör ve gelir seviyesi) ile frekans ve yüzdelik oranlarına ilişkin veriler elde edilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda açıklama ve yorumlar yapılmıştır.

Çizelge 3.2. Yerel halkın demografik özelliklerine ilişkin dağılımı (n=385)

Araştırmaya katılan Kişilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Değerlendirmeler			
Değişkenler	Grup	Frekans Değeri	(%)
Yaş	18-25	70	18,4
	26-35	96	25,2
	36-45	144	37,4
	46 Yaş ve Üzeri	75	19,0
Cinsiyet	Erkek	140	36,4
	Kadın	245	63,6
Medeni Durum	Evli-Çocuklu	142	36,9
	Evli-Çocuksuz	86	22,3
	Bekar	157	40,8
Mesleki Durum	Esnaf	69	17,9
	Kamu ve Yerel İdare Görevlisi	92	23,9
	Öğrenci	60	15,6
	Ev Hanımı	47	12,2
	Çiftçi/Hayvancı	33	8,6
	İşçi	41	10,6
	Emekli	43	11,2
Çalıştığı Sektör	Turizm Dışında Bir Sektörde Çalışırım	220	57,1
	Turizm Sektöründe Çalışırım	85	22,1
	Gelirim Bir Kısmı Turizm Sektöründendir	80	20,8
Gelir Seviyesi	Düşük Gelirli	139	36,1
	Orta Gelirli	203	52,7
	Yüksek Gelirli	43	11,2

Örneklem grubunun demografik özelliklerine göre dağılımı Çizelge 2’de incelenmiştir. Alınan sonuçlara göre bu araştırmaya katılanların % 18,4’ü 18-25 yaş aralığında, % 25,2’si 26-35 yaş aralığında, % 37,4’ü 36-45 yaş aralığında ve % 19,0’u 46 yaş ve üzerindedir. Örneklem grubunun cinsiyete göre dağılımına bakıldığında % 36,4’ü erkek, % 63,6’sı kadın olduğu görülmektedir. Medeni duruma göre incelendiğinde örneklem grubunun % 36,9’unu evli-çocuklu, % 22,3’ünü evli-çocuksuz ve % 40,8’ini bekar bireylerin oluşturduğunu görmekteyiz. Örneklem grubu meslek durumuna göre incelendiğinde araştırmaya katılanların % 17,9’unu esnaf, % 23,9’u kamu ve yerel idare görevlisi, % 15,6’sı öğrenci, % 12,2’si ev hanımı, % 8,6’sı çiftçi/hayvancı, % 10,6’sı işçi ve % 11,2’si emeklidir. Araştırmaya katılanların gelir seviyesine bakıldığında % 36,1’i düşük gelirli, % 52,7’si orta gelirli ve % 11,2’si yüksek gelirlidir. Örneklem grubunun çalıştığı sektörler bakımından araştırmaya katılanların % 57,1’inin geliri turizm dışından, % 22,1’inin gelirinin turizm sektöründen, % 20,8’inin ise gelirinin bir kısmı turizm sektöründendir.

Çizelge 3.3. Katılımcıların yöredeki turist yoğunluğuna ilişkin görüşleri (n=385)

Araştırmaya Katılan Yöredeki Turist Yoğunluğuna İlişkin Görüşleri	Frekans Değeri	(%)
Evet	56	14,5
Hayır	329	85,5

Örneklem grubu içerisinde araştırmaya katılan kişilerin % 14,5’i turist yoğunluğundan endişe ederken, % 85,5’i bu konuda endişe etmediklerini belirtmiştir.

Çizelge 3.4. Araştırmaya katılan kişilerin yöreye gelmesini istedikleri turistlerin ülkelerine göre dağılımı

Araştırmaya Katılan Gelmesini İstedikleri Turist Ülkeleri	Frekans Değeri	(%)
Yerli "Türk"	117	17,4
Avrupa	137	20,4
Amerika	82	12,2
Uzak Doğulu	48	7,1
Orta Doğulu	48	7,1
Orta Asyalı	66	9,8
Arap Ülkeleri	70	10,4
Fark Etmez	84	12,5
Hiçbiri, Diğer	21	3,1

Örneklem grubuna yöneltilen soruda, turistlerin gelmesini istedikleri ülkeler gruplandırıldığında araştırmaya katılanların birden fazla seçeneği işaretleme özgürlüğünün olması nedeniyle toplam cevap sayısı 673 çıkmıştır. Bu veriler ışığında katılımcıların % 20,4'ü çoğunlukla Avrupalı turistlerin gelmesini istedikleri görülmektedir. Avrupalı turistlerin ardından ikinci sırada % 17,4 ile Yerli 'Türk' turistler yer almaktadır. Araştırmaya katılanların % 3,1'i ise verilen ülke seçeneklerinden hiçbirini tercih etmemiştir.

3.2.2. Araştırmaya Katılan Kişilerin, Cittaslow Unvanının Turizmin Etkilerine Yönelik Algısından Elde Edilen Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde Cittaslow unvanına sahip şehirlerde yerel halkın bu unvana yönelik tutumları ve turizmin etkilerine ilişkin yaklaşımlarına göre hazırlanan sorular doğrultusunda Perşembe ilçesinde yaşayan yerel halkın yüzdelik dağılımı ve aritmetik ortalaması ile elde edilen bulgulara değinilmiştir. Elde edilen bulgular, yerel halkın Cittaslow unvanına ilişkin ve turizmin sosyo-kültürel, ekonomik, doğa ve çevresel etkilerine yönelik tutumlarını açıklamaktadır. Örneklem çerçevesinde araştırmaya katılan kişilerden toplanan veriler ışığında olumlu veya olumsuz yoğunlaşılan seçenekler üzerinden gidilerek, yüzde ve aritmetik ortalama değerleri esas alınarak yorumlanmaya çalışılmıştır.

Çizelge 3.5. Yerel halkın cittaslow unvanına yönelik algısına ilişkin görüşleri

Yerel Halkın Cittaslow Unvanına Yönelik Algısına İlişkin İfadeler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	$\bar{X}$	σ
	1	2	3	4	5		
Cittaslow, turist sayısının artışında etkili bir markadır.	% 2,1	% 9,1	% 21,0	% 50,4	% 17,4	3,71	0,92
Cittaslow, yörenin kalkınma ve gelişmesi için iyi bir modeldir.	% 2,1	% 11,9	% 37,4	% 26,2	% 22,3	3,54	1,03

Cittaslow, yerel halkın yaşam kalitesinin yükseltilmesi için iyi bir modeldir.	% 3,6	% 15,3	% 31,2	% 30,1	% 19,7	3,47	1,08
Yaşadığım şehrin Cittaslow olmasından memnunum.	% 8,8	% 10,6	% 26,8	% 35,6	% 18,2	3,43	1,16

Çizelge 5’de elde edilen veriler ışığında verilen ifadelerin her biri incelendiğinde “Cittaslow, turist sayısının artışında etkili bir markadır” ifadesine yerel halkın % 50,4’ü ‘katılıyorum’, % 21,0’i ‘kısmen katılıyorum’, %17,4’ü ‘kesinlikle katılıyorum’, % 9,1’i ‘katılmıyorum’, % 2,1’i ise ‘kesinlikle katılmıyorum’ şeklinde cevaplar verirken, araştırmaya katılanların ‘katılıyorum’, ‘kısmen katılıyorum ve ‘kesinlikle katılıyorum’ cevaplarında yoğunlaşması ile ortaya çıkan 0,92 standart sapma Cittaslow unvanının turist sayısının artışında etkili bir marka olduğunu göstermektedir.

Cittaslow unvanının etkisiyle ilgili “Cittaslow, yörenin kalkınma ve gelişmesi için iyi bir modeldir” ifadesine verilen yanıtlar % 37,4 ile ‘kısmen katılıyorum’, % 26,2 ile ‘katılıyorum’, % 22,3 ile ‘kesinlikle katılıyorum’, % 11,9 ile ‘katılmıyorum’ ve % 2,1 ile ‘kesinlikle katılmıyorum’ şeklindedir. Verilen yanıtların % 85,9 oranında ‘kısmen katılıyorum’, ‘katılıyorum’ ve ‘kesinlikle katılıyorum’ seçeneklerinde yoğunlaşması Cittaslow unvanının yörenin kalkınma ve gelişmesi için iyi bir model olduğunun belirtisidir.

Cittaslow, yerel halkın yaşam kalitesinin yükseltilmesi için iyi bir modeldir” ifadesine % 31,2 ‘kısmen katılıyorum’, % 30,1 ‘katılıyorum’, % 19,7 ‘kesinlikle katılıyorum’, % 15,3 ‘katılmıyorum’ ve % 3,6 ‘kesinlikle katılmıyorum’ şeklinde verilen yanıtlar gösteriyor ki Cittaslow unvanı yerel halkın yaşam kalitesini yükseltmek için uygun bir modeldir.

Cittaslow ile ilgili verilen son ifadede “Yaşadığım şehrin Cittaslow olmasından memnunum” yargısını, araştırmaya katılan kişiler % 35,6’sı ‘katılıyorum’, % 26,8’i ‘kısmen katılmıyorum’, % 18,2’si ‘kesinlikle katılıyorum’, % 10,6’sı ‘katılmıyorum’, % 8,8’i ise ‘kesinlikle katılmıyorum’ olarak cevaplandırmıştır. Verilen cevapların ortalamasının 3,43 olması yerel halkın, yaşadığı şehrin Cittaslow olmasından memnun olduğunu ifade etmektedir.

3.2.3. Araştırmaya Katılan Kişilerin, Cittaslow Unvanının Turizmin Sosyo-Kültürel Etkilerine Yönelik Algısından Elde Edilen Bulguları

Perşembe ilçesinde yapılan araştırmaya katılan kişilerin turizmin sosyo-kültürel boyutu ile ilgili olumlu veya olumsuz görüşlerini ortaya çıkartmak için belirtilen ifadelerle verdikleri yanıtların yüzdelik oranları Çizelge 6’da belirtilmiştir.

Çizelge 3.6. Turizmin sosyo-kültürel algısı ile ilgili ankete verilen ifadelerle ilişkin yerel halkın görüşleri

Turizmin Sosyo-kültürel Etkilerine İlişkin İfadeler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle atılıyorum	$\bar{X}$	σ
	1	2	3	4	5		
Turizm, yerel halkın eğitim seviyesinin yükselmesine katkıda bulunmaktadır	% 6,5	% 8,3	% 22,1	% 27,3	% 35,8	3,77	1,2
Turizm, yöre halkının kendi öz dilinden uzaklaşmasına sebep olmaktadır.	% 47,5	% 15,8	% 14,8	% 13,8	% 8,1	2,19	1,36
Turizm, tarihi-kültürel mirasların korunmasına vesile olmaktadır.	% 1,6	% 5,7	% 15,8	% 36,6	% 40,3	4,08	0,96
Turizm, gelenek ve göreneklerin bozulmasına sebep olmaktadır.	% 21,6	% 15,1	% 33,2	% 16,9	% 13,2	2,85	1,30
Turizm sayesinde yöredeki kültür ve sanat faaliyetlerinde artış meydana gelmektedir.	% 6,8	% 11,4	% 28,8	% 31,4	% 21,6	3,49	1,14
Turizm, aile yapısında manevi değerlere verilen önemi azaltmaktadır.	% 36,1	% 20,3	% 17,9	% 16,6	% 9,1	2,42	1,35
Turizm, alkol ve uyuşturucu kullanımını arttırmaktadır.	% 36,4	% 18,7	% 17,9	% 13,2	% 13,8	2,49	1,44
Turizm, bölge insanının kültürünün gelişmesine yardımcı olan bir etkidir.	% 4,2	% 9,1	%22,1	% 30,4	% 34,3	3,81	1,12

Restoranlarda, yöresel yemekler yerine, turistlerin damak tadına hitap edecek yiyecek ve içecekler sunulmaktadır.	% 21,8	% 16,4	% 26,8	% 19,2	%15,8	2,90	1,36
Turizm, yöredeki geleneksel yeme-içme alışkanlıklarını değiştirmektedir.	% 37,9	% 20,3	% 16,1	% 15,1	% 10,6	2,40	1,39
El sanatları ürünleri, bölgenin kültürünü, tarihini ve geleneklerini yansıtmaktadır.	% 2,3	% 7,0	% 27,3	% 28,1	%35,3	3,87	1,05
Turizm, ticari ahlâkın bozulmasına yol açmaktadır.	% 20,3	% 29,9	% 19,0	% 15,6	% 15,3	2,75	1,35
Turizm, yerel halkın daha hoşgörülü olmasını sağlamaktadır.	% 2,6	% 6,8	% 16,4	% 19,2	% 55,1	4,17	1,09

Çizelge 6’da “Turizm, yerel halkın eğitim seviyesinin yükselmesine katkıda bulunmaktadır” ifadesi için % 35,8’i ‘kesinlikle katılıyorum’, % 27,3’ü ‘katılıyorum’, % 22,1’i ‘kısmen katılıyorum’ yanıtlarını vermişlerdir. Verilen yanıtlar doğrultusunda turizmin yerel halkın eğitim seviyesini arttırdığını söylemek mümkündür.

“Turizm, yöre halkının kendi öz dilinden uzaklaşmasına sebep olmaktadır” ifadesine, araştırmaya katılanların % 47,5’i ‘kesinlikle katılmıyorum’, % 15,8’i ‘katılmıyorum’, % 14,8’i ‘kısmen katılıyorum’, % 13,8’i ‘katılıyorum’ ve % 8,1 ‘kesinlikle katılıyorum’ cevaplarından ortaya çıkan 2,19 ortalama değer ile yöre halkının kendi öz dilinden uzaklaşmadığı sonucuna varılmaktadır.

“Turizm, tarihi-kültürel mirasların korunmasına vesile olmaktadır” ifadesine verilen yanıtlar % 40,3 ‘kesinlikle katılıyorum’, % 36,6 ‘katılıyorum’, % 15,8 ‘kısmen katılıyorum’, % 5,7 ‘katılmıyorum’ ve % 1,6 ‘kesinlikle katılmıyorum’ şeklindedir. Bu ifadeye verilen yanıtlar 4,08’lik bir ortalama ile olumlu bir anlam ifade eder. Sonuç olarak Cittaslow unvanına sahip olan Perşembe ilçesinde tarihi-kültürel mirasların korunmasında turizmin etkili olduğu yargısına varılmaktadır.

“Turizm, gelenek ve göreneklerin bozulmasına sebep olmaktadır” ifadesi için % 33,2 ‘kısmen katılıyorum’, % 21,6 ‘kesinlikle katılmıyorum’, % 16,9 ‘katılıyorum’, % 15,1 ‘katılmıyorum’ ve % 13,2 ‘kesinlikle katılıyorum’ cevapları verilmiştir. Ortalama değerin 2,85 çıkması yerel halkın bu ifadeye kısmen katıldığını göstermektedir.

“Turizm sayesinde yöredeki kültür ve sanat faaliyetlerinde artış meydana gelmektedir” ifadesine verilen katılımcı cevapları, % 31,4’i ‘katılıyorum’, % 28,8’i ‘kısmen katılıyorum’, % 21,6’i ‘kesinlikle katılıyorum’, % 11,4’i ‘katılmıyorum’ ve % 6,8’i ‘kesinlikle katılmıyorum’ şeklindedir. Verilen cevaplar doğrultusunda ortaya çıkan sonuç, Cittaslow unvanına sahip şehirlerde turizm sayesinde yöredeki kültür ve sanat faaliyetleri artış olduğunu göstermektedir.

“Turizm, aile yapısında manevi değerlere verilen önemi azaltmaktadır” ifadesine % 36,1’luk kesimin ‘kesinlikle katılmıyorum’, % 20,3’lük kesimin ‘katılmıyorum’, % 17,9’luk kesimin ‘kısmen katılıyorum’ şeklinde cevaplayarak Cittaslow unvanına sahip şehirde turizmin aile yapısını bozmadığını göstermektedir.

“Turizm, alkol ve uyuşturucu kullanımını arttırmaktadır” ifadesine verilen yanıtlarda, % 36,4 ‘kesinlikle katılmıyorum’, % 18,7 ‘katılmıyorum’, %17,9 ‘kısmen katılıyorum’, % 13,8 ‘kesinlikle katılıyorum’ ve %13,2 ‘katılıyorum’ şeklinde verilen cevaplar olumlu bir anlam ifade etmekte, Cittaslow unvanına sahip şehirlerde alkol ve uyuşturucu kullanımının artmadığını göstermektedir. Araştırmaya katılan bireyler “Turizm, bölge insanının kültürünün gelişmesine yardımcı olan bir etkidir” ifadesine verilen yanıtlar 3,81 oranında yüksek bir ortalamaya sahiptir ve bu ortalama turizmin bölge insanının kültürünün gelişmesine yardımcı olduğunun bir göstergesi sayılmaktadır.

Cittaslow unvanına sahip şehirlerde “Restoranlarda, yöresel yemekler yerine, turistlerin damak tadına hitap edecek yiyecek ve içecekler sunulmaktadır” şeklinde ifade edilen soruya, % 26,8 ‘kısmen katılıyorum’, % 21,8 ‘kesinlikle katılmıyorum’, % 19,2 ‘katılıyorum’, % 16,4 ‘katılmıyorum’, % 15,8 ‘kesinlikle katılıyorum’ yanıtları verilmiştir. Ortalama değerin 2,90 çıkması katılımcıların bu konuda turizmin orta düzeyde olumsuz bir etki yaratarak gelenekselden uzaklaşıp turistlerin istekleri doğrultusunda hareket edildiğini ifade etmektedir.

“Turizm, yöredeki geleneksel yeme-içme alışkanlıklarını değiştirmektedir” ifadesine araştırmaya katılan kişiler % 37,9’sı ‘kesinlikle katılmıyorum’, % 20,3’ü ‘katılmıyorum’, % 16,1’i ‘kısmen katılıyorum’, % 15,1’i ‘katılıyorum’, % 10,6’sı ise ‘kesinlikle katılıyorum’ şeklinde yanıtlar vermiştir. Söz konusu ifade sonucunda 2,40 oranında düşük bir ifade çıkması olumlu bir sonuç ifade etmektedir. Bu doğrultuda Cittaslow unvanına sahip olan Perşembe ilçesinde geleneksel yeme-içme alışkanlıklarının değişmediği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Araştırmaya katılanlar “El sanatları ürünleri bölgenin kültürünü, tarihini ve geleneklerini yansıtmaktadır” ifadesine % 35,3 ‘kesinlikle katılıyorum’, % 28,1 ‘katılıyorum’, % 27,3 ‘kısmen katılıyorum’, % 7,0 ‘katılmıyorum’ ve % 2,3 ‘kesinlikle katılmıyorum’ cevaplarını vermişlerdir. Ortalama değerin 3,87 çıkması el sanatları ürünlerinin bölgenin kültür, tarih ve geleneklerini yansıttığını ifade etmektedir. “Turizm, ticari ahlâkın bozulmasına yol açmaktadır” ifadesinde % 29,9 oranında ‘katılmıyorum’, % 20,3 oranında ‘kesinlikle katılmıyorum’, % 19,0 oranında ‘kısmen katılıyorum’, % 15,6 oranında ‘katılıyorum’ ve % 15,3 oranında ‘kesinlikle katılıyorum’ ile 2,75 ortalama bir değer çıkması yörede ticari ahlâkın bozulmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

“Turizm yerel halkın daha hoşgörülü olmasını sağlamaktadır” ifadesine % 55,1 oranında ‘kesinlikle katılıyorum’ cevabı verilmiştir. Araştırmaya katılanlardan % 19,2’si ‘katılıyorum’, % 16,4’ü ‘kısmen katılıyorum’, % 6,8’i ‘katılmıyorum’ ve % 2,6’sı ‘kesinlikle katılmıyorum’ şeklinde cevap vermeleri turizmin yöredeki yerel halkın daha hoşgörülü olmasında yüksek oranda etkili olduğu düşüncesini göstermektedir.

3.2.4. Araştırmaya Katılan Kişilerin Cittaslow Unvanının Turizmin Ekonomik Etkilerine Yönelik Algısından Elde Edilen Bulgular

Perşembe ilçesinde yapılan araştırmaya katılan kişilerin turizmin ekonomik boyutu ile ilgili olumlu veya olumsuz görüşlerini ortaya çıkartmak için belirtilen ifadelere verdikleri yanıtların yüzdelik oranları Çizelge 7’de belirtilmiştir.

Çizelge 3.7. Turizmin ekonomik boyutu ile ilgili ankete verilen ifadelere ilişkin yerel halkın görüşleri

Turizmin Ekonomik Etkilerine Yönelik İfadeler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	$\bar{X}$	σ
	1	2	3	4	5		
Turizm, bölgenin tanıtımına katkı sağlamaktadır.	% 2,1	% 3,1	% 18,7	% 44,4	% 31,7	4,00	0,90
Turizm, önemli bir gelir kaynağıdır.	% 1,3	% 7,3	% 28,6	% 34,3	% 28,6	3,81	0,97
Turizm, yeni iş sahaları ve istihdam sağlamaktadır.	% 2,1	% 8,1	% 27,8	% 34,8	% 27,3	3,77	1,00
Turizm, kadınlara ekonomik destek sağlamaktadır.	% 2,9	% 7,5	% 27,8	% 34,3	% 27,5	3,76	1,02
Turizm, halkın yaşam kalitesinin yükselmesine katkı sağlamaktadır.	% 6,5	% 10,9	% 34,0	% 28,8	% 19,7	3,44	1,11
Turizm, yörede pahalılık yaratmaktadır.	% 5,5	% 18,7	% 19,7	% 24,7	% 31,4	3,57	1,25
Turizm yörede ikinci konut satışının artışına sebep olmaktadır	% 5,2	% 17,1	% 30,4	% 30,4	% 16,9	3,36	1,10
Turizm, yerel halkın bölgeye daha fazla yatırım yapmasına sebep olmaktadır.	% 5,5	% 13,5	% 32,7	% 27,5	% 20,8	3,44	1,12
Turizm, bölgede ithal malın kullanılmasına sebep olmaktadır.	% 7,8	% 17,1	% 31,7	% 24,4	% 19,0	3,29	1,18
Turizm bölgede alt yapı standartlarının yükselmesine sebep olmaktadır.	% 11,7	% 12,7	% 32,2	% 27,3	% 16,1	3,23	1,20

Cittaslow unvanının turizmin ekonomik etkileri incelendiğinde “Turizm, bölgenin tanıtımına katkı sağlamaktadır” sorusuna verilen yanıtlar % 2,1’i ‘kesinlikle

katılmıyorum’, % 3,1’i ‘katılmıyorum’, % 18,7’si ‘kısmen katılıyorum’, % 31,’si ‘kesinlikle katılıyorum’ ve % 44,4’ü ‘katılıyorum’ şeklindedir. Sonuçlar gösteriyor ki 4,00 ortalama ile yerel halk Cittaslow unvanının bölgenin tanıtıma kaktı sağladığını düşünmektedir.

“Turizm, önemli bir gelir kaynağıdır” ifadesine katılımcıların vermiş olduğu yanıtların ortalaması 3,81 çıkması yerel halkın turizmin önemli bir gelir kaynağı olduğunu düşündüklerini göstermektedir. Verilen cevaplar ‘kısmen katılıyorum’, ‘katılıyorum’ ve ‘kesinlikle katılıyorum’ yanıtları üzerinde yoğunlaşmıştır.

“Turizm, yeni iş sahaları ve istihdam sağlamaktadır” sorusuna alınan % 34,8 ‘katılıyorum’, % 27,8 ‘kısmen katılıyorum’ ve % 27,3 ‘kesinlikle katılıyorum’ yanıtlardan turizmin yerel halk için iyi bir istihdam alanı olduğu sonucuna varılmaktadır. “Turizm, kadınlara ekonomik destek sağlamaktadır” ifadesi için araştırmaya katılanların vermiş olduğu yanıtlar sonucu ortaya çıkan 3,76 ortalama değer turizmin kadınlara ekonomik destek sağladığı anlamına gelmektedir.

“Turizm, halkın yaşam kalitesinin yükselmesine katkı sağlamaktadır” ifadesine verilen yanıtların ‘kısmen katılıyorum’ ve ‘katılıyorum’ cevaplarında yoğunlaşması turizmin halkın yaşam kalitesini yükseltmesine katkı sağladığı düşüncesini onayladığının göstergesidir.

“Turizm, yörede pahalılık yaratmaktadır” ifadesine verilen % 31,4 ‘kesinlikle katılıyorum’, % 24,7 ‘katılıyorum’ ve % 19,7 ‘kısmen katılıyorum’ yanıtlarından da anlaşılacağı gibi turizmin olumsuz etkilerinden bir tanesi bölgede pahalılık yaratmasıdır.

“Turizm yörede ikinci konut satışının artışına sebep olmaktadır” ifadesine katılımcıların % 30,4’ ‘katılıyorum’ ve ‘kısmen katılıyorum’ yanıtları ile 3,36 ortalama değer ile turizmin bölgedeki ikinci konut satışında turizmin etkisi olduğunu ifade etmektedir. “Turizm, yerel halkın bölgeye daha fazla yatırım yapmasına sebep olmaktadır” ifadesine verilen yanıtların ortalaması 3,44’dür. Bu oran turizmin bölgenin gelişmesine etki edebilecek bir güç olduğunu göstermektedir.

“Turizm, bölgede ithal malın kullanılmasına sebep olmaktadır” sorusuna verilen yanıtlardan, turizmin bir diğer olumsuz etkisi ortaya çıkmaktadır. Katılımcıların % 31,7’si ‘kısmen katılıyorum’, % 24,4’ü ‘katılıyorum’ oranlarında cevaplar üzerinde yoğunlaşmasıyla, turizmin yörede ithal malların kullanımının arttığı sonucuna varılmaktadır.

Turizmin olumsuz etkilerinin yanında olumlu etkilerinden bir tanesi “Turizm bölgede alt yapı standartlarının yükselmesine sebep olmaktadır” ifadesine verilen yanıtla ortaya çıkmaktadır. Ortalama değerin 3,23 çıkması gösteriyor ki turizm bölgedeki altyapı standartlarının yükselmesine olumlu etki etmektedir.

3.2.5. Araştırmaya Katılan Kişilerin Cittaslow Unvanının Turizmin Doğa ve Çevre Etkilerine Yönelik Algısından Elde Edilen Bulgular

Çizelge 3.8. Turizmin ekonomik boyutu ile ilgili ankete verilen ifadelere ilişkin yerel halkın görüşleri

Turizmin Doğa ve Çevre Etkilerine Yönelik İfadeler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	$\bar{X}$	σ
	1	2	3	4	5		
Turizm, sigara kullanımını arttırmaktadır.	% 45,2	% 19,0	% 14,0	% 11,7	% 10,1	2,26	1,38
Turizm, parklar, sahiller ve piknik yerlerinin kirliliğine sebep olmaktadır.	% 34,0	% 23,6	% 21,0	% 16,5	% 4,9	2,34	1,23
Turizm çevre ve doğanın kirlenmesine neden olmaktadır.	% 37,4	% 26,0	% 14,5	% 14,0	% 8,1	2,29	1,31
Turizm bölgede trafik sıkışıklığına sebep olmaktadır.	% 14,0	% 18,2	% 26,8	% 22,3	% 18,7	3,13	1,30

Turizm bölgede ses kirliliğine neden olmaktadır.	% 19,2	% 15,6	% 23,6	% 22,9	% 18,7	3,06	1,37
Turizm, kentsel dokunun bozulmasına sebep olmaktadır.	% 36,1	% 23,6	% 18,4	% 13,2	% 8,6	2,35	1,31
Turizm, bölgede çevreye zararlı olan ticari ve sanayi faaliyetlerin gelişmesine neden olmaktadır.	% 51,7	% 20,0	% 11,2	% 11,9	% 5,2	1,99	1,25

Çizelge 8’de “Turizm, sigara kullanımını arttırmaktadır” ifadesine araştırmaya katılanlar % 45,2’si ‘kesinlikle katılmıyorum’, % 19,0’u ‘katılmıyorum’, % 14,0’ü ‘kısmen katılıyorum’, % 11,7’si ‘katılıyorum’ ve % 10,1’i ‘kesinlikle katılıyorum’ şeklinde cevaplar vermişlerdir. Bu ifadeye verilen yanıtların olumsuz cevaplar üzerinde yoğunlaşması, olumlu bir sonuç olarak algılanmaktadır. Ortalama değerin $\bar{X} = 2,26$ çıkması turizmin sigara kullanımında olumsuz bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

“Turizm, parklar, sahiller ve piknik yerlerinin kirliliğine sebep olmaktadır” ifadesine verilen yanıtların standart sapma değerinin 1,23 çıkması yerel halkın bu ifadeye olumlu görüş belirttiklerini göstermektedir. Diğer bir ifadeyle araştırmaya katılan kişiler, turizmin parklar, sahiller ve piknik yerlerinin kirlenmesine neden olmadığını belirtmektedirler.

Araştırmaya katılanların “Turizm çevre ve doğanın kirlenmesine neden olmaktadır” ifadesine % 37,4’ü ‘kesinlikle katılmıyorum’, % 26,0’sı ‘katılmıyorum’, % 14,5’i ‘kısmen katılıyorum’, % 14,0’ü ‘katılıyorum’ ve % 8,1’i ‘kesinlikle katılıyorum’ şeklinde verdikleri ifadelerden ortaya çıkan 2,29 oranındaki ortalama gösteriyor ki turizm, çevre ve doğanın kirlenmesine sebep olmamaktadır.

“Turizm bölgede trafik sıkışıklığına sebep olmaktadır” ifadesine verilen yanıtlardan ortaya çıkan 3,13 oranındaki ortalama ve katılımcıların % 26,8’inin vermiş olduğu ‘kısmen katılıyorum’ yanıtı turizmin orta düzeyde olumsuz bir etkisinin ortaya çıktığını göstermektedir. “Turizm bölgede ses kirliliğine neden olmaktadır” ifadesine araştırmaya katılanların % 23,6 ‘kısmen katılıyorum’ ve % 22,9 ‘katılıyorum’ vermiş olduğu yanıtların

sonucu turizmin ses kirliliği üzerinde orta derecede olumsuz bir etkisi olduğunu göstermektedir.

“Turizm, kentsel dokunun bozulmasına sebep olmaktadır” ifadesine verilen yanıtlar sonucunda standart sapmanın 1,31 çıkması, verilen cevapların % 36,1 ‘kesinlikle katılmıyorum’ ve % 23,6 ‘katılmıyorum’ yanıtları üzerinde yoğunlaşması olumsuz bir ifade iken turizm açısından olumlu bir anlam ifade etmektedir. Bu sonuç, araştırmaya katılanların turizmin kentsel dokunun bozulmadığını düşündüklerini göstermektedir.

Araştırma katılan bireyler “Turizm, bölgede çevreye zararlı olan ticari ve sanayi faaliyetlerin gelişmesine neden olmaktadır” ifadesine verilen cevapların yarısından fazlası olumsuz bir ifadeyle olumlu bir anlam taşımaktadır. Araştırmaya katılanların % 51,7’si ‘kesinlikle katılmıyorum’ ve % 20,0’si ‘katılmıyorum’ yanıtlarını vererek Cittaslow unvanının bölgeye zararlı olabilecek ticari ve sanayi faaliyetlerinin gelişmediğini ifade etmeye çalışmışlardır.

Cittaslow unvanı alacak şehirlerde özellikle dikkat edilen en önemli hususlardan bir tanesi de çevre politikalarıdır. Bu nedenle bu unvana sahip şehirlerde projeler geliştirilirken özellikle çevreye zarar vermeyen, doğa dostu stratejiler ve planlar üretilmektedir.

3.2.6. Hipotezlerin Test Edilmesine Yönelik Elde Edilen Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılanların demografik özelliklerine göre Cittaslow unvanı algısına yaklaşımları ile turizmin etkilerine verdikleri yanıtlar arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına yönelik belirlenen hipotezlerin sonuçlarına yer verilmiştir. Anketin ikinci ve üçüncü grup sorularında eşit aralıklı ölçek kullanılmıştır. Verilerin karşılaştırılmasında iki grup arasındaki farkı bulmak için Bağımsız Gruplar T-Testi, ikiden fazla grup olması durumunda Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Demografik özelliklere göre katılımcıların ifadelere vermiş oldukları cevapların anlamlı olup olmadığını anlamak için yapılan ANOVA testinin yanında gruplar arasındaki farklılık kaynağının ortaya çıkarılabilmesi için TUKEY HSD testi yapılmıştır.

H₁: Cittaslow unvanının algısı, yerel halkın demografik özelliklerine göre farklılık göstermektedir.

Çizelge 3.9. Cittaslow unvanı algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile yaş değişkeni arasındaki ilişki

Cittaslow Unvanı	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Turist Sayısının Artışında Etkisi	18-25	70	3,29	3,314	0,020
Yörenin Kalkınmasında Etkisi	26-35	96	3,51		
Yaşam Kalitesinin Yükselmesinde Etkisi	36-45	75	3,60		
Cittaslow Unvanından Memnuniyet	46 Yaş ve Üzeri	144	3,65		

Yapılan analizde çıkan sonuçlara göre Çizelge 9’da, araştırmaya katılanların Cittaslow unvanına ilişkin yaklaşımları yaş değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,020<0,05$).

Çizelge 3.10. Cittaslow unvanı algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişki

Cittaslow Unvanı	Grup	N	$\bar{X}$	t	p
Turist Sayısının Artışında Etkisi	Erkek	140	3,68	2,651	0,008
Yörenin Kalkınmasında Etkisi					
Yaşam Kalitesinin Yükselmesinde Etkisi	Kadın	245	3,46	2,631	
Cittaslow Unvanından Memnuniyet					

Çizelge 10’da araştırmaya katılanlar arasında cinsiyet değişkenine göre Cittaslow unvanı algısına ilişkin istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,008<0,05$). Cittaslow unvanı ile ilgili yaklaşımların ortalamalarına bakıldığında erkek katılımcıların kadın katılımcılardan daha fazla yüksek etkisi olduğuna inandıkları görülmektedir.

Çizelge 3.11. Cittaslow unvanı algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile medeni durum değişkeni arasındaki ilişki

Cittaslow Unvanı	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Turist Sayısının Artışında Etkisi	Evli Çocuklu	142	3,70	4,645	0,010
Yörenin Kalkınmasında Etkisi	Evli Çocuksuz	86	3,50		
Yaşam Kalitesinin Yükselmesinde Etkisi	Bekar	157	3,42		
Cittaslow Unvanından Memnuniyet					

Çizelge 11’de araştırmaya katılanların Cittaslow unvanı algısına ilişkin yaklaşımları ile medeni durum değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu gözlenmektedir ($p=0,010<0,05$).

Çizelge 3.12. Cittaslow unvanı algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile meslek değişkeni arasındaki ilişki

Cittaslow Unvanı	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Turist Sayısının Artışında Etkisi	Esnaf	69	3,99	5,946	0,000
Yörenin Kalkınmasında Etkisi	Kamu ve Yerel İdare Grevlisi	92	3,47		
Yaşam Kalitesinin	Öğrenci	60	3,24		
Yükselmesinde Etkisi	Ev Hanımı	47	3,39		
Cittaslow Unvanından	Çiftçi/Hayvancı	33	3,53		
Memnuniyet	İşçi	41	3,43		
	Emekli	43	3,65		

Çizelge 12’de görüldüğü gibi araştırmaya katılanların meslek gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($p=0,000<0,05$). Buna göre esnaf olan katılımcıların Cittaslow unvanına yönelik düşüncelerinin ortalaması ($\bar{X}=3,99$), diğer meslek grubundaki katılımcıların ortalamalarından daha yüksektir.

Çizelge 3.13. Cittaslow unvanı algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile sektör değişkeni arasındaki ilişki

Cittaslow Unvanı	Grup	N	$\bar{X}$	f	p	
Turist Sayısının Artışında Etkisi	Turizm Dışı	220	3,46	4,389	0,013	
Yörenin Kalkınmasında Etkisi	Turizm Sektörü	85	3,51			
Yaşam Kalitesinin Yükselmesinde Etkisi	Gelirin Bir Kısımı	80	3,77			
Cittaslow Unvanından Memnuniyet	Turizm					

Çizelge 13’de grup ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p=0,013<0,05$). Diğer bir ifadeyle turizmin ekonomik etkisi ile Cittaslow unvanı algısı arasındaki ilişki ile ilgili gelirinin bir kısmını turizmden elde eden katılımcılar diğer katılımcılara göre daha olumlu görüş bildirmiştir.

Çizelge 3.14. Cittaslow unvanının algısına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile gelir seviyesi değişkeni arasındaki ilişki

Cittaslow Unvanı	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Turist Sayısının Artışında Etkisi	Düşük Gelirli	139	3,30	10,891	0,000
Yörenin Kalkınmasında Etkisi	Orta Gelirli	203	3,64		
Yaşam Kalitesinin Yükselmesinde Etkisi	Yüksek Gelirli	43	3,84		
Cittaslow Unvanından Memnuniyet					

Çizelge 14’te araştırmaya katılanların Cittaslow unvanı algısına yaklaşımları gelir durumuna göre bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p=0,000<0,05$). Buna göre yüksek gelirli katılımcılar, Cittaslow unvanının turizme etkisine orta gelirli ve düşük geliri olan katılımcılardan daha fazla inanmaktadır.

H₂: Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanması, yerel halkın demografik özelliklerine göre değişkenlik göstermektedir.

Çizelge 3.15. Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile yaş değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Sosyo-Kültürel Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Yerel Halkın Eğitim Seviyesi					
Tarihi-Kültürel Mirasların Korunması	18-25	70	3,13		
Kültür ve Sanat Faaliyetlerinde Artış					
Bölge İnsanının Kültürünün Gelişmesi					
El Sanatları Ürünleri					
Yerel Halkın Daha Hoşgörülü Olması	26-35	96	3,19		
Yöre Halkının Kendi Öz Dilinden Uzaklaşması					
Gelenek ve Göreneklerin Bozulması				0,370	0,775
Aile Yapısında Manevi Değerlere Verilen Önem					
Alkol ve Uyuşturucu Kullanımının Artışı	36-45	144	3,18		
Yöresel Yemekler Yerine Turistlere Hitap Eden Yemekler Sunulması					
Yöredeki Geleneksel Yeme-İçme Alışkanlıklarını Değiştirmesi	46 Yaş ve Üzeri	75	3,14		
Ticari Ahlâkın Bozulması					

Çizelge 15'te araştırmaya katılanların grup ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p=0,775>0,05$). Araştırmaya katılan 18-25, 26-35, 36-45 ve 46 yaş sonrası katılımcıların vermiş olduğu yanıtlardan, turizmin sosyo-kültürel etkilerinin yüksek olduğu sonucu çıkmaktadır.

Çizelge 3.16. Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Sosyo-Kültürel Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	t	p
Yerel Halkın Eğitim Seviyesi					
Tarihi-Kültürel Mirasların Korunması					
Kültür ve Sanat Faaliyetlerinde Artış					
Bölge İnsanınin Kültürünün Gelişmesi	Erkek	140	3,17	0,251	
El Sanatları Ürünleri					
Yerel Halkın Daha Hoşgörülü Olması					
Yöre Halkının Kendi Öz Dilinden Uzaklaşması					
Gelenek ve Göreneklerin Bozulması					0,802
Aile Yapısında Manevi Değerlere Verilen Önem					
Alkol ve Uyuşturucu Kullanımının Artışı					
Yöresel Yemekler Yerine Turistlere Hitap Eden					
Yemekler Sunulması	Kadın	245	3,16	0,253	
Yöredeki Geleneksel Yeme-İçme Alışkanlıklarını					
Değiştirmesi					
Ticari Ahlâkın Bozulması					

Çizelge 16’da araştırmaya katılan erkek katılımcılar ile kadın katılımcıların ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=0,802>0,05$). Başka bir ifade ile her iki katılımcı grup da turizmin sosyo-kültürel etkilerinin yüksek olduğu kanaatindedir.

Çizelge 3.17. Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile medeni durum değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Sosyo-Kültürel Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Yerel Halkın Eğitim Seviyesi					
Tarihi-Kültürel Mirasların Korunması	Evli				
Kültür ve Sanat Faaliyetlerinde Artış	Çocuklu	142	3,22		
Bölge İnsanınin Kültürünün Gelişmesi				2,181	0,114
El Sanatları Ürünleri					
Yerel Halkın Daha Hoşgörülü Olması	Evli				
Yöre Halkının Kendi Öz Dilinden Uzaklaşması	Çocuksuz	86	3,10		

Gelenek ve Göreneklerin Bozulması			
Aile Yapısında Manevi Değerlere Verilen Önem			
Alkol ve Uyuşturucu Kullanımının Artışı			
Yöresel Yemekler Yerine Turistlere Hitap Eden			
Yemekler Sunulması	Bekar	157	3,16
Yöredeki Geleneksel Yeme-İçme Alışkanlıklarını			
Değiştirmesi			
Ticari Ahlâkın Bozulması			

Çizelge 17’de turizmin sosyo-kültürel etkilerinin yerel halkın medeni durumu ile ilgili algısının araştırılmasına yönelik elde edilen bulgulara göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=0,114>0,05$). Araştırmaya katılan grubun medeni durumlarına bakıldığında üç grubun da turizmin sosyo-kültürel etkilerine bakış açılarının olumlu olduğunu söylemek mümkündür.

Çizelge 3.18. Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile meslek değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Sosyo-Kültürel Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Yerel Halkın Eğitim Seviyesi	Esnaf	69	3,27		
Tarihi-Kültürel Mirasların Korunması					
Kültür ve Sanat Faaliyetlerinde Artış	Kamu ve Yerel				
Bölge İnsanın Kültürünün Gelişmesi	İdare Görevlisi	92	3,18		
El Sanatları Ürünleri					
Yerel Halkın Daha Hoşgörülü Olması	Öğrenci	60	3,17		
Yöre Halkının Kendi Öz Dilinden Uzaklaşması					
Gelenek ve Göreneklerin Bozulması				1,303	0,255
Aile Yapısında Manevi Değerlere Verilen Önem	Ev Hanımı	47	3,07		
Alkol ve Uyuşturucu Kullanımının Artışı					
Yöresel Yemekler Yerine Turistlere Hitap Eden	Çiftçi/Hayvancı	33	3,11		
Yemekler Sunulması					
Yöredeki Geleneksel Yeme-İçme Alışkanlıklarını	İşçi	41	3,16		
Değiştirmesi					
Ticari Ahlâkın Bozulması	Emekli	43	3,14		

Çizelge 18’de araştırmaya katılanların meslek gruplarına göre Cittaslow unvanının sosyo-kültürel etkilerine dair verilen cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=0,255>0,05$). Araştırmaya katılan meslek gruplarının Cittaslow unvanının turizmin sosyo-kültürel etkisine yüksek düzeyde etki ettiğine inanmaktadır.

Çizelge 3.19. Turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile gelir seviyesi değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Sosyo-Kültürel Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Yerel Halkın Eğitim Seviyesi					
Tarihi-Kültürel Mirasların Korunması	Düşük				
Kültür ve Sanat Faaliyetlerinde Artış	Gelirli	139	3,11		
Bölge İnsanınin Kültürünün Gelişmesi					
El Sanatları Ürünleri					
Yerel Halkın Daha Hoşgörülü Olması					
Yöre Halkının Kendi Öz Dilinden Uzaklaşması					
Gelenek ve Göreneklerin Bozulması	Orta Gelirli	203	3,19	2,766	0,064
Aile Yapısında Manevi Değerlere Verilen Önem					
Alkol ve Uyuşturucu Kullanımının Artışı					
Yöresel Yemekler Yerine Turistlere Hitap Eden					
Yemekler Sunulması					
Yöredeki Geleneksel Yeme-İçme Alışkanlıklarını	Yüksek				
Değiştirmesi	Gelirli	43	3,26		
Ticari Ahlâkın Bozulması					

Çizelge 19’da görüldüğü gibi düşük, orta ve yüksek gelirli gruplarının ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=0,064>0,05$). Üç gruba dahil katılımcıların turizmin sosyo-kültürel etkilerine olumlu olarak katkı sağladığı görülmektedir.

H₃: Turizmin ekonomik etkilerinin algılanması, yerel halkın demografik özelliklerine göre değişkenlik göstermektedir.

Çizelge 3.20. Turizmin ekonomik etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile yaş değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Ekonomik Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Bölgenin Tanıtımına Katkı Sağlaması	18-25	70	3,58	0,280	0,839
Önemli Bir Gelir Kaynağı Olması					
Yeni İş Sahaları ve İstihdam Sağlaması	26-35	96	3,60		
Kadınlara Ekonomik Destek Sağlaması					
Halkın Yaşam Kalitesinin Yükselmesine Katkı Sağlaması					
Yörede Pahalılık Yaratması	36-45	144	3,54		
Yörede İkinci Konut Satışının Artışı					
Yerel Halkın Bölgeye Daha Fazla Yatırım Yapması	46 Yaş ve Üzeri	75	3,56		
Bölgede İthal Malın Kullanılması					
Bölgede Alt Yapı Standartlarının Yükselmesi					

Turizmin ekonomik etkilerinin algılanmasına yönelik yerel halkın yaklaşımı ve yaş değişkeni arasındaki ilişki Çizelge 20’de görülmektedir. Araştırmaya katılanların grup ortalamalarına bakıldığında $p=0,839>0,05$ ile turizmin ekonomik etkileri algısı ile yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuca istinaden araştırmaya katılan yerel halkın turizmin ekonomik etkisinin yüksek düzeyde olduğuna inandıkları gibi turizmden ekonomik beklentileri oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

Çizelge 3.21. Turizmin ekonomik etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Ekonomik Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	t	p
Bölgenin Tanıtımına Katkı Sağlaması	Erkek	140	3,60	0,843	0,400
Önemli Bir Gelir Kaynağı Olması					
Yeni İş Sahaları ve İstihdam Sağlaması					
Kadınlara Ekonomik Destek Sağlaması					
Halkın Yaşam Kalitesinin Yükselmesine Katkı Sağlaması	Kadın	245	3,55	0,825	
Yörede Pahalılık Yaratması					
Yörede İkinci Konut Satışının Artışı					

Yerel Halkın Bölgeye Daha Fazla Yatırım Yapması
 Bölgede İthal Malın Kullanılması
 Bölgede Alt Yapı Standartlarının Yükselmesi

Çizelge 21’de turizmin ekonomik etkilerinin algısında yerel halkın yaklaşımı ile cinsiyet değişkeni arasındaki bulgulara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre turizmin ekonomik etkileri ile cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=0,400>0,05$). Araştırmaya katılan kadın ve erkek katılımcıların turizmin ekonomik etkilerine yönelik sorulan sorulara verdikleri yanıtlar ile ortaya çıkan değerlerin turizmin ekonomik etkilerine yönelik olumlu görüş bildirdikleri ortaya çıkmıştır.

Çizelge 3.22. Turizmin ekonomik etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile medeni durum değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Ekonomik Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Bölgenin Tanıtımına Katkı Sağlaması	Evli Çocuklu	142	3,61	2,402	0,092
Önemli Bir Gelir Kaynağı Olması					
Yeni İş Sahaları ve İstihdam Sağlaması					
Kadınlara Ekonomik Destek Sağlaması					
Halkın Yaşam Kalitesinin Yükselmesine Katkı Sağlaması	Evli Çocuksuz	86	3,45		
Yörede Pahalılık Yaratması	Bekar	157	3,59		
Yörede İkinci Konut Satışının Artışı					
Yerel Halkın Bölgeye Daha Fazla Yatırım Yapması					
Bölgede İthal Malın Kullanılması					
Bölgede Alt Yapı Standartlarının Yükselmesi					

Çizelge 22’de görüldüğü gibi ($p=0,092>0,05$) medeni durum değişkeni ile turizmin ekonomik etkileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur. Her üç grup turizmin yörelerinde ekonomik etkilerinin yüksek olduğuna inanmaktadırlar.

Çizelge 3.23. Turizmin ekonomik etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile meslek değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Ekonomik Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Bölgenin Tanıtımına Katkı Sağlaması	Esnaf	69	3,70	0,917	0,482

Önemli Bir Gelir Kaynağı Olması	Kamu ve Yerel	92	3,52
Yeni İş Sahaları ve İstihdam Sağlaması	İdare Görevlisi		
Kadınlara Ekonomik Destek Sağlaması	Öğrenci	60	3,59
Halkın Yaşam Kalitesinin Yükselmesine Katkı Sağlaması	Ev Hanımı	47	3,50
Yörede Pahalılık Yaratması	Çiftçi/Hayvancı	33	3,53
Yörede İkinci Konut Satışının Artışı			
Yerel Halkın Bölgeye Daha Fazla Yatırım Yapması	İşçi	41	3,57
Bölgede İthal Malın Kullanılması	Emekli	43	3,54
Bölgede Alt Yapı Standartlarının Yükselmesi			

Turizmin ekonomik etkileri ile meslek grupları arasındaki fark incelendiğinde Çizelge 23’de ortaya çıkan sonuçlara göre ($p=0,482>0,05$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Araştırmaya katılanların meslek grubu değişkeni ile turizmin ekonomik etkilerine yönelik yaklaşımları değişiklik göstermemektedir.

Çizelge 3.24. Turizmin ekonomik etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile gelir seviyesi değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Ekonomik Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Bölgenin Tanıtımına Katkı Sağlaması					
Önemli Bir Gelir Kaynağı Olması	Düşük Gelirli	139	3,55		
Yeni İş Sahaları ve İstihdam Sağlaması					
Kadınlara Ekonomik Destek Sağlaması					
Halkın Yaşam Kalitesinin Yükselmesine Katkı Sağlaması	Orta Gelirli	203	3,56	0,587	0,556
Yörede Pahalılık Yaratması					
Yörede İkinci Konut Satışının Artışı					
Yerel Halkın Bölgeye Daha Fazla Yatırım Yapması					
Bölgede İthal Malın Kullanılması	Yüksek Gelirli	43	3,65		
Bölgede Alt Yapı Standartlarının Yükselmesi					

Çizelge 24’e göre, araştırmaya katılanların turizmin ekonomik etkilerine ilişkin algıları ile gelir seviyeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p=0,556>0,05$). Gelir seviyesi açısından değerlendirildiğinde üç grubun da turizmin ekonomik etkilerine yönelik düşüncelerinin aynı yönde olduğu görülmektedir.

H₄: Turizmin doğa ve çevre üzerindeki etkilerinin algılanması, yerel halkın demografik özelliklerine göre değişkenlik göstermektedir.

Çizelge 3.25. Turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile yaş değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Doğa ve Çevre Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Sigara Kullanımını Arttırması					
Parklar, Sahiller Ve Piknik Yerlerinin Kirliliğine Sebep Olması	18-25	70	2,57		
Çevre Ve Doğanın Kirlenmesine Neden Olması	26-35	96	2,42		
Bölgede Trafik Sıkışıklığına Sebep Olması				1,396	0,244
Bölgede Ses Kirliliğine Neden Olması	36-45	144	2,53		
Kentsel Dokunun Bozulmasına Sebep Olması					
Bölgede Çevreye Zararlı Olan Ticari ve Sanayi Faaliyetlerin Gelişmesi	46 Yaş ve Üzeri	75	2,38		

Araştırmaya katılanların turizmin doğa ve çevre etkileri ile yaş grupları değişkeni arasındaki ilişkiye bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($p=0,244>0,05$). 18-25 ve 36-45 yaş grubu katılımcılar diğer yaş grubu katılımcılara nispeten ekonomik açıdan turizmin getirisinin yüksek olduğuna inandıklarını ifade etmişlerdir. Ancak diğer yaş gruplarındaki katılımcıların da turizmin ekonomik getirisi bir etkisinin olduğunu düşünmektedir.

Çizelge 3.26. Turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile cinsiyet değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Doğa ve Çevre Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	t	p
Sigara Kullanımını Arttırması					
Parklar, Sahiller Ve Piknik Yerlerinin Kirliliğine Sebep Olması	Erkek	140	2,33	-3,110	
Çevre Ve Doğanın Kirlenmesine Neden Olması					
Bölgede Trafik Sıkışıklığına Sebep Olması					0,002
Bölgede Ses Kirliliğine Neden Olması					
Kentsel Dokunun Bozulmasına Sebep Olması	Kadın	245	2,56	-3,103	
Bölgede Çevreye Zararlı Olan Ticari ve Sanayi Faaliyetlerin Gelişmesine					

Çizelge 26 verilerine göre araştırmaya katılanların turizmin doğa ve çevre etkileri algına yönelik ifadelerine verdikleri yanıtlar ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir ilişki olduğu gözlenmektedir ($p=0,002<0,05$). Bu sonuçlara göre kadın katılımcılar, erkek katılımcılara göre turizmin doğa ve çevre etkisinin daha fazla olduğuna inanmaktadırlar.

Çizelge 3.27. Turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile medeni durum değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Doğa ve Çevre Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Sigara Kullanımını Arttırması	Evli	142	2,48	0,214	0,807
Parklar, Sahiller Ve Piknik Yerlerinin Kirliliğine Sebep Olması	Çocuklu				
Çevre ve Doğanın Kirlenmesine Neden Olması	Evli	86	2,44		
Bölgede Trafik Sıkışıklığına Sebep Olması	Çocuksuz				
Bölgede Ses Kirliliğine Neden Olması					
Kentsel Dokunun Bozulmasına Sebep Olması					
Bölgede Çevreye Zararlı Olan Ticari ve Sanayi Faaliyetlerin Gelişmesine	Bekar	157	2,50		

Çizelge 27’da katılımcıların turizmin ekonomik etkilerine yönelik algı ile medeni durum değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=0,807>0,05$). Araştırmaya katılanların medeni durumu değişkeni açısından üç grup da turizmin doğa ve çevre etkilerinin düşük olduğu görüşündedirler. Ortalama değerlerin 1,81 ile 2,60 değerleri arasında olması medeni duruma göre turizmin doğa ve çevre etkilerinin yok denecek kadar az olduğunu düşündüklerini göstermektedir.

Çizelge 3.28. Turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile meslek değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Doğa ve Çevre Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Sigara Kullanımını Arttırması	Esnaf	69	2,46	0,276	0,948
Parklar, Sahiller ve Piknik Yerlerinin Kirliliğine Sebep Olması	Kamu ve Yerel İdare Görevlisi	92	2,49		
Çevre ve Doğanın Kirlenmesine Neden Olması	Öğrenci	60	2,56		
Bölgede Trafik Sıkışıklığına Sebep Olması	Ev Hanımı	47	2,51		

Bölgede Ses Kirliliğine Neden Olması	Çiftçi/Hayvancı	33	2,40
Kentsel Dokunun Bozulmasına Sebep Olması	İşçi	41	2,45
Bölgede Çevreye Zararlı Olan Ticari ve Sanayi Faaliyetlerin Gelişmesine	Emekli	43	2,43

Turizmin doğa ve çevre etkileri ile araştırmaya katılanların meslek grupları değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p=0,948>0,05$). Meslek grupları açısından araştırmaya katılanlar turizmin doğa ve çevre etkisinin düşük oranda olduğuna inanmaktadırlar. Araştırmaya katılanlar turizmin doğa ve çevreye etkisinin meslek grubuyla ilişkisine bakıldığında, her meslek grubunun da bu konuda vermiş olduğu olumsuz cevaplardan ortaya çıkan olumlu sonuçlarla turizmin etkisinin az olduğu görüşündedirler.

Çizelge 3.29. Turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanmasına ilişkin yerel halkın yaklaşımı ile gelir seviyesi değişkeni arasındaki ilişki

Turizmin Doğa ve Çevre Etkileri	Grup	N	$\bar{X}$	f	p
Sigara Kullanımını Arttırması					
Parklar, Sahiller Ve Piknik Yerlerinin Kirliliğine Sebep Olması	Düşük Gelirli	139	2,50		
Çevre ve Doğanın Kirlenmesine Neden Olması					
Bölgede Trafik Sıkışıklığına Sebep Olması	Orta Gelirli	203	2,49	0,735	0,480
Bölgede Ses Kirliliğine Neden Olması					
Kentsel Dokunun Bozulmasına Sebep Olması					
Bölgede Çevreye Zararlı Olan Ticari ve Sanayi Faaliyetlerin Gelişmesine	Yüksek Gelirli	43	2,36		

Çizelge 29 incelendiğinde araştırmaya katılanların turizmin ekonomik etkisine yönelik yaklaşımları ile gelir seviyesi değişkenine göre anlamlı bir farklılık görünmemektedir ($p=0,480>0,05$). Düşük ve orta gelirli katılımcılar yüksek geliri olan katılımcılara oranla turizmin doğa ve çevre etkisinin daha yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Buradan ortaya çıkabilecek sonuç ekonomik çıkarlar için turizmin oluşturduğu doğa ve çevre etkilerinin göz ardı edilebileceği düşüncesidir.

H₅: Cittaslow unvanının algısı ile turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

Çizelge 3.30. Cittaslow unvanının algısı ile turizmin sosyo-kültürel etkilerinin algılanması arasındaki ilişki

Cittaslow Algısı	N	r	p
Turizmin Sosyo-Kültürel Etkileri	385	0,18	0,00

Yapılan korelasyon analizi sonuçlarına göre, Cittaslow algısı ile turizmin sosyo-kültürel etkileri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($p=0,00<0,05$). Cittaslow unvanı ve turizmin sosyo-kültürel etkileri arasındaki korelasyon katsayısının derecesi $r=0,18$ 'dir. Cittaslow algısı ile turizmin sosyo kültürel etkileri arasında pozitif yönlü, çok zayıf bir ilişki olduğu söylenebilir. Ortaya çıkan sonuçlardan Cittaslow algısı arttıkça turizmin sosyo kültürel etkileri az da olsa arttığı görülmektedir.

H₆: Cittaslow unvanının algısı ile turizmin ekonomik etkilerinin algılanması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

Çizelge 3.31. Cittaslow unvanının algısı ile turizmin ekonomik etkilerinin algılanması arasındaki ilişki

Cittaslow Algısı	N	r	p
Turizmin Ekonomik Etkileri	385	0,47	0,00

Çizelge 31'de katılımcıların Cittaslow algısı ile turizmin ekonomik etkileri arasındaki ilişki incelenmiştir. Çizelge 30 incelendiğinde Cittaslow algısı ile turizmin ekonomik etkileri arasında istatistiksel olarak zayıf, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0,47$; $p=0,00<0,05$). Veriler ışığında Cittaslow algısı arttıkça ekonomik etkilerin de arttığı, azaldıkça ekonomik etkilerin de azalacağı söylenebilir.

H₇: Cittaslow unvanının algısı ile turizmin doğa ve çevre üzerindeki etkilerinin algılanması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır.

Çizelge 3.32. Cittaslow unvanının algısı ile turizmin doğa ve çevre etkilerinin algılanması arasındaki ilişki

Cittaslow Algısı	N	r	p
Turizmin Doğa ve Çevre Etkileri	385	-0,19	0,00

Araştırmaya katılanların Cittaslow unvanı ile turizmin doğa ve çevre etkileri arasındaki ilişki Çizelge 32’de incelendiğinde, istatistiksel olarak negatif ters yönlü, anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=-0,19$; $p=0,00<0,05$). Cittaslow algısı ile turizmin doğa ve çevre arasındaki ilişkinin ters yönlü olması, Cittaslow algısı arttıkça turizmin doğa ve çevre etkilerinin az da olsa azaldığını göstermektedir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

İtalya'nın Orvieto kentinden başlayan ve tüm dünyayı etkisi altına alan Yavaş Şehir Hareketi, küreselleşmenin getirdiği olumsuz etkenlerden kurtulma çabası ile kısa sürede büyümüştür. Bu boyuttaki büyümenin altında yatan etkenin geçmişten günümüze gelen uzun bir serüveni vardır.

II. Dünya Savaşı sonrasında sanayileşme ve endüstri devrimi ile gelişen teknoloji birçok sorunun da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Savaşın meydana getirdiği yıkımın ortaya çıkardığı barınma sorunu hızlı ve çarpık kentleşmeye sebep olmuştur. Bu hızlı gelişim beraberinde, ulaşım ve trafiğin yoğunlaşmasına, görüntü ve gürültü kirliliğinin ortaya çıkmasına, doğal kaynakların temel özelliğini kaybedip genetiği değiştirilmiş ürünlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur (Coşar, 2013).

Gelişen teknolojinin çabalarıyla ve havayolu taşımacılığının gelişmesiyle ülkeler hatta kıtalar arası seyahatlerde ciddi boyutlarda artış ve hareketlilik meydana gelmiştir. Bu hareketlilik sonucunda artan talebin karşılanabilmesi için üretime önem verilmiş, bu üretimden turizm sektörü de nasibini almıştır. Bu etkileşim sonucunda turizm alanında farklı ürünler ortaya çıkmış, yemek yeme alışkanlığından boş zamanı değerlendirmeye kadar birçok alanda değişim meydana gelmiştir. Bu süreç 2000'li yılların başlarına kadar devam etmiş ve bu süreçte farklı çözüm önerileri üzerinde durulmuştur (Coşar, 2013).

Yakın dönemlerde Cittaslow ağına katılan şehirler çevresel ve kültürel değerleri korumakta önemli görevler üstlenmiştir. Kentlere özgü kültürel değerler ve farklılıklar turistlerin son dönemlerde ilgisini çeken faktörlerin başındadır. Yavaş şehirler de bu taleplerin sonucu ortaya çıkmış bir kavramdır. Turizmdeki sürdürülebilirlik kavramı, kaynakların doğal haliyle, kirletilmeden, tüketilmeden gelecek nesillere aktarılması ve korunmasını ifade etmektedir (Ünal, 2016).

Sürdürülebilirlik her alanda olduğu gibi son yıllarda, turistik şehirler açısından da oldukça önem kazanmıştır. Bu şehirlerin özgünlüğünün korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için yeni fikirler ve stratejiler gerekmektedir. Bu kapsamda sürdürülebilir turizm adı altında “yavaş yemek” ve “yavaş şehir” kavramları ortaya çıkmıştır. Bu hareket,

insanların hızlı yaşamın kaybettirdiği değerleri yeniden fark etmelerini sağlamak amacıyla başlatılmıştır.

Küreselleşmenin etkisiyle bireylerdeki ve şehirlerdeki hızın ortaya çıkardığı olumsuzluklara karşı durabilmek ve bu olumsuzlukları engelleyebilmek, yöresel kültür ve gelenekleri koruyabilmek amacıyla ‘Yavaş Şehir’ler gün geçtikçe artmaya başlamıştır.

Geliştirilen proje ve teşviklerle üreticilerin desteklenmesi sağlanmış, yöresel ve yerel üretime teşvik edilmiştir. Çevre sorunları ile ilgili de önemli adımlar atılmış, toplum bilinçlendirilmeye çalışılmış, böylece ekolojik dengenin korunmasına fayda sağlanmıştır. “Yavaşlık” ilkesi hayatın her alanında yankı bulmuş, başta konut ve seyahat olmak üzere, yeme-içme, misafirperverlik, doğa ve çevre, tasarım gibi hayatın birçok alanında etkili olmuştur.

Alanyazın incelendiğinde özellikle Karadeniz Bölgesi’nde ilk Yavaş Şehir unvanına sahip olan Perşembe ilçesi ile ilgili araştırmaların kısıtlı olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, Yavaş Şehir hareketinin daha iyi anlaşılacak, alanyazındaki boşluğu doldurmak ve literatüre katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Bu çalışmanın amacı 2 Kasım 2012 yılında Uluslararası Yavaş Şehirler Ağına katılan Ordu’nun Perşembe ilçesinde (Perşembe Kaymakamlığı, 2019) yerel halkın, turizme yaklaşımını belirlemek, Yavaş Şehir unvanına ilişkin yaklaşımlarını ve Yavaş Şehir unvanının ekonomik, sosyo-kültürel ve doğa ve çevre etkilerinin algısını ölçmektir.

Yavaş Şehir markasına sahip şehirde yerel halkın turizme yaklaşımını belirlemeye çalışılan bu çalışmada, beklendiği gibi bireysel özelliklere göre turizmin etkilerine ilişkin anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Bunun yanında yerel halkın Yavaş Şehir markasına ilişkin yaklaşımlarını ölçmek üzere sorulan ifadelerle, araştırmaya katılanların farklı faktörlere bağlı olarak gelişen ya da gelişmekte olan Yavaş Şehir değerlendirmeleri, olumlu ve olumsuz görüşleri ve beklentileri ölçülmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulguların bilimsel yazına katkı sağladığı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılanların çoğunluğu, bekar, 36-45 yaş aralığında ve bayandır. Bununla birlikte, katılımcıların % 57,1’i turizm dışı bir sektörde çalışırken, % 20,8’i gelirinin bir

kısmını turizmden sağlamaktadır. Katılımcıların % 22,1'i ise, gelirlerinin tamamını turizmden elde etmektedir.

Araştırmadan elde edilmesi düşünülen bir diğer önemli bulgu ise yerel halkın turizmin etkilerine ilişkin görüşlerinin olumlu etkilerine ulaşılması ve bu olumlu etkilerin sürekliliğinin sağlanması için gerekenlerin belirlenmesidir. Turizmin etkileri ile memnuniyet bileşenlerinin sürekliliğinin sağlanması Yavaş Şehir unvanına sahip şehirler açısından önemli bir etkidir.

Araştırmaya katılanlara yaşadıkları şehrin Yavaş Şehir olmasından duydukları memnuniyet ve Yavaş Şehir unvanının turist sayısının artışında etkili bir marka olmasına yönelik yöneltilen sorulara verilen cevaplar, Yavaş Şehir unvanının etkili bir marka olduğunun göstergesidir.

Katılımcıların tarihi-kültürel mirasların korunmasında turizmin etkisinin olduğunu belirtmesi, yörede turizmin sosyo-kültürel boyutu ile ilgili politikaların Yavaş Şehir kriterlerine uyumlu şekilde gerçekleştirildiğini göstermektedir. Yavaş Şehir unvanı algısında, yerel kültürlerin ekonomik yönden desteklenerek korunmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

Ortaya çıkan bulgular, turizmin yeni iş sahaları ve istihdamı artıran önemli bir etken olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Yavaş Şehir üyesi olan Perşembe ilçesinde özgün yerel ürünlerin ön planda tutulması ve yerel kültürün korunması turizme yönelik sürdürülebilir ekonomik ve kültürel politikaların uyumlu ve başarılı bir şekilde gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Turizmin doğa ve çevre üzerindeki etkisine ilişkin katılımcıların cinsiyet özelliklerine göre anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Bayan katılımcılar, erkek katılımcılardan daha fazla turizmin ses kirliliğine, trafik sıkışıklığına, sigara kullanımının artışına, parklar ve sahillerin kirlenmesine ve kentsel dokunun bozulmasında etkili olduğunu düşünmektedirler. Muhtemelen bu özelliklere sahip katılımcıların çevre konularında daha bilinçli ve duyarlı olmaları, konuyla alakalı daha gerçekçi ve tarafsız yaklaşıtlarını göstermektedir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre katılımcıların % 56,1'i turizmin pahalılık yaratıcı etkisinin olduğuna inanmaktadır. Bu sonuç turizmin olumsuz etkisinin olduğunun bir göstergesi olmakla birlikte Yavaş Şehir kriterleri ile ters düşmektedir. Yavaş Şehir kriterlerine göre sürdürülebilir bir anlayış için fiyatlarda eşitlik, adalet ve etik değerlerin sağlanması gerekmektedir. Bu anlayış hem yerel halk hem de turistlere uygulanan fiyat politikasını da kapsamalıdır.

Araştırmaya katılanların vermiş olduğu cevaplar doğrultusunda, katılımcıların yaklaşık % 47'si turizmin ikinci konut satışının artmasında etkili olduğunu düşünmektedirler. Yörede ikinci konut satışı beraberinde yerel halk üzerinde sosyal ve kültürel değişikliklerin meydana gelmesine neden olmuştur. Yavaş Şehir kriterlerinden bir diğeri yerel halk arasında denge oluşturmakla birlikte paylaşım kültürünün yayılmasını sağlamaktır. Ancak yörede ikinci konut satışının artması, yöre halkının ikiye ayrılmasını ve maddi gücü daha yüksek olan nüfusun artması ile yerel halk üzerinden sosyal ve ekonomik bir statünün ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Araştırmaya katılan kişilerin % 85,5'i yöredeki turist yoğunluğundan endişe etmemektedirler. Ortaya çıkan sonuç katılımcıların yörelerindeki gelişen turizm faaliyetlerine olumlu baktıklarını göstermektedir. Yöreye gelen turist profilinin bilinçli olması ve Yavaş Şehir kriterlerine uygun davranmaları bu sonucu ortaya çıkartmıştır denilebilir.

Yöreye gelen turistlerin ülkeleri ele alındığında, ev sahipliği yapan yerel halkın ırksal tutum ve davranışlarının olması, büyük ırksal gerginliklere yol açabilmektedir. Ancak araştırmaya katılanlara yöneltilen soruda yörelerine gelmesini istedikleri turistlerin ülkeleri sorulduğunda, verilen yanıtların yüzdelik değerleri farklı ülkelerin gelmesini tercih ettiklerini göstermektedir. Yavaş Şehir misafirperverlik kriteri değerlendirildiğinde katılımcıların vermiş olduğu yanıtlar ile Yavaş Şehir kriterlerine uyum sağladıkları anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak elde edilen bulguların tamamı incelendiğinde, Yavaş Şehir unvanı ve turizmin ekonomik, sosyo-kültürel, doğa ve çevre etkilerine yönelik yaklaşımların katılımcıların bireysel özelliklerine bağlı olarak farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Araştırmanın sınırlılıkları çerçevesinde ve elde edilen bulgular doğrultusunda bazı öneriler getirilmiştir. Yavaş Şehir unvanına sahip ilk Karadeniz şehri olan Perşembe ilçesi için, yerel halk üzerinde yapılan araştırma sonucunda turizmin olumsuz etkilerini azaltarak, olumlu etkilerini arttırmak için ortaya atılan öneriler, aslında tüm Yavaş Şehirler için de geçerli olması gereken konulardır:

- Yavaş Şehir unvanı ile ilgili yerel halkın genel olarak düşünceleri olumlu görünmektedir. Ancak elde edilen sonuçlara göre 18-25 yaş grubu katılımcıların, Yavaş Şehir unvanının yörede sürdürülen faaliyetleri ile ilgili beklentilerinin daha düşük olduğunu göstermektedir. Bu sonuca göre bu yaş grubu katılımcıların Yavaş Şehir unvanına yönelik görüşlerinin olumlu yönde artışı sağlamak ve gelecek yıllarda Yavaş Şehir kriterlerine uyum sağlayan bir toplum oluşturabilmeleri için konu ile ilgili daha fazla bilinçlendirilip, problemin nereden kaynaklandığını saptayabilmek için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Saptanan sonuçlara uygun çözüm önerileri getirilmelidir.
- Belirli aralıklarla yerel halka yönelik gerçekleştirilecek anket ve analizlerle halkın Yavaş Şehir unvanı ile ilgili algısı ve beklentileri ölçülmeli ve tatmin düzeylerinde değişiklik olup olmadığının araştırılması sağlanmalıdır.
- Araştırma sonucuna göre gelirini turizm dışı bir sektörden sağlayan katılımcıların yoğunlukta olduğu görülmektedir. Yavaş Şehir hareketinin amacı yerel halkın turizmin bilincine varmasını sağlamak ve ekonominin gelişmesine katkı sağlayarak sosyal ve ekonomik problemlerinin çözülmesi ve daha demokratik, katılımcı bir toplum oluşturmaktır. Bu noktadan hareket ederek yerel halkın turizmi gelir olarak algılamamasının nedenini bulmak, bu problemten arındırmak, Yavaş Şehir unvanının ilçe imajını ve değerlerini yüksek tutarak turizmi gelir kapısı olarak görmesini sağlamak gerekmektedir. Öncelikle halkın Yavaş Şehir unvanının getirisinin ne olduğu konusunda bilinçlendirilmesi, özellikle gelir seviyesi düşük olan kişilere kendi yetenek ve becerileri doğrultusunda gelenek ve göreneklerinden kopmadan, ek gelir elde edecekleri bir iş sahası olduğu ve bu niteliklerin değerlendirilmesi gerektiği benimsenmelidir.
- Yavaş Şehir kriterleri doğrultusunda destinasyonun sürdürülebilir hale getirilerek, doğal yapısı bozulmadan, ekonomik çıkar gözetmeden gerçekleştirilecek uygulamalar geliştirilmelidir. Örneğin, Yavaş Şehir

mantığına ters düşmeden büyük oteller ve ikinci konut yapımı gibi konularda gerekli önlemler alınmalı, bunun yerine Yavaş Şehir unvanı ile bağdaşan pansiyon tarzı turistik işletmelere destek verilmelidir.

- Bir şehir Yavaş Şehir unvanını aldıktan sonra özellikle yerel halkın ekonomik ve sosyal yönden daha ileri bir konuma gelmesi beklenmektedir. Özellikle yöredeki sosyal ve kültürel etkinliklerin ön planda ve daha aktif olması beklenmektedir. Bu doğrultuda yılın belli aylarında etkinlikler oluşturulmalıdır. Bu etkinlikler ile sadece çevre illerden veya yörelerden değil, dünyanın her ülkesinden turist için cazibe merkezi olabilmesi sağlanmalıdır. Bu etkinliklerde yöresel ve kültürel değerleri tanıtıcı faaliyetler ve yarışmalar yapılmalıdır.
- Gerek ulusal gerekse çağımızın iletişim araçları internet ve sosyal medya aracılığı ile yerel işletmeler, yerel yöneticiler ve yerel halk gibi paydaşlara Yavaş Şehir hakkında doğru bilgi akışı sağlanmalı ve Yavaş Şehir olgusuyla ilgili bilinç ve eğitim düzeyi arttırılmalıdır.
- Yavaş Şehirlerin en önemli özelliği olarak ortaya çıkan yöresel ürünlere destek verilmeli, yerel tohumculuk konusunda paylaşımların olacağı pazarlar kurulmalı ve yerel yönetimlerin bu pazarları sürekli olarak denetim altında tutması sağlanmalıdır.
- Yavaş Şehirlerde gastronomik geleneği ön plana çıkartmalı, yerel ve özgün ürünlerin kullanımı destekleyici faaliyetlerde bulunulmalıdır. Bu bağlamda okullarda daha önce de var olan yerli ürünler günleri düzenlenmeli ve bu gelenek yeniden yaşatılmalıdır. Bu şekilde hem çocuklarda yerel ürün bilinci oluşturulur hem de yerel halkın desteklenerek yerel üretime yönelmesi sağlanır.
- Yavaş şehirlerin bir diğer özelliği de trafik ve hızın olmadığı şehirler olmasıdır. Bu şehirlerde toplu taşıma araçları daha cazip hale getirilerek kullanımın yoğunlaşması için gerekli teşvik çalışmaları yapılmalıdır. Örneğin şehrin belli noktalarına toplu taşıma araçları dışında araç girişinin engellenmesi ve bu şekilde toplu taşıma araçlarının daha hızlı hareket etmesi sağlanarak trafik yoğunluğunun azaltılması sağlanabilir.
- Turizmin çevresel ve sosyo-kültürel etkilerinin en aza indirilip ekonomik etkilerinin arttırılması, artan turizm faaliyetlerinin aile yapısı ve gelenek-

göreneklerin bozulmaması için yerel halkın turizm konusunda bilinçlendirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır.

Çalışmada sunulan önerilerin aslında akademik çalışmaların yanı sıra yerel yöneticilere de ışık tutacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla çalışma sonucunda alanyazına katkı sağlandığı gibi yerel yöneticilere de yol gösterici olması öngörülmektedir.

KAYNAKLAR

- Akman, E., Akman Ç., ve Karakuş, M. (2018). Yavaş Şehir Kriterleri Çerçevesinde Seferihisar Belediyesinin Faaliyetlerinden Yerel Halkın Memnuniyet Düzeyi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 65-84.
- Andarabi, F. F. (2010). *Citta-Slow Markasına Sahip Şehirlerde Yerel Halkın Turizme Yaklaşımı Üzerine Bir Analiz: Seferihisar Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Avcıkurt, C. ve Köroğlu, A. (2002). “Turizm Etkinliklerinin Algılanmasında Turizm Eğitiminin Rolü”, *Adnan Menderes Üniversitesi Seyahat ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2, 1-10.
- Aydoğan, S. (2015). *Sürdürülebilir Mimarlıkta Sakin Şehir (Cittaslow) Yaklaşımı*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul
- Aytekin, O. (2016). *Sakin Şehir (Cittaslow) Şavşat: Taşınmaz Kültür Varlıklarından Örnekler*. Sosyal ve Liberal BilimlerdeYeni Yönelimler, Birinci Baskı, Ankara: Gece Kitaplığı, 369-392.
- Babcock, A.B., and Clemens, R. L. B. (2004). Geographical Indications and Property Rights: Protecting Value-Added Agricultural Products. MATRIC Briefi ng Paper.
- Bahtiyar Karadeniz, C. (2014). Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Sakin Şehir Perşembe, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(29), 84-107.
- Bilgi, M. G. (2013). Türkiye’nin Sakin Şehirlerinde Permakültürel Koruma, Planlama, Yönetim ve Eğitim Pratikleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 29, 45-59.
- Boyras, Z. ve Bostancı, M. S. (2015). Birecik Barajı Sonrası Yer Değiştiren Eski Halfeti’nin (Şanlıurfa) Turizm Potansiyeli, *Journal of World of Turks*, 7(3), 53-78.
- Canlı, V. D. (2016). *Yavaş Şehir Akımı ve Sürdürülebilirlik: Konaklama İşletmeleri Açısından Değerlendirme Muğla-Akyaka Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Coşar, Y. (2013). *Yavaş Şehir (Cittaslow) Olgusunun Turist Davranışları ve Yerel Halkın Kentsel Yaşam Kalitesi Algısına Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Çil, B. (2005). *İstatistik*. (Sekizinci Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık, 3-4.
- Çiner, C.U. (2011). Cittaslow Hareketi ve Türkiye’deki Uygulamaları. *Memleket Mevzuat*. 71, 12-23.
- Çoban, Ö. ve Harman, S. (2016). Yavaş Şehir (Cittaslow) Türkiye Ağı’na Üye Olan Şehirlerin İnternet Sitelerinde Yavaş Şehir Temasının Görünürlüğü Üzerine Bir

Araştırma. *Batman Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu İşletme Fakültesi Dergisi*, 17(2), 235-253

- Doğutürk, G. (2010). *Mimari ve Yaşam Kalitesi Bağlamında Yavaş Şehir Hareketi ve Seferihisar Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul.
- Doteuchi, A. (2003). *The Changing Face of Suburban New Towns – Seeking the “Slow Life” for an Ultra Aging Society*. Social Development Research Group, NLI Research.
- Durgun, A. (2007). Isparta Turizminin SWOT Analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5, 93-109.
- Ergüven, M. H. (2011). Cittaslow- Yaşamaya Değer Şehirlerin Uluslararası Birliği-Vize Örneği. *Organizasyon ve Yöntembilimleri Dergisi*, 3(2), 201-210.
- Gardner, N. (2009), A Manifesto for Slow **Travel**. *Hidden Europe, The Magazine Exploring - Europe's Special Spaces*, 10-14.
- Gottscholk, S. (1999). Qualitative Sociology, Speed Culture: Fast Strategies in Televised Commercial ads. *Qualitative Sociology*, 22 (4), 311-329.
- Grzelak-Kostulska, E., Hołowiecka, B., and Kwiatkowski, G. (2011). Cittaslow International Network: An Example of a Globalization Idea?. *In The Scale of Globalization. Think Globally, Act Locally, Change Individually in the 21st Century*, Ostrava: University of Ostrava Yayınları, 186-192.
- Günerhan, S. A., Erdem, Ü., ve Günerhan, H. (2010). Çevre ve Enerji Açısından Yavaş Şehir Hareketinin Gelişimi. *Tesisat Mühendisliği Dergisi*, 118, 32-37.
- Gürel, S. (1984). Kent Planlama Kuram ve Uygulamaları. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Gürgen, G. (1993). *Bolaman Çayı – Melet Irmağı Arasındaki Perşembe Yarımadasının Uygulamalı Fiziki Coğrafyası*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Hayes-Conroy, A., and Martin, D.G. (2010). Mobilising Bodies: Visceral Identification in The Slow Food Movement. *Transactions of The Institute of British Geographers*, 35 (2), 269-281.
- Heinonen, S., Halonen, M. and Daldoss, L. (2006). Slow Housing – Competitive Edge for Innovative Living Environments. *Fennia*, 184 (1), 91-104.
- Honore, C. (2008). *Yavaş: Hız Çılgınlığına Başkaldıran Yavaşlık Hareketi*. (Çeviri: Esen Gür), Alfa Yayınları, İstanbul, 61-68.
- İçli, G. (2017). Yavaşlayan Kentler ve Yaşlılar. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi (YSAD)*, 10(2), 67-75.

- İnternet: Agos. (2018). 24 Ocak 2018 tarihinde <http://www.agos.com.tr/tr/yazi/4824/turkiye-nin-yeni-sakin-sehri-halfeti> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Arslan, N. (2011), Yenipazar Cittaslow Üyesi Oldu. 29 Kasım 2015 tarihinde <https://groups.yahoo.com/neo/groups/yenipazarli/conversations/topics/220> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow Bilgi Notu, (2014). 16 Haziran 2014 tarihinde <http://geka.gov.tr/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow International. (2018). 7 Kasım 2018 tarihinde <http://www.cittaslow.org> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow International Charter. (2011). 9 Ocak 2018 tarihinde <http://www.cittaslow.org/content/charter> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow International Philosophy. (2016). 20 Kasım 2016 tarihinde <http://www.cittaslow.org/content/philosophy> adresinden erişilmiştir..
- İnternet: Cittaslow Mudurnu. (2018). 7 Kasım 2018 tarihinde <http://www.cittaslowmudurnu.com/mudurnu/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow Türkiye. (2018). 9 Ocak 2018 tarihinde <http://cittaslowturkiye.org/#cittaslow> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow Türkiye. (2018a), 24 Ocak 2018 tarihinde <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-akyaka/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow Türkiye. (2018b). 20 Ocak 2018 tarihinde <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-gerze/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow Türkiye. (2018c). 24 Ocak 2018 tarihinde <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-goynuk/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow Türkiye. (2018d). 20 Ocak 2018 tarihinde <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-persembe/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow Türkiye. (2018e). 23 Ocak 2018 tarihinde <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-tarakli/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow Türkiye. (2018f). 9 Ocak 2018 tarihinde <http://cittaslowturkiye.org/#uluslararası> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow Türkiye. (2018g). Citta14 Ocak 2018 tarihinde <http://cittaslowturkiye.org/uyelik-sureci-ve-kriterler/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow Türkiye (2018h). 24 Ocak Vize. (2018 tarihinde <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-vize/> adresinden erişilmiştir.

- İnternet: Cittaslow Türkiye. (2018ı). 23 Ocak 2018 tarihinde
<http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-yalvac/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Cittaslow Türkiye. (2018j). 24 Ocak 2018 tarihinde
<http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-yenipazar/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Dickinson, J. ve Lumsdon, L. (2010), Slow Travel and Tourism, Enviroment and Development Series, 13 Aralık 2015 tarihinde
http://samples.sainsburysebooks.co.uk/9781136530548_sample_823764.pdf adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Ekoyapı Dergisi, (2018). 7 Kasım 2018 tarihinde
<http://www.ekoyapidergisi.org/3026-goynuk-cittaslow-sakin-sehir-oldu.html> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Gezimanya. (2018). 7 Kasım 2018 tarihinde
<https://gezimanya.com/GeziNotlari/sakin-sehir-egirdir> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Gökçeada Rehberi. (2018). 23 Ocak 2018 tarihinde
<http://www.gokceadarehberim.com/nm-Cittaslow-cp-357> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Güney, Z., (2008). Hızlı Yayılan Yavaş Şehirler. 25 Kasım 2018 tarihinde
<http://www.arkitera.com/haber/7691/hizla-yayilan-yavas-sehirler> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Milliyet Gazetesi. (2018). 24 Ocak 2018 tarihinde
<http://www.milliyet.com.tr/savsatsakin-sehir-oldu-artvin-yerelhaber-855022/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Milliyet Gazetesi. (2018a). 24 Ocak 2018 tarihinde
<http://www.milliyet.com.tr/egirdir-turkiye-nin-12-sakin-sehri-oldu-ismarta-yerelhaber-1806305/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Mudurnu Belediyesi. (2018). 10 Temmuz 2018 tarihinde
<http://mudurnu.bel.tr/haberler/mudurnu-artik-cittasl> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Perşembe Kaymakamlığı. (2017). 25 Eylül 2017 tarihinde
<http://www.persembe.gov.tr/nufus> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Perşembe Kaymakamlığı. (2018). 05 Eylül 2018 tarihinde
<http://www.persembe.gov.tr/persembe-tarihi> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Perşembe Kaymakamlığı. (2018a). 05 Eylül 2018 tarihinde
<http://www.persembe.gov.tr/turizm> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Perşembe Kaymakamlığı. (2019). 23.01.2019 tarihinde
<http://www.persembe.gov.tr/persembe-sakin-sehir> adresinden erişilmiştir.

- İnternet: Redfern, A. ve Snedker, P., (2002). Creating Market Opportunities for Small Enterprises: Experiences of the Fair Trade Movement. Uluslar Arası Çalışma Örgütü İLO. 21 Ocak 2018 tarihinde http://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_117707/lang--en/index.htm adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Seferihisar Belediyesi. (2016). 20 Kasım 2016 tarihinde <http://seferihisar.bel.tr/cittaslow-seferihisar/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Slowfood Gençlik. (2018). 8 Ocak 2018 tarihinde <https://slowfoodgenclik.wordpress.com/slow-food/> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Şavşat Belediyesi. (2018). 24 Ocak 2018 tarihinde <http://savsat.bel.tr/yazilar/ekonomi/193> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Trakya Kalkınma Ajansı. (2018). 24 Ocak 2018 tarihinde <https://www.trakyaka.org.tr/tr/34253/Vize-Artik-Resmen-Sakin-Sehir> adresinden erişilmiştir.
- İnternet: Turizm Aktüel. (2018). 24 Ocak 2018 tarihinde <http://www.turizmaktuel.com/haber/4-kent-daha-cittaslow-oldu> adresinden erişilmiştir.
- Kabacık, M. (2015). Orta Karadeniz’de Sakin Şehir(Citta Slow) Perşembe: Sakin Şehir Olma Sürecinde Karşılaştığı Sorunlar ve Yöreye Katkıları. *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 27- 40.
- Karatosun, N., ve Çakar, D. (2017). Effects of Cittaslow Movement on Conservation of Cultural Heritage: Case of Seferihisar & Halfeti, Turkey. *Dokuz Eylül Üniversitesi Civil Engineering and Architecture Dergisi*, 5(3), 71-82.
- Kavas G., Kavas N. (2011), Slow Food (Yavaş Yemek) ve Cittaslow (Yavaş Şehir), *Dünya Gıda Dergisi*, *Dünya Yayıncılık*, 12, 94-97
- Keskin, E.B. (2010). *Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış Açısı Olarak Yavaş Şehirler (Cittaslow): Seferihisar Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Kiper, P. (2004). Küreselleşme Sürecinde Kentlerimize Giren Yeni Tüketim Mekanları ve Yitirilen Kent Kimlikleri. *Planlama Dergisi*, 4, 14-18.
- Kozak, N., Kozak, M.A., ve Kozak, M. (2013). *Genel Turizm: İlkeler-Kavramlar*. (On Üçüncü Baskı), Ankara: Detay Yayıncılık, 1.
- Küçükali, A., ve Şen, U. (2017). Sakin Kent Hareketinin Çalışanlara Etkisi: Uzundere Örneği. *HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 6(15), 259-279.
- Küçükali, A., ve Şen, U. (2018). Çalışanların Sosyal Sorumluluk ve Çevre Algıları: Sakin Kent (Cittaslow) Uzundere Örneği “İş, Güç” Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi, 20(3), 309-340.

- Leitch, A. (2013). Slow Food and The Politics of Pork Fat: Italian Food and European Identity. *Journal of Anthropology*, 68 (4), 437-462.
- Loades, C.M. (2005). *Slow Cities and The Revitalization of Locality in The Age Of Globalization*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Institute Of Social Anthropology, University Of Oslo.
- Mayer, H., and Knox, P.L. (2006). Slow Cities: Sustainable Places in a Fast World. *Journal of Urban Affairs*, 28 (4), 321-334.
- Meneley, A. (2004). Extra Virgin Olive Oil and Slow Food. *Canadian Anthropology Society*, 46 (2), 165-176.
- Messitte, Z. (2008). Thinking Locally Before Acting Globally, The Rise of Selective Provincialism. *World Literature Today*, 82 (2), 34-37.
- Miele, M. (2008). Cittaslow: Producing Slowness Against the Fast Life. *Space and Polity*, 12(1), 135-156.
- Mutdoğan, S. (2010). Seferihisar Örneğinde Sakin Şehir Hareketi / Understanding the Cittaslow Movement Through a Seferihisar Case Study. *GreenAge Symposium, Mimar Sinan Fine Arts University Faculty of Architecture*, 6-8 December 2010, İstanbul.
- Newman, P., and Jennings, I. (2008). *Cities as Sustainable Ecosystems: Principles and Practices*. USA, Washington: Island Pres, 196.
- Nilsson, J.H., Svärd, A.C., Widarsson, Å., and Wirell, T. (2011). Cittaslow Eco-Gastronomic Heritage as a Tool for Destination Development. *Current Issues in Tourism*, 14(4), 373-386.
- Nosi, C., and Zanni, L. (2004). Moving From 'Typical Products' to 'Food-related Services'. The Slow Food Case as A New Business Paradigm. *British Food Journal*, 106 (10-11), 779-792.
- Olgun, A. (2016). *Yavaş Şehir (Cittaslow): Seferihisar Örneğiyle Ekonomik ve Mali Yapı, Yüksek Lisans Tezi*, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Orhan, T. ve Karahan, F. (2010). Uzundere İlçesi ve Yakın Çevresinin Ekoturizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 11 (1), 27-42.
- Özcüre, G. ve Yavuz, C. (2006). El Sanatları Ürünlerinin Bulunduğu Yöreyle Sosyo-Ekonomik Etkileri ve Katkıları (Ordu İli Örneği), Uluslararası Katılımlı Sanat Ekonomisi Sempozyumu Kitabı, 167-183.
- Özdamar, K. (2001). *Paket Programlar ve İstatistiksel Veri Analizi (Çok Değişkenli Analizler*. (4. Baskı). Eskişehir: Kaan Yayınları, 116-118.

- Özkan, H.C. (2011). *Bir Sürdürülebilir Kent Modeli: Yavaş Şehir Hareketi, Yüksek Lisans Tezi*, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Parkins, W. (2004). Out of The Time Fast Subjects and Slow Living. *Time & Society*, 13(2/3), 363-382.
- Parkins, W., and Craig, G. (2006). *Slow Living*, Oxford. Berg Publisher, 67.
- Petrini, C., and Padovani, G. (2012). *Slow Food Devrimi*. (çev. Ç. EKİZ). Sinek Sekiz Yayınevi.
- Radstrom, S. (2011). A Place-Sustaining Framework for Local Urban Identity; an Introduction and History of Cittaslow. *IJPP Italian Journal of Planning Practice*, 1(1), 312-393.
- Sağır, G. (2017). Küreselleşmeden Geleneksele Dönüşte Slow Food ve Cittaslow Hareketi. *The Jurnalist Social Science Dergisi*, 1(2), 50-59.
- Sargın, S. (2006). Yalvaç'ta İnanç Turizmi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 1-18.
- Savaş Yavuzçehre, P., ve Donat, O. (2017). Türkiye'de Sakin Kent (Cittaslow) Üyeliğinin Kamusal Mekanlara Etkisine Yönelik Bir İnceleme. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 27, 299 -320.
- Sezgin, M., ve Ünüvar, Ş. (2011). *Sürdürülebilirlik ve Şehir Planlaması Ekseninde Yavaş Şehir*. Çizgi Kitabevi, 107-136.
- Sırım, V. (2012). Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim Örneği Olarak “Sakin Şehir” Hareketi ve Türkiye Potansiyeli. *Tarih, Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 119-131.
- Sünnetçioğlu, S., Can, A. ve Durlu-Özkaya, F. (2012, 6 – 9 Aralık). *Yavaş Turizmde Coğrafi İşaretlemenin Önemi*. 13. Ulusal Turizm Kongresinde sunuldu, Antalya.
- Şahinkaya, S. (2010). Bir Yerel Kalkınma Modeli: Cittaslow ve Seferihisar Üzerine Değerlendirmeler.
- Tibbett, R. (1997). Alternative Currencies: A Challenge to Globalization. *New Political Economy*, 2(1), 127-135.
- Tural, S.Ö. (2018). *Sakin Şehir (Cittaslow) Kavramının Peyzaj Mimarlığı Açısından, Isparta/Eğirdir Örneğinde İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Tuvi, R. (2010). *Mavi Tatil*. İstanbul: Doğuş Yayın Grubu, 38.

- Ursulo Sto, T., Sto, E., Arnold, T. and Unni, E. K. (2010). "Case Studies in Sustainable Consumption and Production: Food and Agriculture". *System Innovation for Sustainability*, 3, Greenleaf Publishing, South Yorkshire, Great Britain, 6-44.
- Uslu, A. (2009). Sürdürülebilir Yeşil Kent Fikirleri, Örnekleri ve Türkiye İçin Dersler. *XXI. Uluslararası Yapı ve Yaşam Kongresi Bildiriler Kitabı*, TMMOB Mimarlar Odası Yayını, Bursa, 49-58.
- Ünal, Ç. (2016). Turizm Coğrafyasında Yeni Kavramlar: Yavaş Şehirler ve Yavaş Turizm. *Doğu Coğrafyası Dergisi*, 36(21), 13-28.
- Vatansever Deviren, N., ve Yıldız, O. (2015). Kontrolsüz Kentsel Büyüme Karşıtı Bir Hareket: Ülke Deneyimleriyle Yavaş Şehirler. *Akademik Bakış Dergisi*, 51, 346-367.
- Weiner, S. (2005). *The Slow Food Companion*. Bra, Italy, Centro Stampa Srl.
- Yazıcıoğlu, Y., ve Erdoğan, S. (2004). *Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık, 50.
- Yıldırım, A., ve Karaahmet, A. (2013). Yavaş Şehir Hareketinin Kent İmajına Katkısı: Ordu-Perşembe Örneğinin Yerel Basın Üzerinden Analizi. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 5(1), 11-20.
- Yurtseven, H. R. (2007). *Slow Food ve Gökçeada: Yönetmel Bir Yaklaşım*. (Birinci Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık., 3-166.
- Yurtseven, H.R., Kaya, O., ve Harman, S. (2010). *Yavaş Hareketi*. (Birinci Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık, 3-98.
- Zagata, L. (2004). Complementary Currency Systems As a Source of Endogenous Development of Localities. *Agricultural Economy- Czech*, 50(10), 477-484.
- Zengin, B., ve Genç, K. (2018). Yavaş Şehirlerin (Citta-Slow) Pazarlaması: Göynük Örneği. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 585-599.

EKLER

EK 1. ANKET FORMU

Değerli katılımcı;

Bu anket formu “YAVAŞ ŞEHİR AKIMININ YEREL HALK AÇISINDAN ALGISININ BELİRLENMESİ: PERŞEMBE ÖRNEĞİ” konulu yüksek lisans tezi çalışması için veri toplama aracı olarak hazırlanmış olup, belirtilen bu bilimsel amacı dışında kesinlikle kullanılmayacaktır. Bu bakımdan **isim belirtmenize gerek yoktur**. Verilen cevaplar bilimsel amaçlar doğrultusunda gizlilik ilkelerine bağlı kalınarak değerlendirilecektir. Bu bir bilimsel çalışma olduğundan araştırmamızın amacına ulaşabilmesi için sizlerin soruları eksiksiz ve doğru cevap vermenizle mümkün olacaktır. Teşekkür ederim.

Araştırmacı: Emel NUMANOĞLU Tez Danışmanı: Doç. Dr. Evren GÜÇER

e –posta : emelnumanoglu@gmail.com

Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı-ANKARA

1. GRUP SORULAR –Demografik Özellikler

- Yaşınız?
☐ 18-25 ☐ 26-35 ☐ 36-45 ☐ 46 yaş ve üzeri
- Cinsiyetiniz?
☐ Erkek ☐ Kadın
- Medeni durumunuz?
☐ Evli- Çocuklu ☐ Evli- Çocuksuz
☐ Bekar
- Mesleğiniz?
☐ Esnaf ☐ Kamu ve yerel idare görevlisi ☐ Öğrenci
☐ Ev Hanımı ☐ Çiftçi/Hayvancı ☐ İşçi ☐ Emekli
- Çalıştığınız Sektör?
☐ Turizm Dışı Bir Sektörde Çalışırım
☐ Turizm Sektöründe Çalışırım
☐ Gelirim Bir Kısmı Turizm Sektöründendir
- Aşağıdakilerden hangisi gelir seviyenizi ifade eder?
☐ Düşük Gelirli ☐ Orta Gelirli
☐ Yüksek Gelirli
- Yörede turist yoğunluğu sizi endişelendiriyor mu?
☐ Evet ☐ Hayır
- Yörenize gelen turistlerin hangi ülkeden olmasını tercih edersiniz?
☐ Yerli “ Türk” ☐ Avrupa ☐ Amerika ☐ Uzak Doğulu
☐ Orta Doğulu ☐ Orta Asyalı ☐ Arap Ülkeleri ☐ Fark Etmez
☐ Hiçbiri, diğer

EK 1. ANKET FORMU (DEVAM)

AÇIKLAMA: Aşağıdaki sorulara katılım derecenize göre, **Hiç katılmıyorum, Az katılıyorum, Orta Düzeyde Katılıyorum, Çok Katılıyorum, Tamamen Katılıyorum** seçeneklerinden birini işaretleyerek cevap veriniz

2. GRUP SORULAR: Aşağıda belirtilen ifadelerde size en uygun tek seçeneği x ile işaretleyiniz	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1. Cittaslow, turist sayısının artışında etkili bir markadır.					
2. Cittaslow, yörenin kalkınma ve gelişmesi için iyi bir modeldir.					
3. Cittaslow, yerel halkın yaşam kalitesinin yükseltilmesi için iyi bir modeldir.					
4. Yaşadığım şehrin Cittaslow olmasından memnunum.					

3. GRUP SORULAR: Aşağıda belirtilen ifadelerde size en uygun tek seçeneği x ile işaretleyiniz	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1. Turizm, bölgenin tanıtımına katkı sağlamaktadır.					
2. Turizm, yerel halkın eğitim seviyesinin yükselmesine katkıda bulunmaktadır.					
3. Turizm, yöre halkının kendi öz dilinden uzaklaşmasına sebep olmaktadır.					
4. Turizm, önemli bir gelir kaynağıdır.					
5. Turizm, yeni iş sahaları ve istihdam sağlamaktadır.					
6. Turizm, kadınlara ekonomik destek sağlamaktadır.					
7. Turizm, halkın yaşam kalitesinin yükselmesine katkı sağlamaktadır.					
8. Turizm, yörede pahalılık yaratmaktadır.					
9. Turizm yörede ikinci konut satışının artışına sebep olmaktadır					
10. Turizm, yerel halkın bölgeye daha fazla yatırım yapmasına sebep olmaktadır.					

EK 1. ANKET FORMU (DEVAM)

3. GRUP SORULAR: Aşağıda belirtilen ifadelerde size en uygun tek seçeneği x ile işaretleyiniz	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11. Turizm, tarihi-kültürel mirasların korunmasına vesile olmaktadır.					
12. Turizm, gelenek ve göreneklerin bozulmasına sebep olmaktadır.					
13. Turizm sayesinde yöredeki kültür ve sanat faaliyetlerinde artış meydana gelmektedir.					
14. Turizm, aile yapısında manevi değerlere verilen önemi azaltmaktadır.					
15. Turizm, alkol ve uyuşturucu kullanımını artırmaktadır.					
16. Turizm, sigara kullanımını artırmaktadır.					
17. Turizm, parklar, sahiller ve piknik yerlerinin kirliliğine sebep olmaktadır.					
18. Turizm çevre ve doğanın kirlenmesine neden olmaktadır.					
19. Turizm bölgede trafik sıkışıklığına sebep olmaktadır.					
20. Turizm bölgede ses kirliliğine neden olmaktadır.					
21. Turizm, kentsel dokunun bozulmasına sebep olmaktadır.					
22. Turizm, bölgede çevreye zararlı olan ticari ve sanayi faaliyetlerin gelişmesine neden olmaktadır.					
23. Turizm, bölge insanının kültürünün gelişmesine yardımcı olan bir etkidir.					
24. Turizm, bölgede ithal malın kullanılmasına sebep olmaktadır.					
25. Turizm bölgede alt yapı standartlarının yükselmesine sebep olmaktadır.					
26. Restoranlarda, yöresel yemekler yerine, turistlerin damak tadına hitap edecek yiyecek ve içecekler sunulmaktadır.					
27. Turizm, yöredeki geleneksel yeme-içme alışkanlıklarını değiştirmektedir.					
28. El sanatları ürünleri bölgenin kültürünü, tarihini ve geleneklerini yansıtmaktadır.					
29. Turizm, ticari ahlâkın bozulmasına yol açmaktadır.					
30. Turizm yerel halkın daha hoşgörülü olmasını sağlamaktadır.					

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : Balcı, Emel
 Uyruğu : Türkiye Cumhuriyeti
 Doğum tarihi ve yeri : 11.02.1985 / Arhavi
 Medeni hali : Evli
 Telefon : 0541 308 11 02
 Faks :
 e-posta : emelnumanoglu@gmail.com

Eğitim Derecesi	Okul/Program	Mezuniyet Yılı
Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi / Turizm İşletmeciliği	Devam Ediyor
Lisans	Kocaeli Üniversitesi / Konaklama İşletmeciliği	2011
Önlisans	On Dokuz Mayıs Üniversitesi / Turizm İşletmeciliği	2007
Lise	Arhavi Süper Lisesi (Yabancı Dil Ağırlıklı)	2003

İş Deneyimi, Yıl	Çalıştığı Yer	Görev
2013 – Şubat/Eylül	Palmet Turizm	Tur/Otel Satış Elemanı
2013 – Kasım /Devam Ediyor	Brc Kongre ve Etkinlik Hizmetleri	Genel Koordinatör

Yabancı Dili

İngilizce

Yayınlar

1. Yerel Halk Açısından Yavaş Şehir Akımı Algısı: Perşembe Örneği, Journal of Multidisciplinary Academic Tourism, 2018, Vol. 3, No. 2, pp: 11-22.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..

